



REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Na temelju članka 13. stavka 1. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 44/14 i 2/15), ministar rada i mirovinskoga sustava donosi

ODLUKU

o donošenju Standarda usluga profesionalne rehabilitacije

I.

Donose se Standardi usluga profesionalne rehabilitacije u skladu s kojima centri za profesionalnu rehabilitaciju provode usluge profesionalne rehabilitacije.

II.

Standardi usluga profesionalne rehabilitacije sadržani su u prilogu ove Odluke i njezin su sastavni dio.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 023-01/15-01/119

URBROJ: 524-04-01-01/1-15-1

Zagreb, 15. srpnja 2015.



STANDARDI USLUGA PROFESIONALNE REHABILITACIJE

Suradnici u izradi Standarda:

1. Gligora Hrvoje, prof. psihologije
2. Majsec Sobota Višnja, prof. psihologije
3. prof. dr.sc. Mustajbegović Jadranka, spec. medicine rada
4. Rakin Višnja, prof. psihologije

Sadržaj

Zakonski okvir za pružanje usluga profesionalne rehabilitacije.....	3
Europska načela izvrsnosti u rehabilitaciji.....	6
Etički kodeks za stručne radnike na području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom.....	7
Provoditelji usluga profesionalne rehabilitacije.....	9
Standardi usluga profesionalne rehabilitacije.....	9
USLUGA (1.)	
Rehabilitacijska procjena o razini radne sposobnosti, znanja, radnih navika i profesionalnih interesa.....	12
USLUGA (2.)	
Pomoć u prevladavanju različitih poteškoća koje onemogućuju uključivanje u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije.....	24
USLUGA (3.)	
Izrada perspektiva.....	27
USLUGA (4.)	
Analiza određenog radnog mesta i radnog okruženja.....	33
USLUGA (5.)	
Stručna podrška i praćenje tijekom obrazovanja i osposobljavanja ili usavršavanja s kraćim obrazovnim programom.....	35
USLUGA (6.)	
Stručna podrška i praćenje na određenom radnom mjestu i u radnom okruženju....	38
USLUGA (7.)	
Jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (Radni centar).....	41
USLUGA (8.)	
Jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (Virtualna radionica).....	44
USLUGA (9.)	
Izrada plana prilagodbe radnog mesta i radnog okoliša (arhitektonska prilagodba), te potrebne prilagodbe opreme i sredstava za rad (tehnička prilagodba).....	47
USLUGA (10.)	
Procjena radne učinkovitosti.....	49
PRILOZI.....	53
LITERATURA.....	123

Profesionalna rehabilitacija predstavlja multidisciplinarno područje koje čine različite aktivnosti usmjerene na profesionalno i radno osposobljavanje, zapošljavanje i rad osoba s invaliditetom. Profesionalna rehabilitacija skup je rehabilitacijsko-edukativnih, socijalnih, psiholoških, pravnih, radno-tehnoloških i tehničkih, te gospodarskih mjera usmjerenih na stjecanje radnih znanja, vještina i navika programski usmjerenih prema što bržem uključivanju osobe s invaliditetom u rad u struci ili zanimanju gdje će postizati najpovoljniji radni učinak s najmanjim izgledom da dođe do dalnjeg narušavanja njezinih preostalih radnih i općih sposobnosti (Žunić, 2001.).

ZAKONSKI OKVIR ZA PRUŽANJE USLUGA PROFESIONALNE REHABILITACIJE

- 1. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13 i 152/14 - u dalnjem tekstu: Zakon)**
- 2. Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (NN 44/14 i 2/15 - u dalnjem tekstu: Pravilnik)**

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom definira mјere i aktivnosti koje se izvode s ciljem da se osobu s invaliditetom osposobi za određeni posao, da nađe zaposlenje i zadrži ga, te da u njemu napreduje ili promijeni zanimanje.

Prema Zakonu profesionalna rehabilitacija obuhvaća sljedeće mјere i aktivnosti:

- sudjelovanje u utvrđivanju preostalih radnih i općih sposobnosti;
- profesionalno informiranje, savjetovanje i procjenu profesionalnih mogućnosti;
- analizu tržišta rada, mogućnost zapošljavanja i uključenja u rad;
- procjenu mogućnosti izvođenja, razvoja i usavršavanja programa profesionalnog osposobljavanja;
- radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju i programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja;
- informiranje i savjetovanje o pomoćnoj tehnologiji u učenju i radu;
- pojedinačne i skupne programe za unaprjeđenje radno-socijalne uključenosti u zajednicu;
- savjetodavne prijedloge o primjeni različitih tehnologija i tehnika u učenju i radu uz procjenu mogućnosti primjene;
- preprofesionalno učenje, planiranje i primjenu odabrane tehnologije;
- razvoj motivacije i osposobljavanje osobe s invaliditetom u korištenju odabrane tehnologije;
- tehničku pomoć, podršku, praćenje i procjenu rezultata;

- informiranje i podršku u izvorima financiranja.

Usluge profesionalne rehabilitacije provode se za zaposlene i nezaposlene osobe s invaliditetom, a sukladno Pravilniku mogu se provoditi i za druge osjetljive skupine koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada.

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u dalnjem tekstu: Zavod) temeljna je razvojna institucija čiji je zadatak provođenje politike razvoja i unaprjeđivanja profesionalne rehabilitacije, te u sklopu svoje nadležnosti obavlja sljedeće zadatke:

- usklađuje i koordinira stručni razvoj na tom području;
- uvodi nove metodologije i tehnologije;
- izrađuje Standarde usluga profesionalne rehabilitacije;
- izrađuje i donosi Standarde kvalitete na području profesionalne rehabilitacije;
- izrađuje i donosi Standarde sposobljavanja i znanja za stručne radnike i izvođače profesionalne rehabilitacije, te brine o njihovom izvođenju;
- izrađuje Cjenik usluga profesionalne rehabilitacije;
- provodi stručni nadzor nad radom centara za profesionalnu rehabilitaciju;
- izrađuje stručna mišljenja i stručne naputke;
- provodi istraživanja;
- sudjeluje u projektima i provodi projekte vezane za razvoj profesionalne rehabilitacije;
- obavlja druge poslove vezane za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Usluge profesionalne rehabilitacije obavlja Centar za profesionalnu rehabilitaciju (u dalnjem tekstu: Centar) samostalno ili u suradnji sa srednjoškolskom ustanovom ili drugom pravnom osobom koja ispunjava uvjete sukladno pravilima profesionalne rehabilitacije. Potrebne usluge utvrđuju se individualnim planom profesionalne rehabilitacije.

Praktični dio sposobljavanja za rad u tijeku profesionalne rehabilitacije u pravilu se obavlja kod poslodavca na otvorenom tržištu rada i u Centru, a samo iznimno u specijaliziranoj obrazovnoj ustanovi, zaštitnoj radionici ili integrativnoj radionici.

Postupak profesionalne rehabilitacije pokreće i financira naručitelj usluge sukladno članku 6. stavak 2. Zakona, te samo on ima pravo odlučivanja o provedbi dalnjih mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Prema članku 14. stavak 2. Pravilnika ugovorom između Centra i naručitelja usluge, odnosno više njih u slučaju kada više naručitelja usluge financira postupak profesionalne rehabilitacije, uređuju se međusobna prava i obveze u postupku profesionalne rehabilitacije.

Prema članku 38. Pravilnika usluge profesionalne rehabilitacije provode stručni radnici i radni instruktori.

Stručni radnici na području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom su radnici s visokim ili višim stručnim obrazovanjem medicinske, pedagoške, psihološke, sociološke, socijalne i edukacijsko-rehabilitacijske struke ili drugog društvenog usmjerenja i znanja iz područja profesionalne rehabilitacije i

zapošljavanja sa stečenom specijalizacijom, dodatnim obrazovanjem ili osposobljavanjem, odnosno koji posjeduju potrebna specifična znanja.

Radni instruktori na području profesionalne rehabilitacije i stručne podrške kod zapošljavanja osoba s invaliditetom su suradnici s tehničkim ili drugim usmjerenjem sa sljedećom razinom obrazovanja: KV, SSS, VŠS, VSS, te imaju dokaz o profesionalnoj kvalifikaciji i osposobljenosti za rad u profesionalnoj rehabilitaciji.

Prema članku 39. Pravilnika sve usluge profesionalne rehabilitacije vodi, usklađuje i evaluira stručni tim.

Stručni tim Centra za profesionalnu rehabilitaciju čine: socijalni radnik, psiholog, pedagog, edukacijsko-rehabilitacijski stručnjak, specijalist medicine rada i radni instruktor tehničko-tehnološkog zanimanja. Centar mora imati osnovni stručni tim koji čine socijalni radnik i psiholog koji su zaposlenici Centra.

Svakom se rehabilitantu u procesu profesionalne rehabilitacije dodjeljuje voditelj slučaja (case manager). Voditelji slučaja mogu biti stručni radnici Centra.

EUROPSKA NAČELA IZVRSNOSTI U REHABILITACIJI*

1. Vodeća uloga

Provoditelji profesionalne rehabilitacije pokazuju vodeću ulogu na području rehabilitacije i u široj društvenoj zajednici promoviranjem pozitivnog imidža, postavljanjem visokih očekivanja, dobrom praksom, učinkovitim korištenjem i povezivanjem izvora, inovativnošću i naporima oko veće otvorenosti i inkluzivnog društva.

2. Prava

Provoditelji profesionalne rehabilitacije obvezni su štititi i promicati prava svojih korisnika u smislu jednakih mogućnosti, jednakog postupanja i jednakog sudjelovanja, dajući im informacije o mogućnostima i promičući nediskriminirajuće i pozitivne aktivnosti u sklopu svoje djelatnosti.

3. Etika

Provoditelji profesionalne rehabilitacije poštuju dostojanstvo korisnika i njihovih obitelji ili skrbnika, štiteći ih od nepotrebnog rizika i podupiru socijalnu pravdu.

4. Partnerstvo

Provoditelji profesionalne rehabilitacijske rade u partnerstvu s javnim i privatnim organizacijama, s poslodavcima i radničkim predstavnicima, upraviteljima fondova, s organizacijama osoba s invaliditetom, lokalnim zajednicama i obiteljima, te skrbcnicima osoba s invaliditetom kako bi se osigurao kontinuitet usluga i postigla veća učinkovitost programa i veća otvorenost društva.

5. Sudjelovanje (aktivno sudjelovanje, suradnja)

Provoditelji profesionalne rehabilitacije podupiru sudjelovanje i uključenost osoba s invaliditetom na svim razinama unutar organizacije i zajednice. Stvarajući bolje mogućnosti sudjelovanja i uključenosti, organizacije provoditelja savjetuju se s predstavnicima tijela i udruga koje podupiru zagovaranje, uklanjanje prepreka, javno obrazovanje i aktivno promicanje jednakih mogućnosti.

6. Okrenutost pojedincu

Provoditelji profesionalne rehabilitacije provode aktivnosti i usluge koje zadovoljavaju potrebe osoba s invaliditetom i drugih zainteresiranih strana, te angažiraju korisnike kao i aktivne članove u procesu profesionalne rehabilitacije. Uzimaju u obzir doprinos pojedinaca njegovim uključivanjem u samoprocjenu, povratne informacije i vrednovanje kako osobnih ciljeva, tako i ciljeva programa. Svi procesi redovito se evaluiraju.

7. Složenost

Provoditelji profesionalne rehabilitacije omogućavaju korisnicima pristup različitim, integriranim programima i onima usmjerenima prema zajednici, koji poštuju doprinos svih korisnika i potencijalnih partnera, uključujući i lokalnu zajednicu i poslodavce, od početnih koraka do potpore i praćenja koje osigurava multidisciplinarni timski pristup i suradnja među organizacijama.

*Izvor: „European Platform for Rehabilitation“ (2014.), prijevod: Zavod

8. Usmjerenost na rezultate

Provoditelji profesionalne rehabilitacije usmjereni su na rezultate: kako na području prepoznavanja potreba, tako i na području dostignuća koja mogu pomoći osobama s kojima se radi, njihovim obiteljima/skrbnicima, poslodavcima, zajednicama i drugim zainteresiranim stranama. Također nastoje ostvariti najveće koristi za svoje klijente i subjekte koji financiraju usluge. Mjere i prate utjecaj svojih aktivnosti koje im omogućavaju stalni napredak, transparentnost i procese odgovornosti.

9. Kontinuirano poboljšanje

Provoditelji profesionalne rehabilitacije djeluju proaktivno u zadovoljavanju potreba tržišta, učinkovitijem korištenju resursa, proširenju i unaprjeđenju programa, te primjeni istraživanja i razvoja za ostvarenje inovacija. Predani su razvoju zaposlenika i učenju, teže učinkovitoj komunikaciji i marketingu, cijene povratne informacije korisnika, naručitelja/subjekata koji financiraju usluge i zainteresiranih strana, te imaju sustave za stalno poboljšanje kvalitete.

ETIČKI KODEKS ZA STRUČNE RADNIKE NA PODRUČJU PROFESIONALNE REHABILITACIJE, ZAPOŠLJAVANJA I SOCIJALNOG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM*

Stručni radnici su dužni postupati na području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom sukladno etičkom kodeksu.

Stručni radnik rukovodi se sljedećim pretpostavkama:

1. Moralne i zakonske pretpostavke

Poštuje prava koja osiguravaju Ustav i zakoni Republike Hrvatske, te međunarodni dokumenti s područja ljudskih prava i rehabilitacije koje je usvojila ili ratificirala Republika Hrvatska. Rukovodi se načelima etičnosti i općeg dobra kako bi zaštitio korisnike, njihove obitelji, skrbnika i samog sebe od mogućih nepravilnosti i društvene moći na osobnoj i na profesionalnoj razini.

2. Odnos stručnog radnika i korisnika

Stručni radnik poštaje integritet korisnika, štiti ga od nepotrebnog rizika i zalaže se za njegovu dobrobit stavljući interes korisnika u vezi s radom i zapošljavanjem ispred interesa drugih. Dužan je stalno i na razumljiv način korisnika upoznavati sa sadržajem, svrhom i ciljem rehabilitacije.

3. Dostupnost

Daje poticaj i sudjeluje u stvaranju uvjeta kako bi usluge rehabilitacije bile dostupne svim korisnicima bez obzira na uzrok, prirodu ili vrstu invaliditeta, te bez obzira na probleme i poteškoće koje je potrebno smanjiti ili otkloniti.

* Prema „Standardi storitev zaposlitvene rehabilitacije“ (2012.), prijevod: Zavod

4. Profesionalan odnos

Nastroji stvoriti profesionalan odnos s korisnikom, suradnicima, poslodavcima, naručiteljima usluga i drugim organizacijama koje sudjeluju u procesu profesionalne rehabilitacije. Usmjeren je tako da svi uključeni u proces rehabilitacije djeluju u korist korisnika vezano za rad i zapošljavanje. Sa svim sudionicima u procesu profesionalne rehabilitacije komunicira s poštovanjem, iskreno, stručno i korektno.

5. Povjerljivost

Osigurava zaštitu podataka korisnika kojima raspolaže u vrijeme izvođenja rehabilitacije. Od korisnika dobiva suglasnost da može rabiti dobivene podatke samo u svrhu rehabilitacije.

6. Procjena

Poštjujući dobrobit korisnika uzima u obzir specifičnosti u skladu sa stručnim standardima pri izboru metoda i tehnika stručnog rada, te njihovu uporabu pri procjeni rezultata.

7. Stručnost

Dužan je stalno voditi brigu o razvoju svog stručnog znanja s ciljem osiguravanja najvišeg stupnja stručne pomoći korisniku. Stručno djeluje u granicama svojeg obrazovanja, sposobljenosti i iskustva, pa prihvata samo one radne zadatke za koje je sposobljen.

8. Istraživanje

Sustavno istražuje i razvija znanja na području rehabilitacije i na najbolji mogući način prenosi ih drugim stručnim radnicima i suradnicima koji djeluju na području rehabilitacije.

9. Pomoć korisniku nakon završenog procesa rehabilitacije

Osigurava pomoć korisniku i nakon završenog procesa rehabilitacije ako se korisnik, poslodavac ili druga institucija javi s problemom vezanim za provedenu rehabilitaciju.

10. Izvođenje i plaćanje usluga profesionalne rehabilitacije

Kod izvođenja profesionalne rehabilitacije uzima u obzir stručna mjerila, odgovoran je za svoje znanje i stručnost, te je plaćen u skladu s donesenim cjenikom usluga.

PROVODITELJI USLUGA PROFESIONALNE REHABILITACIJE

Provđenja profesionalne rehabilitacije definisana je kao javna služba. Provoditelji usluga profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom su centri za profesionalnu rehabilitaciju, a uspostavlja ih ministar rada i mirovinskoga sustava.

Centri mogu osnovati svoje ispostave ili mobilne timove kako bi usluge bile dostupnije korisnicima.

Izabrani provoditelji profesionalne rehabilitacije obvezni su usluge provoditi sukladno donesenim Standardima usluga profesionalne rehabilitacije.

STANDARDI USLUGA PROFESIONALNE REHABILITACIJE

Standardima usluga profesionalne rehabilitacije (u dalnjem tekstu: Standardi) definira se proces profesionalne rehabilitacije, te se utvrđuju osnovni stručni i organizacijski uvjeti za pružanje usluga. Također se utvrđuju mјere i aktivnosti (usluge) u području profesionalne rehabilitacije, ciljevi i očekivani učinci pojedinih usluga, vremensko trajanje usluga, ciljne skupine, metode i tehnike rada, te obrasci izveštaja o provedenim uslugama.

Izrazi koji se koriste u ovim Standardima, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednakо na muški i ženski rod.

OSNOVNI STRUČNI I ORGANIZACIJSKI UVJETI ZA PRUŽANJE USLUGA

1. Stručni tim

Proces profesionalne rehabilitacije je interdisciplinarni i sve usluge profesionalne rehabilitacije vodi, usklađuje i procjenjuje stručni tim na sastancima tima. Pojedinačne usluge profesionalne rehabilitacije provode članovi stručnog tima u skladu sa Standardima.

Provoditelji profesionalne rehabilitacije moraju za izvršenje usluga osigurati stručne djelatnike u skladu s člankom 38. i 39. Pravilnika. Osnovni stručni tim čine socijalni radnik i psiholog. Socijalni radnik ima i primjenjuje sveobuhvatna znanja iz područja ostvarivanja različitih prava iz socijalne skrbi, obiteljskog prava, zdravstva, obrazovanja, pravosuđa, te saznanja o svim uslugama dostupnim u lokalnoj zajednici i širem društvu. Psiholog ima i primjenjuje znanja iz kliničke i zdravstvene psihologije, psihologije rada i organizacijske psihologije, te prema potrebi ostalih područja psihologije.

Svakom korisniku se u procesu profesionalne rehabilitacije dodjeljuje voditelj slučaja (*case manager*) koji je zadužen za upravljanje svim aktivnostima vezanim za korisnika, vodeći računa o interesu korisnika, interesu institucije i ekonomičnosti kako bi proces rehabilitacije bio što uspješniji.

2. Evaluacija procesa profesionalne rehabilitacije

Mjerenje i praćenje vlastitih aktivnosti u procesu profesionalne rehabilitacije omogućuje transparentnost, odgovornost i stalno poboljšavanje u pružanju usluga korisnicima, njihovim obiteljima, poslodavcima i zajednici.

Provoditelji usluga profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom vrše evaluaciju na sljedećim razinama:

Evaluacija na razini stručnog tima – Članovi tima provode evaluaciju za svakog korisnika. Evaluacija se provodi na sastancima tima koji se moraju održati na početku i na završetku rehabilitacijskog procesa, te na početku i završetku provedbe pojedinih usluga. Iz zapisnika sa sastanka tima, Individualnog plana profesionalne rehabilitacije i privremenog izvješća koje se dostavlja naručitelju usluge mora biti vidljivo da je provedena evaluacija. Evaluacija na razini stručnog tima omogućuje postizanje optimalnih učinaka rehabilitacijskog procesa, izbor odgovarajućih metoda i postupaka, kontinuitet rehabilitacijskog procesa i stručno utemeljeno planiranje budućih programa.

Evaluacija na razini korisnika – Evaluacija uspješnosti rehabilitacijskog procesa pojedinog korisnika provodi se na temelju timskog praćenja, procjene voditelja slučaja i samoprocjene korisnika. Korisnik procjenjuje koliko je zadovoljan procesom profesionalne rehabilitacije, uslugom, dostignutim ciljevima i vlastitim napretkom na kraju rehabilitacijskog procesa. Provoditelj mora osigurati anonimnu provedbu evaluacije.

Evaluacija na razini naručitelja usluga – Evaluira se zadovoljstvo naručitelja usluga profesionalne rehabilitacije provedenim uslugama jedanput na godinu. Za tu se svrhu rabi posebno konstruirani evaluacijski instrument koji provoditelj profesionalne rehabilitacije obvezno dostavlja naručiteljima usluga. Evaluacija uključuje prikaz ostvarenih rezultata, analizu suradnje, te prijedloge za eventualne promjene.

Provoditelj profesionalne rehabilitacije obvezan je najmanje jedanput na godinu (najkasnije do 1. ožujka za prethodnu godinu) napraviti evaluaciju uspješnosti-ucinkovitosti rehabilitacijskog procesa na svim razinama evaluacije, te na osnovi tih rezultata poduzeti odgovarajuće mjere. Izvještaj se podnosi Zavodu.

Provoditelj profesionalne rehabilitacije na svim razinama evaluacije koristi se vlastitom metodologijom i s njom povezanim instrumentima do usvajanja jedinstvene evaluacijske metodologije i instrumenata od strane Zavoda.

3. Suradnja s poslodavcima

Provoditelji usluga profesionalne rehabilitacije dužni su uspostaviti mrežu potencijalnih poslodavaca u lokalnim sredinama i regijama u kojima provode usluge profesionalne rehabilitacije u skladu s člankom 41. i člankom 42. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Cilj je potpora korisnicima u pronalaženju poslodavca tijekom procesa profesionalne rehabilitacije i nakon završetka rehabilitacije (u profesionalnoj (re)integraciji na tržište rada).

Mreža potencijalnih poslodavaca izrađuje se na regionalnoj razini kako bi se vodilo računa o regionalnim potrebama tržišta rada. Iznimno je važno stalno održavanje kontakata, jer se na taj način osiguravaju praćenja i potpora korisnika.

Podatci koji se prikupljaju o poslodavcu:

- kontakt-podatci o poslodavcu i djelatnosti s kojom se bavi
- kontakt-podatci svih osoba zaposlenih kod poslodavca s kojim je kontaktirano
- sadržaj suradnje (razlozi, provedene aktivnosti, dojmovi)
- rezultati suradnje (zapošljavanje, praksa i dr.)
- evidencija svih kontakata s poslodacima (osobni i telefonski).

Kada je korisnik usluga profesionalne rehabilitacije zaposlena osoba, provoditelj je dužan kontaktirati s njegovim poslodavcem radi dobivanja relevantnih informacija (o eventualnom povratku korisnika na isto radno mjesto, o eventualnim mogućnostima pronalaska drugog radnog mjesta prilagođenog aktualnom stanju korisnika, itd.).

4. Lokacijski i prostorni uvjeti

Provoditelji moraju osigurati lokacijske i prostorne uvjete za pružanje usluga profesionalne rehabilitacije tako da aktivnost što više približe potencijalnim korisnicima. Moraju osigurati nesmetani pristup, kretanje i izvršavanje aktivnosti svim korisnicima.

Provoditelji osiguravaju prostore u skladu s Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom smanjene pokretljivosti, Pravilnikom o zaštiti na radu za mjesta rada, te odredbama Pravilnika.

Provoditelji moraju davati usluge profesionalne rehabilitacije u skladu s propisima o sigurnosti i zaštiti na radu.

USLUGA (1.)

Rehabilitacijska procjena razine radnih sposobnosti, znanja, vještina, radnih navika i profesionalnih interesa

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Rehabilitacijska procjena je početna faza u procesu profesionalne rehabilitacije.

Uključenje u profesionalnu rehabilitaciju razumijeva individualno utvrđivanje trenutačnog stanja osobe s invaliditetom (rehabilitacijsku procjenu/sveobuhvatnu dijagnostiku).

Usluga je usmjerena na cjelovitu procjenu osobe s invaliditetom i to na:

- utvrđivanje utjecaja invaliditeta na radnu sposobnost (medicinski status)
- utvrđivanje socijalne situacije/motivacije (socijalna anamneza)
- utvrđivanje prijašnjeg radnog iskustva (profesionalna anamneza)
- psihološku procjenu (psihodijagnostiku)
- utvrđivanje postojećih školskih znanja
- procjenu radnog funkcioniranja.

Na temelju navedenog utvrđuje se mogućnost uključivanja osobe s invaliditetom u radni proces, obrazovanje ili profesionalnu rehabilitaciju.

Cilj usluge je utvrđivanje dalnjih aktivnosti i mjera koje su potrebne za osmišljavanje plana profesionalne rehabilitacije i poboljšanje mogućnosti za razvoj profesionalne karijere. Rehabilitacijska procjena je osnova za davanje mišljenja o mogućnostima, vrsti i načinu profesionalne rehabilitacije, te za izradu Individualnog plana profesionalne rehabilitacije.

b) VREMENSKO TRAJANJE REHABILITACIJSKE PROCJENE

Vremensko trajanje usluge ovisi o složenosti problematike i potrebama osobe s invaliditetom. U provođenju usluge sudjeluju svi članovi stručnog tima.

Program rehabilitacijske procjene traje tjedan dana, do 6 sati na dan (maksimalno 30 sati na tjedan). Opseg i sadržaj aktivnosti za svakog se pojedinca oblikuju individualno, ovisno o individualnim potrebama, mogućnostima i postavljenim ciljevima.

Vremenski usluga može trajati dulje, ali ne dulje od 150 sati i to kada se radi o složenijim oštećenjima, kao što su npr. oštećenja vida, ozljede mozga, kronične psihičke bolesti i poremećaji koji su često povezani s promjenama u funkcioniranju tijekom dana, te drugi primjeri složenih i kombiniranih oštećenja.

Vremenski usluga može trajati i kraće, ali ne kraće od jednog dana (6 sati) u slučaju utvrđivanja invaliditeta u odnosu na rad za potrebe upisa osobe s invaliditetom u Očeviđnik.

c) CILJNE SKUPINE

Sve kategorije osoba s invaliditetom od 15-e godine života nadalje koje je uputio naručitelj usluge odnosno osobe koje još nemaju status osobe s invaliditetom, te su upućene na rehabilitacijsku procjenu od strane nadležnog tijela vještačenja koje im je utvrdilo smanjenu radnu sposobnost uz preostalu radnu sposobnost.

Uključivanje u rehabilitacijsku procjenu je primjereno za sve osobe kod kojih je prethodno utvrđeno ili se pretpostavlja sljedeće:

- prisutnost trajnih posljedica tjelesne ili psihičke bolesti ili poremećaja koje uzrokuju poteškoće u zapošljavanju

- postojanje prepreka i poteškoća pri obavljanju posla, mogućnosti zasnivanja radnog odnosa i napredovanja u karijeri.

Kriteriji uključivanja u uslugu rehabilitacijske procjene su:

- završeno obvezno obrazovanje;
- završena osnovna rehabilitacija.

Pod osnovnom rehabilitacijom npr. za slijepce i visokoslabovidne osobe razumijeva se:

- savladavanje svakidašnjih vještina (kuhanje i prehrana, održavanje osobne higijene, odijevanje i održavanje odjeće, postupanje s novcem...)
- obuka iz orientacije i kretanja (kretanje uz pomoć dugog štapa, prelaženje preko raskrižja, korištenje sredstava javnog prijevoza...)
- obuka iz komunikacijskih vještina (Braillevo pismo, korištenje tifrotehničkih pomagala poput elektroničkih i optičkih pomagala...).

Kriterij isključenja iz usluge rehabilitacijske procjene je:

- akutna ovisnost.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

Usluga je temelj za procjenu prisutnosti invaliditeta u odnosu na rad, procjenu potrebe za uslugama profesionalne rehabilitacije i procjenu zapošljivosti.

e) SADRŽAJ, METODE, TEHNIKE I POSTUPCI KOD PROVOĐENJA USLUGE

Plan provedbe usluge izrađuje se za svakog pojedinca individualno uzimajući u obzir njegove potrebe i mogućnosti. Postupak mora biti prilagođen osobi tako da ga ona može razumjeti. Procjenu nije moguće provoditi bez dogovora s korisnikom. Rehabilitacijska procjena se provodi individualno, ali je potrebno osigurati i uvjete za provedbu postupaka u grupi koji se odnose na radne i edukativne situacije.

Tijek usluge

Naručitelj upućuje korisnika u Centar za profesionalnu rehabilitaciju putem narudžbenice u kojoj navodi razloge i cilj upućivanja te prilaže medicinsku i ostalu dokumentaciju. Stručni tim Centra provodi rehabilitacijsku procjenu te nakon toga donosi završno mišljenje u Izvještaju o rezultatima rehabilitacijske procjene. Sastavni dio Izvještaja je i prijedlog daljnje rehabilitacije nakon čega se donosi Individualni plan profesionalne rehabilitacije.

Stručni tim donosi tjedni raspored multidisciplinarnog tima, koji mora biti izvješten na oglasnoj ploči. Kada korisnik usluga dođe, predstavlja mu se raspored te daje objašnjenje za svaku od predviđenih aktivnosti.

Detaljan tijek usluge rehabilitacijske procjene:

- naručitelj usluge dostavlja raspoložive podatke o osobi i navodi razlog i svrhu upućivanja na rehabilitacijsku procjenu
- prikupljanje podataka, pregled dokumentacije
- uvodni sastanak cijelog tima i izrada individualnog plana provedbe usluge
- utvrđivanje zdravstvenog statusa, tjelesnih mogućnosti i ograničenja, stupnja invaliditeta
- utvrđivanje socijalnih čimbenika
- utvrđivanje profesionalnih/radnih čimbenika
- psihodijagnostička obrada, psihološko savjetovanje i procjena potrebe upućivanja na psihoterapijski tretman
- procjena radnog funkcioniranja u probnoj, simuliranoj radnoj situaciji
- prikupljanje, analiza i interpretacija podataka, te koordinacija i prilagođavanje tijeka usluge s članovima stručnog tima
- sinteza podataka, prezentacija nalaza i prijedloga, izrada završnog mišljenja u Izvještaju o rezultatima rehabilitacijske procjene koji se dostavlja naručitelju usluge
- interpretacija završnog mišljenja i prijedloga korisniku usluge (na zahtjev može prisustvovati i zastupnik ili predstavnik udruge osoba s invaliditetom).

O svakoj daljnjoj fazi profesionalne rehabilitacije odlučuje naručitelj usluge, nakon dobivanja završnog mišljenja i prijedloga.

Područja rehabilitacijske procjene

1. Utvrđivanje zdravstvenog statusa

Utvrdjivanje zdravstvenog statusa uključuje utvrđivanje ključnih zdravstvenih stanja koja utječu na radnu sposobnost osobe upućene na profesionalnu rehabilitaciju sa stajališta medicine rada, pregledavanje i ujedinjavanje postojeće medicinske dokumentacije (prilozi 1,2,3). Prema potrebi pribavljaju se dodatna stručna mišljenja specijalista, kao npr. iz područja ortopedije, neurologije, psihijatrije, oftalmologije i dr.

Sadržaj i opseg rada

- cjelovita procjena funkcionalnog stanja, tjelesnog i psihičkog funkcioniranja korisnika, klinička procjena zdravstvenog stanja, procjena funkcionalnih sposobnosti u usporedbi s poznatim standardima fizioloških opterećenja osobe na radnom mjestu
- procjena stupnja izlječenja, rehabilitiranosti i prilagođenosti korisnika, a koja bi omogućavala izvršenje plana rehabilitacije vezano za uključivanje u rad ili u obrazovne aktivnosti. U dogovoru s drugim specijalistima upotpunjaju se podatci ili se dogovara za dodatne postupke (liječenje, rehabilitacija, oprema s medicinskim i/ili tehničkim pomagalima)
- procjena opremljenosti korisnika s medicinskim i/ili tehničkim pomagalima
- zbog temeljitije procjene uzima se u obzir procjena ostalih članova tima npr. za procjenu sigurnosti na radu, držanja tijela, kretanja u prostoru, izdržljivost na statička i dinamička opterećenja itd.
- procjena kako korisnik razumije i prihvaca svoje zdravstvene teškoće, kako vidi svoju tjelesnu i psihičku izdržljivost, je li sposoban preuzeti sve životne zahtjeve, u kojoj mjeri se može nositi sa stresom na poslu, koliko poznaje različite načine zaštite na radu
- procjena je li potrebno savjetovanje: osobi s invaliditetom, obitelji, poslodavcu, izvođaču obrazovnih programa
- procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces.

Metode rada

- pregled i analiza raspoložive medicinske i s njom povezane stručne dokumentacije (različiti prijašnji nalazi i mišljenja, analize i zdravstvene procjene radnih mjeseta)
- strukturirani intervju, heteroanamneza
- sveobuhvatni klinički pregled s procjenom funkcionalnog stanja svih organskih sustava („od glave do pete“)
- praćenje korisnika u radnom procesu tijekom procjene, savjetovanje osobe, sagledavanje mogućih prilagodbi na radu
- metode i tehnike za analizu zdravstvene procjene radnog mjeseta/obrazovne ustanove, prilagođene osobama s invaliditetom.

Zdravstveni obrasci (prilog 1,2,3)

2. Utvrđivanje socijalne situacije/motivacije (socijalna anamneza)

Korisnik ispunjava socijalnoanamnestički obrazac (prilog 4) koji obuhvaća devet područja korisnikova života: osobne podatke, zdravlje/invaliditet, finansijsku situaciju, obiteljsku situaciju, stambenu situaciju, osobni položaj, mobilnost, eventualno slobodno vrijeme. Obrazac ispunjava samostalno, u grupnom radu, ali je uvijek prisutna osoba koja može pomoći u slučaju da ne razumije neka od pitanja. Pri tome je osobito važno zapažanje može li korisnik samostalno odgovoriti na postavljena pitanja, bez asistencije druge osobe, te kako funkcionira u grupi.

Nakon toga socijalni radnik u individualnom razgovoru s korisnikom raspravlja o odgovorima, te se zajednički procjenjuju bitni čimbenici u okruženju koji mogu djelovati otežavajuće ili olakšavajuće u procesu rehabilitacije.

Sadržaj i opseg rada

- prikupljanje općih podataka o korisniku
- prikupljanje podataka o finansijskoj situaciji
- prikupljanje podataka o stambenim i obiteljskim prilikama
- prikupljanje podataka o mobilnosti i pristupačnosti do mjesta zapošljavanja ili obrazovanja
- prikupljanje podataka o invaliditetu
- prikupljanje podataka o zdravstvenom stanju
- prikupljanje podataka o osobnoj situaciji
- prikupljanje podataka o načinu provođenja slobodnog vremena
- procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces
- savjetodavni rad.

Metode rada

- strukturirani intervju
- socijalnoanamnestički podaci
- analiza situacije u okolišu (dom, poslodavac, škola i dr.)
- analiza potreba prilagodbe i stručne podrške
- savjetovanje
- socioterapija.

3. Utvrđivanje profesionalne anamneze (prijašnja radna iskustva, stupanj obrazovanja)

Stručnjak za profesionalnu rehabilitaciju putem intervjua prikuplja podatke o školskom i strukovnom obrazovanju korisnika te o karijeri. Obrazac (prilog 5) sadržava šest područja korisnikova života: opći podatci, obrazovanje, podatci o invaliditetu, radno iskustvo, slobodno vrijeme i mobilnost.

Osim toga korisnik piše esej (životopis) o svojem školovanju, bivšim poslovima koje je radio, eventualnim budućim poslovima koje bi želio raditi te o svojim željama i interesima. Kod analize eseja važno je obratiti pozornost (osim na profesionalna usmjerenja korisnika) i na stil pisanja, pismeno izražavanje, gramatiku, pravopis, smislenost u pisanju, kao i osobno viđenje profesionalne karijere.

Sadržaj i opseg rada

- prikupljanje općih podataka o korisniku
- prikupljanje podataka o profesionalnoj karijeri, radu i učenju, motivaciji, radnim iskustvima, vještinama, stupnju obrazovanja, specifičnim znanjima i

- osposobljenosti, uspjehu i mogućim posebnostima tijekom školovanja, njegovim interesima i vlastitom viđenju svoje profesionalne karijere
- detaljni podatci o poslovima na kojima je radio, programu osposobljavanja ili drugim radnim iskustvima, zadovoljstvu radom, osobnoj procjeni uspješnosti i teškoćama pri radu
 - procjena kako korisnik razumije i prihvaca svoj invaliditet
 - prikupljanje podataka o mobilnosti i pristupačnosti do mjesta zapošljavanja ili obrazovanja
 - doživljaj i reakcija na nezaposlenost te poteškoće pri zapošljavanju
 - osobne aktivnosti i način traženja posla, motivacija za uključivanje u profesionalnu rehabilitaciju
 - procjena o mogućnostima za uključivanje u rehabilitacijski proces
 - savjetodavni rad.

Metode rada

- intervju
- heteroanamnestički podaci
- analiza eseja (životopisa)
- pregled dokumentacije o obrazovanju i osposobljavanju
- pregled radne dokumentacije
- savjetovanje.

4. Utvrđivanje općih intelektualnih i specifičnih kognitivnih funkcija, osobina ličnosti i profesionalnih interesa

Psiholog s korisnikom provodi poslove u području psihološke procjene (psihodijagnostike) i psiholoških tretmana.

Poslovi u području psihološke procjene jesu:

- provedba psihologiskog intervjuja
- primjena i interpretacija jednostavnih i složenih testova inteligencije
- prema potrebi primjena i interpretacija tehnika za procjenu specifičnih kognitivnih funkcija
- primjena i interpretacija jednodimenzionalnih upitnika ličnosti odnosno multidimenzionalnih inventara ličnosti i psihopatoloških odstupanja
- primjena i interpretacija projektivnih tehnika
- primjena i interpretacija testova profesionalnih interesa
- opservacija ponašanja.

Psiholog provodi psihološku procjenu prema Standardima psihologiskog testiranja, Pravilniku o psihodijagnastičkim sredstvima i Standardima rada kliničkih i zdravstvenih psihologa Hrvatske psihološke komore, uz istodobno poznavanje i uvažavanje Standarda rada psihologa u medicini rada Hrvatske psihološke komore.

Trajanje psihološke procjene ovisi o složenosti, zahtjevnosti i opsegu procjene te specifičnosti poteškoća korisnika, a okvirno traje između 3 sata i 5,5 sati. Psihološka

procjena uključuje individualnu i integrativnu procjenu psihologa. Provodi se u prijepodnevnim satima.

Poslovi u području psiholoških tretmana su: individualno i grupno savjetovanje, obiteljsko savjetovanje, tehnike relaksacije, individualna i grupna psihoterapija. Mogu se provoditi i individualna i grupna psihološka edukacija.

U situacijama kada se utvrdi nazočnost poteškoća u vidu neusvojenih radnih navika, nedostatne motivacije za uključivanje u rad ili obrazovanje, straha od učenja i od neuspjeha, manjkavih socijalnih vještina, poteškoća u prihvaćanju vlastitog invaliditeta, poteškoća u sučeljavanju s psihološkim, psihosomatskim, psihosocijalnim i osobnim problemima i sl., a koje su izražene u mjeri da nepovoljno utječu na daljnji tijek profesionalne rehabilitacije osobi s invaliditetom se preporučuje uključivanje u uslugu (2) „Pomoć u prevladavanju različitih poteškoća koje onemogućuju uključivanje u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije“.

U situacijama kada se procijeni da su intenzitet i razina psihičkih problema takvi da bitno remete tijek profesionalne rehabilitacije, odnosno ozbiljno narušavaju poslovne izglede osobe s invaliditetom, daju se informacije o odgovarajućim psihoterapijskim mjerama i ustanovama koje pružaju odgovarajuću psihoterapiju, informacije o odgovarajućim savjetovalištima (npr. obiteljsko, bračno savjetovalište i sl.), te usluge posredovanja pri pronalaženju istih.

Korisnicima se pružaju mogućnosti usluga različitih psiholoških tretmana u centrima za profesionalnu rehabilitaciju radi održavanja ili poboljšanja mentalnog zdravlja, kvalitete života i rada, te radi optimalnog iskorištavanja osobnih potencijala.

Sadržaj i opseg rada

- procjena opće razine intelektualnih sposobnosti, usklađenosti potencijala i aktualne intelektualne efikasnosti, te prema potrebi procjena specifičnih kognitivnih funkcija
- procjena i prepoznavanje specifičnih deficit te pronalaženje dobro očuvanih područja u kojima je moguće razvijati strategije za kompenzaciju i prevladavanje eventualnih slabosti
- procjena profesionalnih interesa, motivacije za zapošljavanje ili obrazovanje, te realnih očekivanja u pogledu zapošljavanja
- procjena izdržljivosti, stabilnosti i umora tijekom mentalnih aktivnosti
- procjena strukture i dinamike ličnosti, promjena u emocionalnim reakcijama i raspoloženju, upravljanja i kontrole impulsa, ponašanja, tolerancije na frustraciju, uvida u poteškoće uzrokovane invaliditetom
- procjena adaptacijskih potencijala u stresnim situacijama
- procjena interpersonalnog funkcioniranja, komunikacije i socijalnih vještina uključivanja u društvene interakcije i u grupu
- procjena potrebe za uključivanjem obitelji u rehabilitacijski proces
- savjetovanje pri izboru prikladnog profesionalnog područja i razine zahtjevnosti obrazovanja i osposobljavanja ili usavršavanja
- definiranje potrebnih prilagodbi i pomoći u tijeku školovanja
- savjetodavni, psihoterapijski i edukativni rad.

Metode rada

- strukturirani intervju, usmjerena anamneza, psihodijagnostička sredstva: standardizirani testovi sposobnosti, testovi profesionalnih interesa, upitnici i inventari ličnosti, projektivne tehnike
- psihološki tretmani
- psihološka edukacija
- opservacija ponašanja u različitim radnim i socijalnim situacijama.

5. Utvrđivanje postojećih školskih znanja

Provjerava se postojeće školsko znanje korisnika iz matematike i hrvatskog jezika. Polazište je završeno osnovnoškolsko obrazovanje.

Rješavanje zadataka objektivnog tipa iz matematike traje od 2 do 3 sata, a ispitaniku se može dati i kratka pauza. Zadaci objektivnog tipa rješavaju se bez kalkulatora i isti obuhvaćaju osnovne računske operacije, račun s postotkom, te zadatke s tekstrom. Rješavanje zadataka objektivnog tipa iz hrvatskog jezika traje do 2 sata.

Cilj individualne obrade nastavnih programa je smanjenje školskih deficitova.

Pri tome se u profesionalnoj rehabilitaciji težište stavlja na prednosti i sposobnosti korisnika. Podizanje svijesti o postojećim prednostima i sposobnostima jača motivaciju i samopouzdanje. Postojeća se znanja povezuju s novima.

Sadržaj i opseg rada

- pisana provjera školskog znanja iz matematike koja obuhvaća provjeru osnova matematike, matematike za ekonomiste i tehničko računanje
- pisana provjera školskog znanja iz hrvatskog jezika koja obuhvaća provjeru pravopisa, gramatike, čitanja s razumijevanjem, izražavanja
- procjena intrinzične motivacije u učenju, koncentracije, uvida polaznika u korisnost novih znanja i sl.
- utvrđivanje individualnog tempa učenja
- organiziranje i davanje individualnih instrukcija u onim nastavnim cjelinama iz matematike i hrvatskog jezika u kojima je utvrđeno nedostatno znanje
- utvrđivanje razine obrazovanja koju pojedinac može ostvariti
- utvrđivanje individualnih sklonosti za tehnička ili društvena zanimanja.

Metode rada

- intervju
- zadaci objektivnog tipa iz matematike
- zadaci objektivnog tipa iz hrvatskog jezika
- individualne instrukcije.

6. Procjena radnog funkcioniranja

Sadržaj i opseg rada

Procjena radnog funkcioniranja, ponašanja u radu i osobne prilagodbe poslu obavlja se u probnim i simuliranim radnim situacijama korištenjem različitih obrazaca rada koji su izabrani tako da budu što sličniji uvjetima u stvarnom radnom okruženju ili na potencijalnom novom poslu.

Procjena se obavlja pojedinačno i u grupama, a pokriva sljedeća područja:

- procjenu radnih karakteristika, stajališta, motivacije i interesa
- procjenu radne izdržljivosti, tolerancije, osjetljivosti na faktore okoliša, stabilnosti, oscilacija tijekom rada, umora, psihomotornog tempa itd.
- procjenu radnih vještina, spretnosti, samostalnosti, fleksibilnosti, sposobnosti, osiguranja odgovarajuće kvalitete u radu, opažanje pogrešaka
- sposobnost razumijevanja različito danih uputa (pisanih, usmenih, demonstracije) i njihovog pridržavanja, sposobnost praktičnog usvajanja novog znanja
- odnos prema radnoj okolini: prema suradnicima na poslu i prema nadređenima
- fizičku sposobnost i ručnu spretnost: snagu i spretnost ruku, lateralizaciju, brzinu motoričkih odgovora, koordinaciju, svladavanje tjelesnih položaja.

Metode rada

- procjenjivanje kroz aktivnost
- standardizirani obrasci rada
- instrumentarij ocjenjivanja u radnoj situaciji
- procjenjivanje prilikom stavljanja u probnu i simuliranu radnu situaciju
- testiranje znanja, razumijevanja.

Zaključno mišljenje stručnog tima

Zaključno mišljenje stručnog tima iznosi se u *Izvještaju o rezultatima rehabilitacijske procjene* (prilog 6) na osnovi sinteze svih prikupljenih podataka, procjene funkciranja osobe s invaliditetom, te prognostičke procjene koju stručni tim oblikuje i usklađuje zajedno s korisnikom. Zaključno mišljenje mora sadržavati prijedlog za daljnje postupanje, a isto je definirano navedenim ciljevima koje je naručitelj naveo u trenutku upućivanja na procjenu.

Zaključno mišljenje rehabilitacijske procjene obuhvaća:

- šifriranje prema MKB- u: navode se dijagnoze koje imaju odlučujući utjecaj na radnu sposobnost, te ocjena stabilnosti stanja, prognoze i mogućnost izlječenja ili poboljšanja zdravstvenog stanja
- šifriranje prema MKF-u¹
- sažetak nalaza prema područjima procjene, s navedenim instrumentima, metodama i tehnikama koje su korištene u postupku procjene
- cjelovita procjena radnih sposobnosti i aktualnog radnog funkcioniranja
- opis važnih osobnih čimbenika i čimbenika okoline
- stupanj invaliditeta u odnosu na rad koji se određuje s pomoću ljestvice od pet stupnjeva opisane u članku 4. i Prilogu 1. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom
- prijedlog dalnjih aktivnosti sadržan u smjernicama za neki od sljedećih zaključaka:
 1. Korisnik je sposoban za uključivanje na otvoreno tržište rada ili u programe obrazovanja (mjere aktivne politike zapošljavanja, kraći obrazovni programi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i drugi programi koje Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi u suradnji s relevantnim društvenim subjektima) i nema potreba za dalnjim uslugama profesionalne rehabilitacije.
 2. Korisnik je sposoban za zapošljavanje pod posebnim uvjetima (u zaštitnoj radionici na zaštićenom radnom mjestu) i nema potreba za dalnjim uslugama profesionalne rehabilitacije.
 3. Korisnik bi s uključivanjem u određeni program obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja ili uslugu jačanja radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (radni centar, virtualna radionica) ili uslugu stručne podrške i praćenja na određenom radnom mjestu i/ili druge usluge profesionalne rehabilitacije dobio bolju mogućnost za napredovanje u profesionalnoj karijeri ili za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada ili za zapošljavanje pod posebnim uvjetima (u integrativnoj radionici).

Ovakav zaključak mora sadržavati sljedeće elemente:

- a) definiranje dalnjih usluga profesionalne rehabilitacije
- b) način izvođenja
- c) definiranje sudjelovanja poslodavca
- d) mjesto izvođenja
- e) trajanje
- f) stručna podrška i praćenje, mentorstvo
- g) moguće arhitektonske i tehničke prilagodbe
- h) preporuka za posao koji bi korisnik mogao raditi
- i) dodatne informacije (uvjeti za upis, termini, osoba za kontakt i dr.).

¹ Primjena MKF-a do daljnje je u probnoj formi. Šifriranje prema MKF-u uslijedit će nakon provedbe edukacije o primjeni.

4. Korisnik još nije spremna za daljnju profesionalnu rehabilitaciju, te se preporuča uključivanje u uslugu (2) „Pomoć u prevladavanju različitih poteškoća koje onemogućuju uključivanje u daljne usluge profesionalne rehabilitacije“.
5. Korisnik je privremeno nezapošljiv, te se preporuča usmjeravanje u programe socijalnog uključivanja ili neke druge programe socijalne sigurnosti budući da se uključivanjem u programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti može očekivati njegovo zapošljavanje.
6. Korisniku se s obzirom na rezultate provedene rehabilitacijske procjene ne preporuča uključivanje u program profesionalne rehabilitacije.

f) IZVEDBENI I KADROVSKI UVJETI

Za provođenje usluge provoditelj mora osigurati cijeli tim stručnih djelatnika u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Za slijepe i visokoslabovidne osobe uslugu provodi tim stručnih djelatnika Odjela za odrasle Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ u skladu s člankom 7. stavak 3. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Za ostale kategorije osoba s invaliditetom (npr. za osobe oštećena sluha, za osobe s intelektualnim poteškoćama, za osobe s kombiniranim oštećenjima) usluga se može provoditi u skladu s člankom 7. stavak 3. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Osim uvjeta za individualni rad i ispitivanje, provoditelj mora osigurati uvjete za provedbu radnog procesa u grupi, te u simuliranim situacijama rada i učenja. Također, provoditelj mora osigurati adekvatni instrumentarij, psihodijagnostička sredstva, radne i druge metode i tehnike za procjenu u svim navedenim područjima.

Individualni plan profesionalne rehabilitacije – IPPR

Prva faza sustavne profesionalne rehabilitacije je planiranje rehabilitacije. Rezultat planiranja profesionalne rehabilitacije je Individualni plan profesionalne rehabilitacije (u dalnjem tekstu: IPPR) koji uzima u obzir sve faktore koji mogu pozitivno ili negativno utjecati na tijek i ishod profesionalne rehabilitacije. Namijenjen je ponajprije planiranju potrebnih usluga nakon rehabilitacijske procjene i vođenju procesa profesionalne rehabilitacije, ali sadržava i grubu procjenu troškova (cijenu predviđenih usluga profesionalne rehabilitacije).

IPPR je dodatak Izvještaju o rezultatima rehabilitacijske procjene.

U IPPR-u se nalazi plan potrebnih usluga profesionalne rehabilitacije koji se tijekom procesa može u suradnji s korisnikom i naručiteljem usluge mijenjati ili dopunjavati.

Kod izrade i izvođenja IPPR-a stručni se tim vodi sljedećim načelima:

- IPPR se u cijelom procesu temelji na ciljevima koji su definirani u suradnji s korisnikom i naručiteljem usluga
- postavljeni cilj mora biti realan, dostižan, mjerljiv, vremenski određen i u skladu s najboljim praksama
- svi sudionici su obvezni aktivno se zalagati za postizanje ciljeva
- aktivnosti se moraju izvoditi usklađeno i u sklopu dogovorenog vremena
- korisniku mora biti osigurana stalna i aktivna podrška u provedbi IPPR-a
- aktivnosti kroz cijeli proces vodi i usklađuje voditelj slučaja (*case manager*) u suradnji s ostalim članovima stručnog tima.

IPPR minimalno sadržava:

- definirani dugoročni cilj / željeni rezultat (željeno stanje korisnika)
- definirane kratkoročne ciljeve (potrebne usluge)
- definirane aktivnosti, metode i tehnike potrebne za postizanje kratkoročnih ciljeva
- potreban vremenski okvir za ispunjenje kratkoročnih ciljeva, te dugoročnog cilja
- odgovorne osobe i njihove dužnosti za izvođenje aktivnosti koje su utvrđene u IPPR-u
- potpis sudionika.

Metodologija za oblikovanje i dopunjavanje IPPR:

- IPPR izrađuje stručni tim u stalnoj suradnji s korisnikom, te ga potpisuju korisnik i predstavnik stručnog tima
- kratkoročni ciljevi planiraju se najmanje za mjesec dana, a najviše za tri mjeseca
- za svako razdoblje procesa rehabilitacije korisnik i predstavnik stručnog tima izrađuju određen broj najvažnijih kratkoročnih ciljeva, sadržajno opisuju ciljeve, određuju rokove za njihovo izvršenje, te ih evaluiraju
- u međuizvješću se opisuju metode za ispunjavanje ciljeva, tijek programa, navodi se ishod evaluacije ispunjenih ciljeva te skica novog, prilagođenog plana za sljedeće razdoblje.

U prilogu (prilog 7) nalazi se IPPR obrazac.

Posebnim će se ugovorom između Centra i korisnika usluga urediti međusobna prava i obveze u postupku planirane profesionalne rehabilitacije.

Provoditelji su dužni krajem tekuće godine dostaviti eventualne nadopune svih predloženih obrazaca u usluzi (1) s obrazloženjima na temelju kojih će biti izrađeni konačni obrasci od strane Zavoda.

USLUGA (2.)

Pomoć u prevladavanju različitih poteškoća koje onemogućuju uključivanje u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Uslugom se moguće koristiti nakon provedene usluge rehabilitacijske procjene u situacijama kada se utvrdi da poteškoće u vidu neusvojenih ili zaboravljenih radnih navika, školskih deficitova, neučinkovitih strategija učenja, straha od neuspjeha, nedostatne motivacije za uključivanje u rad ili obrazovanje, manjkavih socijalnih vještina, poteškoća u prihvaćanju vlastitog invaliditeta, poteškoća u sučeljavanju s različitim psihološkim, psihosomatskim, psihosocijalnim i osobnim problemima i sl., osobi s invaliditetom onemogućuju uključivanje u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije.

Usluga se sastoji od primjene niza različitih, ponajprije savjetodavnih i psihoterapijskih individualnih i grupnih pristupa i metoda kojima je cilj korisniku omogućiti da:

- (ponovno) usvoji radne navike, navikne se na poslovne procese i radno vrijeme
- prevlada utvrđene školske deficite radi uključivanja u rad ili neku od obrazovnih aktivnosti
- usvoji učinkovite strategije učenja, poboljša sposobnosti koncentracije i pamćenja
- preuzme aktivnu ulogu u procesu uključivanja u rad ili obrazovanje
- razvije socijalne sposobnosti i vještine (komunikacijske vještine, rješavanje konfliktnih situacija u privatnom životu i na radnom mjestu, razvijanje sposobnosti zauzimanja za samog sebe u društvenim situacijama)
- stekne uvid u vlastitu situaciju i faktore koji na nju utječu, prepozna i razvije vlastite interese i potencijale, te prevlada vlastite probleme uzrokovane invaliditetom
- nauči učinkovite strategije sučeljavanja s različitim osobnim problemima, te s problemima u radnom, obiteljskom i širem socijalnom okruženju.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Usluga se može provoditi individualno i u grupi s tim da je vremenski raspon:
za osobe s procijenjenim umjerenim problemom: 12-35 sati individualnog savjetovanja/psihoterapije i/ili savjetodavnog/psihoterapijskog rada u grupi,
za osobe s procijenjenim izraženijim problemom ili kombiniranim problemima: 24-50 sati individualnog savjetovanja/psihoterapije ili savjetodavnog/psihoterapijskog rada u grupi.
Usluga traje maksimalno tri mjeseca.

c) CILJNE SKUPINE

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom od 15-e godine života na dalje koje imaju preostalu radnu sposobnost i koje zbog poteškoća u vidu neusvojenih ili zaboravljenih radnih navika, školskih deficitova, neučinkovitih strategija učenja, straha od neuspjeha, nedostatne motivacije, manjkavih socijalnih vještina, poteškoća u prihvaćanju vlastitog invaliditeta te poteškoća u sučeljavanju s različitim psihološkim, psihosomatskim, psihosocijalnim i osobnim problemima imaju prepreke pri uključivanju u radne procese, te za koje se na temelju prethodno provedene rehabilitacijske procjene utvrdilo da bi im ova vrsta pomoći mogla poboljšati kvalitetu života i ili mogućnost uključivanja u radno i socijalno okruženje.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

Usluga omogućuje:

- postupno navikavanje na radne procese, radna opterećenja i radno vrijeme, te postizanje veće radne izdržljivosti i većeg stupnja samodiscipline
- uklanjanje nedostataka u temeljnim školskim znanjima i pripremanje za daljnje obrazovanje ili rad
- uspješnije i brže usvajanje obrazovnih sadržaja, poboljšanje sposobnosti koncentracije, pamćenja i učenja
- poboljšanje motivacije za aktivno uključivanje u rad ili obrazovanje
- razvijanje socijalnih vještina, smanjivanje straha i povlačenja iz socijalnih interakcija, smanjivanje mogućnosti emocionalnih pritisaka i ulaženja u konfliktne odnose iz kojih osoba ne vidi izlaz, učenje timskom radu
- stjecanje uvida u vlastitu situaciju i ponašanje, skretanje pozornosti s vlastitih problema, prepreka i osjećaja uzrokovanih invaliditetom te usmjeravanje na druge, preuzimanje odgovornosti za vlastite postupke, reduciranje osjećaja bespomoćnosti, povećavanje osjećaja kompetentnosti, samopouzdanja, te razine socijalne integracije
- Širenje mogućnosti izbora ponašanja i sučeljavanja s problemima čime se povećava aktivna uloga korisnika, njegova socijalna kompetencija i samopoštovanje.

e) METODE, TEHNIKE I POSTUPCI PROVOĐENJA USLUGE

Plan provođenja usluge razumijeva oblikovanje za svaku osobu individualno, uvažavajući njezine potrebe i mogućnosti.

Usluga se može provoditi kroz individualni savjetodavni i psihoterapijski rad, grupni savjetodavni i psihoterapijski rad, grupe za učenje, igraće uloga, predavanja, prezentacije, različite vanjske sadržaje poput zajedničkih odlazaka u kino, kazalište, na izlete itd.

Individualni savjetodavni i psihoterapijski rad može se provoditi u situacijama kada se treba raditi na problemima i poteškoćama koje korisnik trenutačno ne može iznositi u grupi (npr. osjetljive osobne brige i problemi, individualni psiho-socijalni problemi, kao što su alkohol i materijalna dugovanja, održavanje higijene, izgrađivanje stila oblaženja i sl.).

U grupnom savjetodavnom i psihoterapijskom radu poštuju se načela grupnog rada. Preporučena veličina male grupe je od 6 do 10 sudionika, pri čemu može imati maksimalno 12 članova.

Rabe se načela iskustvenog učenja u grupi, te načela različitih, međunarodno priznatih psihoterapijskih pravaca i tehnika prilagođenih potrebama i ciljevima grupe. *Instrukcije* se provode iz školskih predmeta u kojima su utvrđeni deficiti. Na početku se radi u grupi tako da se sat vremena prolazi teorija. Nakon toga se u manjim grupama rješavaju zadatci, postupno do individualnog rješavanja zadataka. Počinje se sa sadržajima koji su lakši i zanimljiviji osobama.

f) IZVEDBENI I KADROVSKI UVJETI ZA PROVEDBU USLUGE

Za provođenje usluge provoditelj mora osigurati tim stručnih djelatnika u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom, ospozobljen za provođenje usluga savjetovanja, psihoterapije i instrukcija iz različitih školskih predmeta. Provoditelj mora osigurati uvjete za individualni i grupni rad.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

Provoditelj je dužan izraditi izvještaj o provedenoj usluzi dok ne bude izrađen jedinstveni obrazac izvještaja koji će na temelju praćenja i ocjenjivanja izraditi Zavod. Izvještaj osim osnovnih podataka o osobi s invaliditetom treba sadržavati podatke o: vrsti provedene usluge, ukupnom vremenu trajanja, provoditelju usluge, osnovnom sadržaju, primijenjenim metodama i tehnikama, procjenu postignutih rezultata i prijedlog dalnjih rehabilitacijskih mjera.

Prijedlog donosi stručni tim u suradnji sa stručnim timom koji je proveo rehabilitacijsku procjenu pri čemu prijedlozi mogu biti uključivanje u druge rehabilitacijske usluge poput uključivanja u programe obrazovanja/ospozobljavanja/usavršavanja, uslugu jačanja radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (virtualna radionica i radni centar) ili trenutačno zapošljavanje na otvorenom tržištu rada odnosno zapošljavanje pod posebnim uvjetima.

Prijedlozi dalnjih rehabilitacijskih mjera trebaju biti usklađeni s prijedlozima iznesenim u zaključnom mišljenju rehabilitacijske procjene.

USLUGA (3.)

Izrada perspektiva

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Nakon provedene usluge rehabilitacijske procjene slijedi usluga izrada perspektiva.

Izrada perspektiva sastoji se od opće profesionalne orientacije, analize zanimanja i pronalaženja zanimanja.

Cilj ove usluge je osmisлити individualni strukovni plan obrazovanja i rehabilitacije koji je prilagođen situaciji pojedinca uzimajući u obzir njegove interes, sposobnosti, prethodno stečena znanja i vještine, zdravstvena ograničenja, situaciju na regionalnom tržištu rada, te smjernice naručitelja vezane za financiranje.

Provediva poslovna perspektiva razrađuje se zajedno s korisnikom i na kraju moraju biti ponuđene barem dvije mogućnosti.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Usluga se provodi tijekom tri tjedna: u prvom tjednu se provodi *opća profesionalna orientacija*, u drugom *analiza zanimanja*, a u trećem *pronalaženje zanimanja*.

Tjedni raspored sadrži minimalno 32 nastavna sata uz obvezu organiziranja jednog dugog dana kako bi se testirala radna izdržljivost korisnika.

Vremenski usluga može trajati i dulje, ali ne dulje od šest tjedana i to kada se radi o kompleksnijim oštećenjima, kao što su npr. oštećenja vida, ozljede mozga, kronične psihičke bolesti i poremećaji koji su često povezani s promjenama u funkcioniranju tijekom dana, te drugi primjeri kompleksnih oštećenja.

c) CILJNE SKUPINE

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom od 15-e godine života nadalje koje imaju preostalu radnu sposobnost i koje je uputio naručitelj usluge radi procjene mogućnosti daljnog obrazovanja ili profesionalnog osposobljavanja.

Uvjeti za uključivanje u mjeru izrade perspektiva su završeno obvezno obrazovanje i završena usluga rehabilitacijske procjene.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- intenzivnije uključivanje osoba s invaliditetom u programe funkcionalnog osposobljavanja, profesionalnog osposobljavanja na konkretnom radnom mjestu, zapošljavanje na otvorenom tržištu rada ili zapošljavanja pod posebnim uvjetima
- smanjenje rizika odustajanja od školovanja i smanjenje neuspješnog uključivanja u osposobljavanje i zapošljavanje
- planiranje i razvoj odgovarajućih programa osposobljavanja, obrazovanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom
- izbor realističnih profesionalnih ciljeva usklađenih s korisnikovim sposobnostima, interesima i zdravstvenim ograničenjima
- jačanje motivacijskih faktora za obrazovanje, osposobljavanje, usavršavanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- jačanje osobnosti i mogućnosti preuzimanja osobne odgovornosti za profesionalni razvoj osoba s invaliditetom
- veća i bolja radna i opća društvena integracija osoba s invaliditetom
- izbor zanimanja bez opasnosti od dalnjeg narušavanja zdravstvenog stanja osoba s invaliditetom
- odabir prikladnog zanimanja za pojedinca usklađenog s njegovim vještinama, sposobnostima, interesima i zdravstvenim ograničenjima čime se smanjuje mogućnost neuspjeha i gubitka posla
- smanjivanje rizika od negativnih iskustava pri integraciji u realnu radnu sredinu, povećavanje mogućnosti očuvanja zaposlenja i napredovanja u poslu
- indirektno smanjivanje mogućnosti stvaranja negativnih stavova poslodavaca prema osobama s invaliditetom, te otvaranje mogućnosti za nova zapošljavanja, bolju informiranost i spremnost poslodavaca i šire zajednice na odgovarajuću integraciju osoba s invaliditetom u svijet rada.

e) SADRŽAJ, METODE I TEHNIKE PROVOĐENJA USLUGE

1) *Opća profesionalna orijentacija*

Opća profesionalna orijentacija je postupak pružanja stručne pomoći korisniku pri odabiru njegovih profesionalnih ciljeva uzimajući u obzir njegove sposobnosti, prethodno stečena znanja i vještine, osobine ličnosti, interes, motivaciju i druge potencijale i ograničenja, dosadašnju i buduću karijeru koji su bitni za njegovo daljnje obrazovanje/usavršavanje/osposobljavanje i zapošljavanje.

Opća profesionalna orijentacija sadržava sljedeće:

1) *Analizu potencijala:*

- s korisnikom se radi na samoprocjeni vlastitih sposobnosti, talenta, vještina, profesionalnih kompetencija
- u grupnom radu s članom stručnog tima korisnici ispunjavaju radne listove o svojim interesima, sposobnostima, radnim i osobnim potencijalima i ograničenjima (obrasci radnih listova nalaze se u prilogu 8)

- u individualnom radu član stručnog tima i korisnik analiziraju radne listove u kojima korisnik navodi kriterije važne za budući posao, njegova dosadašnja zaposlenja i aktivnosti u kućanstvu i u slobodno vrijeme, poslovne zahtjeve za koje korisnik navodi da im je trenutačno dorastao, sažetak konkretnih poslova koje želi i može obavljati s obzirom na invaliditet, te viđenje vlastitog života za pet godina (obrasci radnih listova nalaze se u prilogu 8).

2) *Učenja strategija* sastavljanja natječajne dokumentacije (izrada standardnog životopisa i molbe za posao), mape za natječaje, analize tržišta rada (novine, internet, brošure, HZZ), telefoniranja i savjeti za razgovor za posao odnosno kako se predstaviti poslodavcu (prilog 9). Navedene strategije uče se u malim grupama.

3) Utvrđivanja sposobnosti za ekonomска, administrativna i tehnička zanimanja

Svi korisnici mogu se okušati u ekonomskim, administrativnim i tehničkim zanimanjima bez obzira na rezultate. Utvrđivanje tih sposobnosti maksimalno može trajati 1 dan. Za utvrđivanje sposobnosti za ekonomска, administrativna, i tehnička zanimanja rabe se udžbenici za srednju školu. Kod utvrđivanja razine znanja bitno je utvrditi je li osoba zaboravila određene stvari ili ih nikada nije naučila.

Utvrđivanje sposobnosti za ekonomski i administrativna zanimanja sadržava:

- Ekonomski matematika: mali blagajnički obračuni, uključujući monotone vježbe, utvrđivanje stanja blagajne, jednostavne matematičke operacije
- Korespondencija: jednostavna pisma prema predlošku, izražavanje, pravopis...
- Administrativni i organizacijski zadatci; izrada radnog plana - plana smjena/ranog i kasnog plana, razvrstavanje primki.

Utvrđivanje sposobnosti za tehnička zanimanja sadržava:

- primjenu odgovarajućih testova općih i posebnih sposobnosti za profesionalno usmjeravanje i selekciju
- program za osnove crtanja: prostoručno crtanje, figurativno predočavanje, shvaćanje prostornih odnosa, shvaćanje oblika, razumijevanje koordinata
- procjenu fine i grube motorike (vježbe savijanja žice, letanje...).

Sadržaj i opseg rada

- samoprocjena sposobnosti, talenta, vještina, interesa i profesionalnih kompetencija korisnika
- samoprocjena radnih i osobnih potencijala i ograničenja
- analiza dosadašnjih zaposlenja i aktivnosti, kriterija koji su korisniku važni za budući posao, konkretnih poslova koje želi i može obavljati s obzirom na invaliditet i viđenja vlastitog života u bližoj budućnosti
- učenje strategija sastavljanja natječajne dokumentacije (životopisa), mape za natječaje, analize tržišta rada, telefoniranja
- savjetovanje za razgovor za posao i predstavljanje poslodavcu
- utvrđivanje sposobnosti za ekonomski, administrativna i tehnička zanimanja
- stjecanje sveobuhvatnijeg uvida korisnika u vlastitu situaciju, potencijale i ograničenja
- izgrađivanje profesionalnih ciljeva korisnika („što želim i mogu raditi?“).

Metode rada

- individualni i grupni rad
- analiza radnih listova
- učenje strategija postizanja profesionalnih ciljeva
- informiranje, stručno savjetovanje
- procjena i otkrivanje profesionalnih interesa, saznanja i mogućnosti obrazovanja i zapošljavanja u okruženju.

2) Analiza zanimanja

Cilj analize zanimanja je izrada najmanje dva konkretna opisa zanimanja uzimajući u obzir osobnu situaciju korisnika, zdravstvena ograničenja i situaciju na regionalnom tržištu rada.

Analiza zanimanja sadržava sljedeće aktivnosti:

1. *Informacije o regionalnom tržištu rada* - informacije prezentiraju članovi stručnog tima u obliku predavanja. Članovi stručnog tima trebaju imati sveobuhvatna znanja o aktualnoj situaciji na tržištu rada. Potrebno je raspolagati informacijama o ponudi radnih mesta na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, aktualnim web stranicama s oglasima za posao, te imati informativni materijal o svim mogućnostima obrazovanja.
2. *Prezentacija konkretnih opisa zanimanja (opis zanimanja, zadaci/djelatnost, profil traženih uvjeta, eventualno obrazovanje)*. Preporuča se korisniku osigurati tri dana samostalnog istraživanja zanimanja, pri čemu članovi stručnog tima pomažu u slučaju potrebe. Važno je da korisnik prikupi što više informacija o zanimanju koje ga zanima.
Korisnika se također potiče na samostalno istraživanje i korištenje dostupnih računalnih programa koji mu mogu pomoći pri donošenju profesionalnih odluka pružajući dodatne informacije o pojedinim zanimanjima poput programa „Moj izbor“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i programa „Vodič kroz zanimanja <http://mrav.ffzg.hr/zanimanja/>“.
3. *Individualno istraživanje* – Korisnika se potiče na samostalno istraživanje web stranica s oglasima za posao, novinskih oglasa za posao.
4. *Kontakti s tvrtkama* - U fazi istraživanja zanimanja korisnik može poželjeti posjetiti neku tvrtku. Omogućuje se kontakt s tvrtkom na način da korisnik sam telefonski kontaktira tvrtku uz stručnu podršku.
Prema potrebi mogu se organizirati i dani prakse u nekoj tvrtki (tzv. „informativna praksa“) kako bi korisnik mogao spoznati želi li se osposobljavati ili obrazovati za određeno zanimanje. Informacije o „informativnoj praksi“ mogu se dati već pri kraju prvog tjedna (tjedna opće profesionalne orientacije).

Sadržaj i opseg rada

- prezentiranje informacija o stanju na regionalnom tržištu rada
- prezentiranje informacija o svim mogućnostima obrazovanja

- stručno savjetovanje korisnika o samostalnom prikupljanju informacija o zanimanjima
- izrada najmanje dva konkretna opisa zanimanja uzimajući u obzir osobnu situaciju korisnika, zdravstvena ograničenja i situaciju na regionalnom tržištu rada
- stručno savjetovanje korisnika za samostalno traženje posla istraživanjem web stranica s oglasima za posao, novinskih oglasa itd.
- uspostavljanje kontakata s poslodavcima i širenje mreže poslodavaca
- potpora uspostavljanju kontakta korisnika i poslodavca.

Metode rada

- individualni i grupni rad
- informiranje, stručno savjetovanje
- učenje strategija samostalnog istraživanja interneta, različitih računalnih programa i sl.

3) Pronalaženje zanimanja

Pronalaženje zanimanja predstavlja rezultat profesionalne rehabilitacije. Cilj pronalaženja zanimanja je odlučiti se za jednu poslovnu perspektivu, tj. pronaći zanimanje za korisnika.

Pronalaženje odgovarajućeg zanimanja razumijeva izradu *Individualnog plana profesionalne perspektive* u skladu s osobnim i regionalnim mogućnostima.

Kod izrade Individualnog plana poslovne perspektive u obzir se uzimaju svi čimbenici koji pozitivno ili negativno utječu na profesionalnu rehabilitaciju. Individualni plan poslovne perspektive izrađuje se zajedno s korisnikom.

Ishod Individualnog plana poslovne perspektive može biti jedan od sljedećih prijedloga:

- prijedlog za obrazovanje u nekoj obrazovnoj instituciji (stjecanje kvalifikacije)¹
- prijedlog za osposobljavanje ili usavršavanje s kraćim obrazovnim programom²
- prijedlog za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada
- prijedlog za zapošljavanje pod posebnim uvjetima rada
- prijedlog za zapošljavanje uz stručnu podršku
- prijedlog za uslugu jačanja radnih potencijala i profesionalnih kompetencija.

^{1,2} Prijedlog treba sadržavati naziv konkretnе obrazovne ustanove u kojoj će se provoditi obrazovanje odnosno osposobljavanje ili usavršavanje s kraćim obrazovnim programom.

Sadržaj i opseg rada

- pronalaženje odgovarajućeg zanimanja za korisnika
- izrada individualnog plana profesionalne perspektive.

Metode rada

- individualni rad
- stručno savjetovanje.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Za provođenje usluge provoditelj mora osigurati cijeli tim stručnih djelatnika u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Stručnjaci koji rade na rehabilitacijskoj procjeni mogu raditi i u fazi izrade perspektiva, a ako i ne rade u toj drugoj fazi, po potrebi su na raspolaganju tijekom procesa izrade perspektiva.

Zadatak tima za izradu perspektiva je pružiti što veću pomoć korisnicima pri njihovom odlučivanju o struci ili obrazovanju. Članovi tima moraju imati informacije o mogućim zanimanjima i poznavati situaciju na (regionalnom) tržištu rada, imati osnovna znanja o socijalno-pravnim pitanjima, te uvid u mogućnosti obrazovanja i profesionalnog ospozobljavanja.

Voditelj slučaja s korisnikom obvezno održava razgovor na kraju svakog tjedna, odnosno uvijek kada korisnik zatraži razgovor. Tijekom tjednih razgovora zajedno analiziraju dobivene rezultate, uz istodobno kontinuirani rad na osnaživanju i motivaciji. U završnom razgovoru voditelj i korisnik zajedno analiziraju rezultate cjelokupne usluge izrade perspektiva, te prijedloge radne rehabilitacije.

Provoditelj usluge mora osigurati jednu prostoriju s odgovarajućom rasvjetom, a za individualne razgovore više malih prostorija.

Osim osnovne opreme, za svakog sudionika potrebno je osigurati različite informativne materijale, vlastiti stol sa računalom i pristup internetu koji omogućuje samostalno komuniciranje i traženje informacija o obrazovnim programima i različitim zanimanjima, te specifične programe za određene vrstu invalidnosti kada je potrebna prilagodba.

g) IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA IZRADA PERSPEKTIVA

U prilogu se nalazi obrazac Izvještaja o rezultatima provedene usluge Izrada perspektiva čiji je sastavni dio Individualni plan profesionalne perspektive (prilog 10).

Provoditelji su dužni krajem tekuće godine dostaviti eventualne nadopune predloženog obrasca s obrazloženjima na temelju kojih će Zavod izraditi konačni obrazac.

USLUGA (4.)

Analiza određenog radnog mjesta i radnog okruženja

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Analiza radnog mjesta je stručni postupak kojim se na sustavan način utvrđuje popis poslova na određenom radnom mjestu, uvjeti rada s posebnim naglaskom na opasnosti kojima je potencijalni zaposlenik izložen tijekom obavljanja posla te zahtjevi koje mora zadovoljiti.

Analizom radnog mjesta prikupljaju se sljedeće informacije o radnom mjestu: opći podatci o radnom mjestu, uvjeti organizacije rada i ocjena radnih aktivnosti i odgovornosti, detaljan opis radnog mjesta i radnih postupaka, zahtjevi i uvjeti rada, tjelesne aktivnosti i položaji pri radu, procjena senzornih, psihomotornih i drugih osobina i svojstava potrebnih za rad, potrebna znanja i vještine koje radno mjesto zahtjeva, mogućnosti prilagodbe radnog mjesta, te mogućnosti rada osoba s invaliditetom na radnom mjestu ovisno o oštećenju.

Svrha usluge je procijeniti usklađenost radnog mjesta s preostalim radnim i općim sposobnostima osobe s invaliditetom te njezinim iskustvima, znanjima i vještinama stečenim poslom ili osposobljavanjem.

Cilj usluge je izrada plana arhitektonske i tehničke prilagodbe. Također, usluga je podloga za procjenu radne učinkovitosti osobe s invaliditetom, te potrebne stručne podrške na određenom radnom mjestu i radnom okruženju.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Vremensko razdoblje za provedbu usluge je 40 sati.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom koje se u procesu profesionalne rehabilitacije uključuju u osposobljavanje ili zapošljavanje na određenom radnom mjestu.

Usluga je namijenjena i poslodavcima koji zapošljavaju ili planiraju zaposliti osobu s invaliditetom na određenom radnom mjestu.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

Usluga omogućuje:

- sigurno uključivanje osoba s invaliditetom u osposobljavanje ili zapošljavanje na određenom radnom mjestu bez opasnosti od dalnjeg narušavanja zdravstvenog stanja
- izradu plana arhitektonske i tehničke prilagodbe
- utemeljenu procjenu radne učinkovitosti osobe s invaliditetom
- utemeljenu procjenu potrebne stručne podrške na određenom radnom mjestu i radnom okruženju.

e) METODE I TEHNIKE PROVOĐENJA USLUGE

Usluga uključuje sljedeće metode:

- usmjereni posjet radnom mjestu
- metodu opažanja (načina i redoslijeda izvođenja radnih operacija)
- metodu mjerena (trajanje radne operacije, trajanje izloženosti nekom zahtjevu, fizikalni uvjeti radne okoline)
- metodu prikupljanja podataka (dostupni izvori su sistematizacija radnih mjesta, procjena rizika)
- metodu analize prikupljenih podataka
- metodu usporedbe usklađenosti zahtjeva radnog mesta i radne sposobnosti osobe s invaliditetom.

Usluga obuhvaća sljedeće elemente:

- dogovor s poslodavcem za obilazak i provedbu analize radnog mjeseta
- dolazak do poslodavca
- pristup radnom mjestu
- dostupnost podataka o procjeni rizika za određeno radno mjesto
- postojanje odgovarajućih stručnjaka kod poslodavca koji mogu dati relevantne informacije o radnom mjestu.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Provedbu usluge planira, vodi i procjenjuje stručni tim koji uključuje psihologa, socijalnog radnika, rehabilitatora, tehnologa struke i specijalistu medicine rada. Stručni tim može uključivati i pedagoga, te druge članove tima Centra u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

U prilogu se nalazi obrazac Analize radnog mjeseta (prilog 11).

Provoditelji su dužni krajem tekuće godine dostaviti eventualne nadopune predloženog obrasca s obrazloženjima na temelju kojih će Zavod izraditi konačni obrazac.

USLUGA (5.)

Stručna podrška i praćenje tijekom obrazovanja i osposobljavanja ili usavršavanja s obrazovnim programom

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

U uslugu se uključuju korisnici nakon provedene usluge Rehabilitacijska procjena ili usluge Izrada perspektiva u situacijama kada se predviđeni obrazovni program odvija izvan Centra za profesionalnu rehabilitaciju zbog čega su potrebni kontinuirano praćenje i stručna podrška korisniku i/ili u situacijama u kojima se predviđa da korisnik bez pravilnog stručnog usmjeravanja i podrške ne bi bio uspješan u procesu odabranog programa obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja zbog čega je potreban specifičan oblik stručne podrške prilagođen individualnim potrebama.

Usluga se provodi individualno, na temelju timski napravljenog *Plana individualne stručne podrške i praćenja tijekom obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja* (prilog 12) kojim se definira:

- cilj stručne podrške i praćenja tijekom procesa obrazovanja i osposobljavanja ili usavršavanja
- vrste stručne podrške te odgovarajuće metode i tehnike
- provoditelj stručne podrške i praćenja
- načini protoka informacija između provoditelja, korisnika i obrazovne ustanove ili poslodavca.

Usluga obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- prikupljanje potrebne dokumentacije za uključivanje u obrazovni proces u ustanovi koja ima verificirane programe obrazovanja odraslih te upis
- utvrđivanje razlike ispita
- organizacija tijeka obrazovanja
- planiranje polaganja ispita i praćenje ostvarivanja plana
- dogovaranje ispitnih rokova
- koordinacija s obrazovnom ustanovom
- pomoć u nabavi literature
- organizacija individualne pomoći u učenju
- pomoć pri izradi maturalnih i diplomskih radnji (pomoć u nabavi literature, pomoć u traženju dodatnih izvora informacija potrebnih za izradu radnje i sl.)
- organiziranje stručne prakse
- održavanje stalnih kontakata s poslodavcem (stručna praksa, podrška pri zapošljavanju)
- informiranje o promjenama na tržištu rada
- podrška u traženju zaposlenja
- psihosocijalna pomoć u kriznim situacijama
- dodatni sadržaji u sklopu usluge koji obuhvaćaju savjetodavne i psihoterapijske individualne i grupne metode i pristupe koji korisnicima omogućuju razvijanje, uvježbavanje i poboljšavanje socijalnih sposobnosti i vještina (komunikacijske vještine, rješavanje konfliktnih situacija mirnim putem i uz međusobno uvažavanje u privatnom životu i na radnom mjestu, razvijanje sposobnosti zauzimanja za samog sebe u društvenim

situacijama), razvoj osjetljivosti za rad u grupi, odgovorno ponašanje, poboljšavanje radnih i higijenskih navika i sl.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Usluga se provodi individualno tijekom obrazovnog programa u trajanju do 24 sata na mjesec.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom od 15-e godine života nadalje koje imaju preostalu radnu sposobnost i koje su upućene na obrazovanje i osposobljavanje ili usavršavanje s obrazovnim programom u neku od obrazovnih institucija i/ili osobe koje tijekom obrazovanja i usavršavanja ili osposobljavanja trebaju specifičnu sustavnu pomoć u učenju, stručno vođenje i podršku.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- pružanje specifične, individualizirane stručne podrške i stručnog praćenja korisniku tijekom cjelokupnog procesa obrazovanja i usavršavanja ili osposobljavanja
- pružanje stručne podrške u rješavanju eventualnih problema i prepreka na području obrazovanja i osposobljavanja ili usavršavanja
- pravodobno identificiranje mogućih problema, planiranje i provođenje potrebnih mjera za njihovo rješavanje što smanjuje mogućnost neuspjeha
- pružanje individualne pomoći u učenju
- uspješno završavanje programa obrazovanja i osposobljavanja ili usavršavanja.

e) METODE, TEHNIKE I OBLICI PROVOĐENJA USLUGE

Usluga se provodi primjenom metode individualnog savjetovanja. Na planu pomoći u učenju tijekom procesa obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja rabe se metode i tehnike individualne pomoći u učenju.

U situacijama u kojima praksa nije organizirana u sklopu programa obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja, može se organizirati u suradnji s korisnikom na otvorenom tržištu rada u tijeku ili nakon završenog obrazovanja.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Planiranje, vođenje i procjenjivanje usluge provodi stručni tim u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom uzimajući u obzir ciljeve programa i individualne potrebe korisnika.

Provoditelj mora osigurati dostupnost informativnog materijala o obrazovnim programima, uspostavljenu komunikacijsku mrežu s provoditeljima obrazovanja, osposobljavanja ili usavršavanja i dogovorenou metodu prikupljanja dokumentacije.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

Dok ne bude izrađen jedinstveni obrazac izvještaja, koji će na temelju praćenja i ocjenjivanja izraditi Zavod, provoditelj je dužan izraditi:

1. *Mjesečni izvještaj* o provedbi usluge koji uz osnovne informacije o osobi s invaliditetom uključuje i osnovne informacije o tijeku obrazovnog procesa, uključujući i postignute rezultate tijekom obavljanja prakse (razvoj radnih vještina, radne učinkovitosti i osobne prilagodbe radnom okruženju)
2. *Završni izvještaj* o provedenoj usluzi sadržava izvještaj o postignutim rezultatima tijekom obrazovanja, uključujući tijekom prakse procjenu sljedećih elemenata:
 - stečenih znanja, vještina i iskustava
 - radne učinkovitosti i kvalitete rada
 - radne izdržljivosti, opterećenja i tolerancije prema čimbenicima u okruženju
 - oblikovanog profesionalnog identiteta
 - sposobnosti sudjelovanja u radnoj grupi
 - sposobnosti organiziranja posla i preuzimanja odgovornosti
 - razine poštivanja sigurnosnih normi i načela sigurnog rada.

USLUGA (6.)

Stručna podrška i praćenje na određenom radnom mjestu i radnom okruženju

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Procjena potrebne stručne podrške za osobu s invaliditetom na određenom radnom mjestu utvrđuje se na temelju Izvještaja o rezultatima rehabilitacijske procjene (prilog 6), te usluge analiza određenog radnog mjesta i radnog okruženja.

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom koje se zapošljavaju na otvorenom tržištu rada kojima su potrebni specifični i individualizirani oblici stručne podrške i praćenja za uspješnu prilagodbu poslu i radnoj okolini zbog očekivanih poteškoća u svladavanju i zadržavanju posla te uključivanju u radno okruženje.

Usluga je namijenjena i zaposlenim osobama koje zbog iznenadnih promjena u zdravstvenom stanju imaju poteškoće u zadržavanju posla, te u prilagodbi poslu i radnom okruženju (npr. osobama kod kojih je u odrasloj dobi nastupilo teško oštećenje vida).

Cilj usluge je pomoći osobi s invaliditetom da uspješno svlada posao, da se uspješno integrira u radno okruženje te da zadrži posao ili napreduje u poslu.

Usluga se provodi individualno, na temelju timski izrađenog *Plana individualne stručne podrške i praćenja na određenom radnom mjestu i u radnom okruženju* (prilog 13), te obuhvaća sljedeće elemente:

- definiranje ciljeva programa stručne podrške i praćenja
- definiranje provedbe potrebne vrste i sadržaja stručne podrške usmjerene na korisnika, te metode rada (savjetovanje i informiranje, praćenje i nadzor na radnom mjestu, osposobljavanje korisnika za vještine i sposobnosti koje se traže na konkretnom radnom mjestu, tehnička podrška za prilagodbu radnog mjeseta i sredstava rada, prenošenje općih radnih kompetencija poput izdržljivosti, fleksibilnosti i sl., stručna podrška u situacijama indirektno povezanim s posлом (vježbanje dolazaka i odlazaka s posla, komunikacija sa suradnicima na poslu, poštovanje radnog vremena i vremena za odmor itd.) i sl.)
- definiranje provedbe potrebne vrste i sadržaja stručne podrške usmjerene na poslodavca, te metode rada (savjetovanje i informiranje, dodatno savjetovanje za promjene na radnom mjestu koje bi poslodavac trebao poduzeti i sl..)
- definiranje provedbe potrebne vrste i sadržaja stručne podrške usmjerene na *radno okruženje*, te metode rada (poticanje prirodne socijalne podrške, razvoj suradničkih odnosa na poslu i sl.)
- definiranje trajanja stručne podrške i praćenja.

Redovita mjeseca evaluacija napredovanja u radnom funkcioniranju i integraciji u radno okruženje provodi se zajedno s korisnikom i mentorom na radnom mjestu.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Vremensko trajanje usluge je do 12 mjeseci u ukupnom opsegu do 100 sati. Prvih tjedan do dva tjedna stručna podrška je intenzivna (10-40 sati tjedno).

Vremensko trajanje usluge za zaposlene osobe kod kojih su nastupile iznenadne promjene u zdravstvenom stanju (npr. za osobe kod kojih je u odrasloj dobi nastupilo teško oštećenje vida) je najmanje 3 mjeseca (do 100 sati). Nakon provedene usluge potrebno je povremeno praćenje korisnika (1-2 puta na mjesec) tijekom narednih 12 mjeseci.

S obzirom na težinu i kompleksnost oštećenja vida pojedinog korisnika, usluga može trajati i dulje, ali ne dulje od 12 mjeseci (do 400 sati). Nakon provedene usluge potrebno je povremeno praćenje korisnika (1-2 puta na mjesec) tijekom narednih 12 mjeseci.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom od 15-e godine života na dalje koje imaju preostalu radnu sposobnost i koje zbog posljedica tjelesnih ili mentalnih poteškoća ili bolesti imaju prepreke pri uključivanju u radni proces ili pri zapošljavanju i koje trebaju individualiziranu stručnu podršku i praćenje u razdoblju prilagodbe poslu i radnom okruženju.

Usluga je namijenjena i zaposlenim osobama koje zbog iznenadnih promjena u zdravstvenom stanju imaju poteškoće u zadržavanju posla te u prilagodbi poslu i radnom okruženju (npr. osobama kod kojih je u odrasloj dobi nastupilo teško oštećenje vida).

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- uspješna prilagodba određenom poslu i radnom okruženju
- pružanje specifične pomoći pri pravodobnom prepoznavanju i rješavanju problema i prepreka u radnom okruženju i međuljudskim odnosima
- smanjivanje mogućnosti neuspjeha i gubitka posla, te s tim povezanih negativnih iskustava
- poticanje i podržavanje što većeg stupnja samostalnosti osobe s invaliditetom, aktivnog sudjelovanja i doprinosa zajednici
- pomoći u prilagodbi poslu i radnom okruženju, te zadržavanju zaposlenja zaposlenim osobama kod kojih su nastupile iznenadne promjene u zdravstvenom stanju (npr. teško oštećenje vida u odrasloj dobi).

e) METODE I TEHNIKE PROVOĐENJA USLUGE

Usluga se provodi metodom individualnog savjetovanja, metodama socijalnog učenja i učinkovitog rješavanja konfliktnih situacija.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Provedbu usluge planira, vodi i procjenjuje stručni tim Centra u skladu s člancima 38. i 39. te člankom 7. stavak 3. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Stručnu podršku i praćenje korisnika na konkretnom radnom mjestu u skladu s njegovim individualnim potrebama provode radni asistenti koji mogu, ali i ne moraju biti članovi stručnog tima Centra.

Za zaposlene osobe kod kojih je u odrasloj dobi nastupilo teško oštećenje vida uslugu provodi tim stručnih djelatnika Odjela za odrasle Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ u skladu s člankom 7. stavak 3. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

Dok ne bude izrađen jedinstveni obrazac izvještaja, koji će na temelju praćenja i ocjenjivanja izraditi Zavod, provoditelj je dužan izraditi sljedeće:

1. *Mjesečni izvještaj* o provedbi usluge koji uz osnovne informacije o osobi s invaliditetom uključuje i osnovne informacije o razvoju radnih vještina, radne učinkovitosti i osobne prilagodbe radnom okruženju.
2. *Završni izvještaj* nakon provedene usluge praćenja na radnom mjestu temelji se na timski izrađenim procjenama postignutih rezultata i sadržava procjenu sljedećih elemenata:
 - stečenih znanja, vještina i iskustava
 - radne učinkovitosti i kvalitete rada
 - radne izdržljivosti, opterećenja i tolerancije prema čimbenicima u okruženju
 - oblikovanog profesionalnog identiteta
 - sposobnosti sudjelovanja u radnoj grupi
 - sposobnosti organiziranja posla i preuzimanja odgovornosti
 - razine poštovanja sigurnosnih normi i načela sigurnog rada.

Izvještaj o broju sati pružene stručne podrške, koji je osnova za plaćanje usluge od strane Zavoda, ispunjava radni asistent na mjesecnoj razini.

Obrazac Izvještaja o izvršenju mjesecne satnice temelj je za isplatu poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom prema člancima 32. i 33. Pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

USLUGA (7.)

Jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (Radni centar)

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

U uslugu se uključuju korisnici nakon provedenih usluga Rehabilitacijska procjena ili Izrada perspektiva.

Radni centar oblik je rehabilitacijske aktivnosti koja razumijeva „učenje kroz rad“. Provedbom usluge osobe s invaliditetom praktično stječu i usavršavaju znanja, vještine i navike potrebne za obavljanje poslova pojedinog zanimanja na konkretnom proizvodu, odnosno fazi rada. Time jačaju radne potencijale te osobne i profesionalne kompetencije prijeko potrebne za kasniju adaptaciju na stvarnu radnu sredinu i zapošljavanje.

U radionicama radnog centra simuliraju se tehničko-tehnološki radni procesi različitih zanatsko-industrijskih struka i zanimanja slijedeći uobičajene faze rada i služeći se standardnim alatima, strojevima i materijalima. Usluga radnog centra ima naglašeno funkcionalni karakter u smislu aktualizacije svih potencijala osobe s invaliditetom. Tempo i domeni/platoi svladavanja sadržaja programa radnog centra prilagođeni su sposobnostima, znanjima i vještinama svake pojedine osobe s invaliditetom.

Dodatni sadržaji u sklopu usluge obuhvaćaju savjetodavne i psihoterapijske individualne i grupne metode i pristupe koji korisnicima omogućuju, razvijanje, uvježbavanje i poboljšavanje socijalnih sposobnosti i vještina (komunikacijske vještine, rješavanje konfliktnih situacija mirnim putem i uz međusobno uvažavanje u privatnom životu i na radnom mjestu, razvijanje sposobnosti zauzimanja za samog sebe u društvenim situacijama), razvoj osjetljivosti za rad u grupi, odgovorno ponašanje, poboljšavanje radnih i higijenskih navika i sl.

Zadnjih mjesec dana provedbe usluge korisnike se upućuje poslodavcima na praksu i radnu probu na poslovima za koje su se osposobljavali u radnom centru. Tijekom prakse poslodavci se mogu uvjeriti u radne potencijale korisnika radnog centra, potencijalnog zaposlenika. Istodobno se korisnicima daje prilika da se prilagode radnoj atmosferi i realnim uvjetima rada u kojima se od njih očekuje praktična primjena onoga što su naučili tijekom izvođenja programa u radnom centru.

Zaključno, cilj usluge radnog centra je jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija, praktično usvajanje i usavršavanje stručnih znanja, vještina i navika potrebnih za obavljanje poslova pojedinog zanimanja na konkretnom proizvodu, odnosno fazi rada, razvijanje i poboljšavanje socijalno-komunikacijskih sposobnosti i vještina, te neposredna priprema osoba s invaliditetom za tržište rada kako bi dobili bolju mogućnost za napredovanje u profesionalnoj karijeri ili za zapošljavanje u različitim zanatsko-industrijskim zanimanjima.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Vremensko trajanje usluge je od 1 do 6 mjeseci. S obzirom na vrstu, težinu i kompleksnost oštećenja pojedinog korisnika, usluga može trajati i dulje, ali ne dulje od 12 mjeseci.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom od 15-e godine života na dalje koje imaju preostalu radnu sposobnost, koje su obrazovanjem ili osposobljavanjem za rad stekle neko od zanatsko-industrijskih zanimanja i imaju prepreke pri uključivanju u radni proces ili pri zapošljavanju, te uključivanjem u program radnog centra dobivaju bolju mogućnost za napredovanje u profesionalnoj karijeri ili za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada ili za zapošljavanje pod posebnim uvjetima (u integrativnoj radionici).

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- jačanje osobnih i profesionalnih kompetencija i radnih potencijala prijeko potrebnih za adaptaciju na realnu radnu sredinu
- pružanje mogućnosti praktičnog stjecanja, obnavljanja i usavršavanja radnih sposobnosti, znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova pojedinih zanatsko-industrijskih zanimanja na konkretnom proizvodu, odnosno fazi rada
- postupna prilagodba i jačanje radnog ritma korisnika "korak po korak" uz postupno povećanje satnice, te jačanje individualnih mehanizama adaptabilnosti
- usvajanje, održavanje i poboljšavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja
- povećavanje razine radne učinkovitosti i poboljšanje kvalitete izrade proizvoda
- približavanje tržišta rada i skraćivanje vremena adaptacije na realnu radnu sredinu kroz radnu probu/praksu kod poslodavca na poslovima za koje se korisnik tijekom rada u radnom centru priprema
- poboljšanje mogućnosti zapošljavanja i napredovanja u profesionalnoj karijeri u različitim zanatsko-industrijskim zanimanjima.

e) METODE I TEHNIKE IZVOĐENJA USLUGE

- simuliranje tehničko-tehnoloških procesa različitih zanatsko-industrijskih zanimanja
- usvajanje uobičajenih faza rada
- stručna praksa/proba na realnom radnom mjestu kod poslodavca
- individualni savjetodavni i psihoterapijski rad
- grupni savjetodavni i psihoterapijski rad
- opažanje rada korisnika
- procjenjivanje kroz aktivnost
- liste praćenja, obrasci, bilješke, dnevnički rada.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Uslugu provode radni instruktori u skladu s člankom 38. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom. Dodatne sadržaje u sklopu usluge provodi tim stručnih djelatnika u skladu s člancima 38. i 39.

Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom osposobljen za provođenje usluga savjetovanja i psihoterapije.

Provoditelj mora osigurati uvjete rada primjerene svakoj od navedenih profesija-članova stručnog tima, odgovarajuću opremu, instrumente i alate potrebne za nesmetani rad svakog pojedinog člana stručnog tima radnog centra.

Prostor u kojem se izvodi usluga radnog centra mora biti bez arhitektonskih barijera, u cijelosti pristupačan osobama s invaliditetom, opremljen odgovarajućom opremom, strojevima, alatima i materijalima kako bi se nesmetano moglo simulirati stvarne radne tehničko-tehnološke procese različitih zanatsko-industrijskih struka i zanimanja.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

U prilogu se nalaze obrasci *Radna lista korisnika radnog centra* (prilog 14), *Mjesečno praćenje korisnika radnog centra* (prilog 15) i *Završno mišljenje i preporuka-radni centar* (prilog 16).

Obrazac *Radna lista korisnika radnog centra* ispunjava radni instruktor, a *Mjesečno praćenje korisnika radnog centra* ispunjavaju zajedno radni instruktor i članovi stručnog tima.

Provoditelji su dužni krajem tekuće godine dostaviti eventualne nadopune predloženih obrazaca s obrazloženjima na temelju kojih će Zavod izraditi konačne obrasce.

USLUGA (8.)

Jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (Virtualna radionica)

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

U uslugu se uključuju korisnici nakon provedenih usluga Rehabilitacijska procjena ili Izrada perspektiva.

Virtualna radionica (vježbenička tvrtka) oblik je rehabilitacijske aktivnosti koja razumijeva „učenje kroz rad“. Provedbom usluge osobe s invaliditetom praktično stječu i usavršavaju znanja i vještine potrebne za obavljanje administrativnih, finansijsko-računovodstvenih, komercijalno-marketinških i sl. poslova čime jačaju osobne i profesionalne kompetencije prijevo potrebne za efikasno zapošljavanje i privikavanje na stvarnu radnu sredinu.

U Virtualnoj radionici se na najsuvremenijoj informatičkoj opremi uz odgovarajuću softversku potporu i posebno educirane trenere simuliraju stvarne radne situacije iz finansijskih i računovodstvenih odjela, nabave, prodaje, marketinga, skladišta sirovina i gotovih proizvoda, administrativnih i sl. poslova.

Provođenje usluge virtualne radionice iziskuje kontinuirano aktualiziranje zahtjeva zanimanja i radnih mjesta obuhvaćenih uslugom, posebice aktualiziranje potrebnih kompetencija, znanja i vještina, nazivlja radnih mjesta, shema pojedinih radnih cjelina u kojima će korisnici raditi, te obnavljanje i nadogradnivanje analize radnih mjesta.

Dodatni sadržaji u sklopu usluge obuhvaćaju savjetodavne i psihoterapijske individualne i grupne metode i pristupe koji korisnicima omogućuju uvježbavanje i poboljšavanje socijalnih sposobnosti i vještina (komunikacijske vještine, rješavanje konfliktnih situacija mirnim putem i uz međusobno uvažavanje u privatnom životu i na radnom mjestu, razvijanje sposobnosti zauzimanja za samog sebe u društvenim situacijama), razvoj osjetljivosti za timski rad, usvajanje prezentacijskih vještina, podučavanje odgovornog odlučivanja i sl.

Zadnjih mjesec dana provedbe usluge korisnike se upućuje poslodavcima na praksu i radnu probu. Osiguravanjem stručne prakse na otvorenom tržištu rada otvaraju se mogućnosti za zapošljavanje. Procjena zapošljivosti korisnika uspoređuje se sa zahtjevima otvorenog tržišta rada, budući da su uvjeti virtualne radionice simulirani i na određeni način zaštićeni. Uz to sami korisnici su u situaciji da sliku o sebi i o svojim sposobnostima stave u realan kontekst koji nalaže osobnu odgovornost za svoju karijeru. Istodobno stručna praksa na otvorenom tržištu rada daje poslodavcima mogućnost da se i sami uvjere kako su se korisnici vježbeničke tvrtke praktičnim radom uvježbali za različite poslove pri čemu imaju realnu mogućnost odabira potencijalnih zaposlenika.

Zaključno, cilj usluge virtualne radionice je jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija, obnavljanje i usavršavanje stručnih znanja i vještina, poboljšavanje socijalno-komunikacijskih sposobnosti i vještina, te neposredna priprema osoba s invaliditetom za tržište rada da bi dobili bolju mogućnost za napredovanje u profesionalnoj karijeri ili za zapošljavanje u administrativnim, finansijsko-računovodstvenim i komercijalno-marketinškim zanimanjima.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Vremensko trajanje usluge je 6 mjeseci. Vremenski usluga može trajati i dulje, ali ne dulje od 12 mjeseci i to kada se radi o složenijim oštećenjima, kao što su npr. oštećenja vida, ozljede mozga, kronične psihičke bolesti i poremećaji, te drugi primjeri složenih oštećenja.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom starijim od 15-e godine života na dalje koje imaju preostalu radnu sposobnost, završeno srednjoškolsko obrazovanje i završenu ECDL edukaciju. Uključivanjem u program virtualne radionice dobivaju bolju mogućnost za napredovanje u profesionalnoj karijeri ili za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada ili za zapošljavanje pod posebnim uvjetima (u integrativnoj radionici).

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija prijeko potrebnih za adaptaciju na realnu radnu sredinu
- pružanje mogućnosti praktičnog obnavljanja i usavršavanja znanja i vještina potrebnih za obavljanje administrativnih, finansijsko-računovodstvenih i komercijalno-marketinških poslova
- postupna prilagodba i jačanje radnog ritma korisnika "korak po korak" uz postupno povećanje satnice, te jačanje individualnih mehanizama adaptabilnosti
- postupni pomak mentalnog sklopa korisnika od „Idem u školu“ do „Idem na posao“
- održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja
- razvoj kreativnosti, odgovornosti i profesionalizma u obavljanju pojedinoga posla, zainteresiranosti za struku, komunikativnosti, poduzetničkog duha, suradnje, međusobne tolerancije i osjetljivosti za timski rad
- pružanje potpore uspostavljanju kontakata s potencijalnim poslodavcima
- pružanje mogućnosti korisnicima da tijekom radne probe/prakse spoznaju kako djeluje gospodarski sustav naše države, te sve potrebne prateće institucije
- poboljšanje zapošljivosti, konkurentnosti i napredovanja u profesionalnoj karijeri osoba s invaliditetom u administrativnim, finansijsko-računovodstvenim i komercijalno-marketinškim poslovima.

e) METODE I TEHNIKE IZVOĐENJA USLUGE

- primjena modela osposobljavanja na radnom mjestu („on the job training“), tj. simuliranje radnih uvjeta u administrativnim, finansijsko-računovodstvenim i komercijalno-marketinškim poslovima i trening/stručna praksa na realnom radnom mjestu kod poslodavca
- individualni savjetodavni i psihoterapijski rad
- grupni savjetodavni i psihoterapijski rad
- opažanje rada korisnika
- procjenjivanje kroz aktivnost
- liste praćenja, obrasci, bilješke, dnevnički rada
- modularni sustav usvajanja potrebnih znanja koji omogućuje kontinuirano nadograđivanje znanja, kao i stupnjevitvo svladavanje cijelokupnog programa.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Uslugu provode radni instruktori u skladu s člankom 38. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom. Dodatne sadržaje u sklopu usluge provodi tim stručnih djelatnika u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom osposobljen za provođenje usluga savjetovanja i psihoterapije.

Provoditelj mora osigurati uvjete rada primjerene svakoj od navedenih profesija-članova stručnog tima, te odgovarajuću opremu, instrumente i alate potrebne za nesmetani rad svakog pojedinog člana stručnog tima virtualne radionice.

Prostor u kojem se izvodi usluga virtualne radionice mora biti bez arhitektonskih barijera, u cijelosti pristupačan osobama s invaliditetom, opremljen odgovarajućom informatičkom i drugom opremom uz prikladnu softversku potporu kako bi se nesmetano moglo simulirati stvarne radne situacije iz finansijskih i računovodstvenih odjela, nabave, prodaje, marketinga, skladišta sirovina i gotovih proizvoda, te različitih administrativnih poslova.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

U prilogu se nalaze obrasci *Mjesečno praćenje korisnika virtualne radionice* (prilog 17) i *Završno mišljenje i preporuka - virtualna radionica* (prilog 18).

Obrazac *Mjesečno praćenje korisnika virtualne radionice* ispunjavaju zajedno radni instruktor i članovi stručnog tima.

Provoditelji su dužni krajem tekuće godine dostaviti eventualne nadopune do kojih će doći tijekom primjene predloženih obrazaca dok Zavod ne izradi konačne obrasce.

USLUGA (9.)

Izrada plana prilagodbe radnog mesta i radnog okoliša (arhitektonska prilagodba), te potrebne prilagodbe opreme i sredstava za rad (tehnička prilagodba)

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Usluga obuhvaća različite prijedloge mjera za prilagodbu radnog mesta i radnog okoliša, te prilagodbu opreme i sredstva za rad koje na razini konkretnog posla smanjuju opterećenje, zahtjeve i različite štetne utjecaje i tako posredno povećavaju radnu učinkovitost osobe s invaliditetom. Prilagodbe uključuju prilagodbu svih aspekata radnog mesta i radnog okoliša: fizičkih, organizacijskih, kognitivnih i dr. Usluga uključuje i grubu procjenu visine troškova potrebnih za prilagodbu radnog mesta i okruženja.

Za provedbu usluge izrade plana arhitektonske i tehničke prilagodbe potrebna je prethodna provedba usluge analiza konkretnog radnog mesta i radnog okruženja.

Cilj usluge je veća radna učinkovitost osobe s invaliditetom, izdržljivost i pouzdanost, sigurno obavljanje posla te razumna prilagodba rada osobi s invaliditetom. Polazna točka kod izvođenja usluge je analiza konkretnog radnog mesta i radnog okoliša osobe s invaliditetom.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Vremensko razdoblje za provođenje usluge je do 8 sati na pojedinom radnom mjestu.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena osobama s invaliditetom od 15-e godine života na dalje koje imaju preostalu radnu sposobnost i koje za učinkovito, sigurno i zdravo uključivanje u rad trebaju prilagodbu radnog mesta i radnog okoliša te prilagođenu opremu i sredstva za rad.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- povećanje mogućnosti uspješnog zapošljavanja i zadržavanja posla
- povećanje radne učinkovitosti, izdržljivosti i samostalnosti u radu
- povećanje mogućnosti za sigurno obavljanje posla
- razumna prilagodba rada osobi s invaliditetom
- sprečavanje pogoršanja zdravstvenog stanja.

e) METODE I TEHNIKE PROVOĐENJA USLUGE

Usluga se provodi u skladu s analizom radnog mjesta, uz primjenu različitih metoda i tehniku s naglaskom na prepoznavanju ergonomskih nedostataka koji uzrokuju neadekvatne uvjete posla, opterećenja i štetne utjecaje.

f) KADROVSKI I IZVEDBENI UVJETI

Uslugu provodi tim stručnih djelatnika u skladu s člancima 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

Članovi tima moraju imati znanja o tehnološkom procesu radnog mjesta, predmetima potrebnim za rad, radnim sredstvima, metodama rada, radnim normativima, zaštitnim sredstvima, potrebnim znanjima, spretnostima i vještinama za konkretno radno mjesto i sl. Osim toga članovi tima moraju raspolagati informacijama o izvođačima građevinskih usluga, proizvođačima prilagođene opreme za rad te izvorima i načinu financiranja istih.

Pri donošenju prijedloga plana prilagodbe stručni radnici trebaju se voditi konceptom razumne prilagodbe.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

Ovisno o karakteristikama i potrebama osobe s invaliditetom, te karakteristikama radnog mjesta i radnog okoliša, plan prilagodbe za osobu s invaliditetom osim osnovnih podataka o radnom mjestu obuhvaća jedan ili više sljedećih elemenata:

1. prilagodbu vezano za omogućavanje dostupnosti radnog mjesta i radnog okoliša (dolazak, kretanje...)
2. prilagodbu fizičkih aspekata radnog mjesta i radnog okoliša (uvjeti, položaji, predmeti, oprema...)
3. prilagodbu psiho-socijalnih aspekata radnog mjesta i radnog okoliša (suradnja s drugima, potpora, nadzor...)
4. prilagodbu kognitivnih aspekata radnog mjesta i radnog okoliša (stupanj zahtjeva, pomoć, struktura...)
5. potrebne prilagodbe za učinkovitost i trajanje rada.

Dok ne bude izrađen jedinstveni obrazac izvještaja, koji će na temelju praćenja i ocjenjivanja izraditi Zavod, provoditelj je dužan izraditi izvještaj tako da osim osnovnih podataka o osobi s invaliditetom obuhvaća i podatke o vrsti usluge, ukupnom vremenu trajanja, provoditelju usluge, korištenim metodama i tehnikama, prijedlozima mjera za prilagodbu radnog mjesta i okruženja koji na razini konkretnog posla smanjuju opterećenje, zahtjeve i različite štetne utjecaje, okvirnoj procjeni visine troškova potrebnih za prilagodbu radnog mjesta i okruženja.

USLUGA (10.)

Procjena radne učinkovitosti

a) OPIS I CILJEVI USLUGE

Usluga Procjena radne učinkovitosti namijenjena je ostvarivanju subvencije plaće za osobe s invaliditetom zbog smanjene radne učinkovitosti koja je posljedica invaliditeta u skladu s Pravilnikom o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Usluga je također osnova za procjenu mogućnosti zapošljavanja nezaposlenih osoba s invaliditetom.

Procjena radne učinkovitosti temelji se na usporedbi ostvarenja radnih rezultata osobe s invaliditetom i zaposlenih na uobičajenim radnim mjestima ili drugim usporedivim radnim mjestima na kojima je osoba s invaliditetom zaposlena ili se na njemu osposobljava za rad.

Postupak procjene radne učinkovitosti nezaposlene osobe s invaliditetom provodi se kao završna faza profesionalne rehabilitacije – po završetku osposobljavanja na konkretnom radnom mjestu ili zapošljavanju na istom radnom mjestu.

U postupku utvrđivanja razloga smanjene radne učinkovitosti osoba s invaliditetom potrebno je isključiti čimbenike koji nisu rezultat njihova invaliditeta, a mogu utjecati na manju radnu učinkovitost. Navedeni čimbenici mogu biti neprimjereno obrazovanje, nedovoljna osposobljenost za rad ili nepoštovanje pravila o sigurnom i zdravom radu od strane poslodavaca i/ili osoba s invaliditetom, te rad na neadekvatnom radnom mjestu u odnosu na invaliditet pojedinca.

b) VRIJEME TRAJANJA USLUGE

Vremensko trajanje usluge je 20 sati za svakog pojedinog korisnika.

c) CILJNA SKUPINA

Usluga je namijenjena nezaposlenim ili zaposlenim osobama s invaliditetom koje ne postižu punu radnu učinkovitost. Može se rabiti za zaposlene osobe s invaliditetom kod kojih je došlo do znatnih promjena u njihovoј radnoj učinkovitosti, kao i za osobe koje su uključene u programe socijalnog uključivanja, a kod kojih se razina radne učinkovitosti povećala do te mjere da je moguće očekivati dostizanje radnog učinka dovoljnog za zapošljavanje pod posebnim uvjetima ili na otvorenom tržištu rada.

d) OČEKIVANI UČINCI USLUGE

- ostvarivanje prava na subvenciju plaće i druge finansijske poticaje za osobe s invaliditetom koje zbog posljedica bolesti ili poteškoća ne postižu očekivani radni učinak
- procjena mogućnosti zapošljavanja nezaposlenih osoba s invaliditetom
- osiguravanje jednakih mogućnosti za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

e) METODE, TEHNIKE I POSTUPCI PROVOĐENJA USLUGE

Usluga se provodi u skladu s Pravilnikom o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom i Pravilnikom o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Procjena radne učinkovitosti moguća je samo na temelju dogovora između osobe s invaliditetom, poslodavca i provoditelja usluge procjene radne učinkovitosti. Svi navedeni sudionici moraju biti upoznati sa svrhom procjene, načinom praćenja i trajanjem cijelokupnog postupka. Sudionici usklađuju datum procjene.

Postupak provedbe procjene radne učinkovitosti

Provedba procjene sastoji se od dva dijela.

1. *Prvi dio posvećen je prikupljanju i analizi podataka/informacija o dosadašnjem tijeku polaznikove karijere i njegovom zaposlenju.* Također sadržava sve dosadašnje procjene o invaliditetu, izvješća o uključenosti u različite rehabilitacijske programe, procjene izgleda za zapošljavanje, izvješća neposredno nadređenih o radniku-osobi s invaliditetom itd.

Pri provedbi prvog dijela koristimo se sljedećim izvorima:

- *Raspoloživim podatcima o radnoj anamnezi, karijeri i sposobljenosti djelatnika:* radno-anamnastički podatci koje daju djelatnik i poslodavac;
- *Podatcima o invaliditetu:* postojeća zdravstvena dokumentacija, izvješća s programa profesionalne rehabilitacije i sl.
- *Opisom posla i zadataka, zahtjeva radnog mesta i očekivanih radnih rezultata:* dokumentacija poslodavca – sistematizacija radnih mesta, procjena rizika, interni akti o postupku vrednovanja radnih učinaka i nagrađivanje za konkretno radno mjesto i sl.

Drugi dio uključuje pripremu sveobuhvatne procjene funkciranja osobe s invaliditetom na radnom mjestu, definiranje konkretnih područja rada i zadataka, te metoda ocjenjivanja kvantitativnih i kvalitativnih karakteristika radne učinkovitosti zaposlenika u tim poslovima i zadatcima.

Mogući izvori informacija su:

- *Posjet i analiza radnog mesta, izravno opažanje, procjenjivanje i praćenje djelatnika na radnom mjestu:*

situacijska procjena djelatnika na radnom mjestu, procjena prikladnosti radnog mjeseta ili usklađenosti zahtjeva i uvjeta rada s pojedinčevim profilom mogućnosti i ograničenja, obrazovanjem i sposobljenošću, adekvatnost radnih uvjeta, moguće prilagodbe radnog mjeseta i radnih postupaka.

Prije utvrđivanja stupnja invaliditeta u odnosu na rad konkretnog pojedinca i utvrđivanja visine subvencije potrebno je ispitati primjerenost uvjeta rada, po potrebi predložiti smislene prilagodbe posla, radnog mjeseta i uvjeta u okruženju, te na taj način optimizirati pojedinčevu radnu učinkovitost, stupanj zadovoljstva poslom i u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti barijere koje proizlaze iz radnog okruženja.

- *Procjena radne učinkovitosti i radne prilagodbe koju izrađuje poslodavac:* upitnik za poslodavca (prilog 19), dokumentirani podatci poslodavca o postignuću očekivanih rezultata rada djelatnika na određenom radnom mjestu u posljednja tri mjeseca ili za promatrano razdoblje osposobljavanja.
- *Samoprocjena djelatnika:* upitnik za djelatnika (prilog 20) koji ispunjava djelatnik o stupnju zadovoljstva poslom u protekla tri mjeseca, vlastitom viđenju svog radnog funkciranja, poteškoćama na poslu i radnim uvjetima, te njegovim prijedlozima za uklanjanje prepreka i poteškoća na poslu.

f) IZVEDBENI I KADROVSKI UVJETI

U postupku procjene radne učinkovitosti sudjeluju izabrani provoditelj usluge procjene radne učinkovitosti, djelatnik/osoba s invaliditetom, te poslodavac (neposredni rukovoditelj-nadređeni/ovlašteni liječnik/inženjer zaštite na radu).

Procjenu sastavlja tim stručnih djelatnika iz članaka 38. i 39. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

g) IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ USLUZI

Izvještaj o rezultatima procjene radne učinkovitosti (prilog 21) osim anamnestičkih podataka i sveobuhvatne procjene funkciranja osobe s invaliditetom na radnom mjestu, uključuje i konkretne podatke o radnoj učinkovitosti osoba s invaliditetom u poslu i zadatcima koji su prikupljeni u promatranom razdoblju.

Završno mišljenje predstavlja sveobuhvatnu kvalitativnu i kvantitativnu ocjenu postignuća i stupnja ograničenja na području radne prilagodbe, postizanja očekivanog radnog učinka, opseg potrebne pomoći i radne stabilnosti djelatnika na određenom radnom mjestu u konkretnom radnom okruženju.

Budući da procjena radnog funkciranja nije samo vrednovanje kvantitativnih kriterija rada ili produktivnosti, nego je u toj procjeni osim podataka o ostvarenju očekivanih učinaka potrebno uzeti u obzir i smisленo povezati podatke o cijelokupnom funkciranju djelatnika u trenutačnom radnom okruženju, stupnju i području oštećenja, opsegu potrebne pomoći u radu, odstupanjima na području osobne

prilagodbe, interpersonalnom funkcioniranju, oscilacijama radne učinkovitosti i radne izdržljivosti u duljem vremenskom razdoblju, odsutnosti s posla zbog zdravstvenih poteškoća itd.

Ove procjene nikako ne smijemo izjednačiti samo s podacima o postizanju očekivane produktivnosti na poslu, niti smiju biti donesene samo na temelju jednokratnog opažanja ili procjenjivanja. Procjenu je potrebno izraditi na temelju sveobuhvatnih informacija tijekom duljeg vremenskog razdoblja. Stoga je pri procjeni potrebno dobiti podatke o radnoj učinkovitosti i radnoj prilagodbi djelatnika u razdoblju od najmanje tri protekla mjeseca na radnom mjestu ili tijekom razdoblja osposobljavanja (po potrebi uzimajući u obzir i dulja razdoblja u određenim primjerima invaliditeta, kao što su npr. osobe s kroničnim psihičkim poremećajima).

Budući da ne postoji univerzalni instrument za mjerjenje radnih učinaka koji bi se mogao smisleno primijeniti na sva područja rada i ocjenjivana radna mjesta, završna se ocjena ponajprije mora temeljiti na analizi i usporedbi profila specifičnih zahtjeva radnog mesta s profilom radnog funkcioniranja, sposobnosti i poteškoća djelatnika koje su bitne za konkretno radno mjesto.

Ukupna procjena radne učinkovitosti donosi se na temelju procjene svih tih kriterija i podataka o ostvarenju očekivanih radnih učinaka djelatnika u procjenjivom razdoblju uzimajući u obzir opseg i stupanj poteškoća, te značenje koje imaju za uspješno obavljanje konkretnog posla.

PROCJENA RADNE UČINKOVITOSTI	ZAPOSLENJE	SUBVENCIJA U % MINIMALNE PLAĆE
iznad 90 i uključujući 95%	na otvorenom tržištu rada	10
iznad 80 i uključujući 90%	na otvorenom tržištu rada ili u integrativnim radionicama	20
iznad 70 i uključujući 80%		30
iznad 60 i uključujući 70%		40
iznad 50 i uključujući 60%		50
iznad 30 i uključujući 50%		70

Osobe s invaliditetom zapošljive na zaštitnim radnim mjestima u zaštitnim radionicama ostvaruju pravo na 75% subvencije plaće prema Pravilniku o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Provoditelji su dužni krajem tekuće godine dostaviti eventualne nadopune predloženih obrazaca s obrazloženjima na temelju kojih će Zavod izraditi konačne obrasce.

PRILOZI

1. OBRAZAC MEDICINE RADA „SAVJETOVANJE O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI“
2. OBRAZAC MEDICINE RADA „UTVRĐIVANJE PREOSTALE RADNE SPOSOBNOSTI ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU“
3. OBRAZAC MEDICINE RADA „UTVRĐIVANJE PREOSTALE RADNE SPOSOBNOSTI NAKON REHABILITACIJE“
4. OBRAZAC SOCIJALNO-ANAMNESTIČKOG UPITNIKA
5. OBRAZAC RADNA ANAMNEZA
6. OBRAZAC IZVJEŠTAJA O REZULTATIMA REHABILITACIJSKE PROCJENE
7. OBRAZAC INDIVIDUALNOG PLANA PROFESIONALNE REHABILITACIJE–IPPR
8. RADNI LISTOVI ANALIZE POTENCIJALA U SKLOPU OPĆE PROFESIONALNE ORIJENTACIJE
9. RADNI LIST-SAVJETI ZA RAZGOVOR ZA POSAO
10. OBRAZAC IZVJEŠTAJA O REZULTATIMA IZRADE PERSPEKTIVA
11. OBRAZAC ANALIZA RADNOG MJESTA
12. OBRAZAC PLANA INDIVIDUALNE STRUČNE PODRŠKE I PRAĆENJA TIJEKOM OBRAZOVARANJA/OSPOSOBLJAVANJA/USAVRŠAVANJA
13. OBRAZAC PLANA INDIVIDUALNE STRUČNE PODRŠKE I PRAĆENJA NA ODREĐENOM RADNOM MJESTU I U RADNOM OKRUŽENJU
14. OBRAZAC RADNA LISTA ZA KORISNIKA RADNOG CENTRA
15. OBRAZAC MJESEČNO PRAĆENJE KORISNIKA RADNOG CENTRA
16. OBRAZAC ZAVRŠNO MIŠLJENJE I PREPORUKA – RADNI CENTAR
17. OBRAZAC MJESEČNO PRAĆENJE KORISNIKA VIRTUALNE RADIONICE
18. OBRAZAC ZAVRŠNO MIŠLJENJE I PREPORUKA - VIRTUALNA RADIONICA
19. OBRAZAC PROCJENA RADNE UČINKOVITOSTI I RADNE PRILAGODBE
20. OBRAZAC SAMOPROCJENA RADNOG PONAŠANJA
21. OBRAZAC IZVJEŠTAJA O REZULTATIMA PROCJENE RADNE UČINKOVITOSTI

Prilog 1. Obrazac medicine rada „Savjetovanje o profesionalnoj rehabilitaciji“

SAVJETOVANJE O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI

Datum: _____

OSNOVNI PODATCI O KORISNIKU

Ime i prezime: _____ Datum rođenja: _____

PREGLED ZDRAVSTVENE DOKUMENTACIJE

▪ **Procjena priložene zdravstvene dokumentacije**

- dovoljna
- potpuna
- nepotpuna
 - potrebna dodatna dokumentacija:

- Napomena:

▪ **Ključna područja zdravstvenih prepreka**

PRIJEDLOG DALJE OBRADE

- Utvrđivanje preostale radne sposobnosti
- Ostalo

Specijalist/ica medicine rada:

Ime i prezime, faksimil

Prilog 2. Obrazac medicine rada „Utvrđivanje preostale radne sposobnosti za profesionalnu rehabilitaciju“

**UTVRĐIVANJE PREOSTALE RADNE SPOSOBNOSTI
ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU**

Datum: _____

OSNOVNI PODATCI O KORISNIKU

Ime i prezime: _____ Datum rođenja: _____

PROCJENA ZDRAVSTVENIH ČIMBENIKA

- Ciljani podatci iz zdravstvene anamneze i osnovnog zdravstvenog pregleda

PODATCI IZ ANAMNEZE

Obiteljska:				
Osobna:				
Radna:				
Sadašnje stanje:				
Navike				
Pušenje:	Alkohol:	Droga:		

Potpis korisnika

KLINIČKI NALAZ

1. koža i vidljive sluznice; 2. koštano-mišićni; 3. glava; 4. zubi; 5. limfne žljezde; 6. usna šupljina; 7. uši; 8. oči; 9. nos; 10. vrat; 11. prsnici; 12. pluća; 13. srce; 14. trbuhi; 15. jetra; 16. slezena; 17. urogenitalni put; 18. kralješnica; 19. udovi; 20. živčani sustav; 21. psihički status.

Patološke promjene

Mjerenja

Visina: _____ cm Težina: _____ kg Puls: _____ /min Krvni tlak: _____ / _____ mmHg

Funkcije

Vid na daljinu:	Vid na blizinu:	audiometrija:
Dubinski vid:	Raspoznavanje boja:	EKG:
Vidno polje:	Mala spirometrija:	RTG:

Laboratorijski nalazi

Hgb:	SE:	Mokraća:
E:	L:	Šećer u krvi:

Ostali nalazi

specijalistički: _____

rendgenski: _____

laboratorijski: _____

▪ Ključne dijagnoze po MKB-10 i MKF

Šifra	Dijagnoza bolesti

▪ **Ocjena potrebe za medicinsko – tehničkim pomagalima**

- pomagala su prijeko potrebna
- ima primjerna pomagala
 - nema primjerna pomagala

- pomagala nisu potrebna

- Napomena:

▪ **Ocjena razumijevanja i prihvatanja zdravstvenih prepreka u svakidašnjem životu i radu**

- svoju prepreku razumije i prihvata
- svoju prepreku razumije, ali je ne prihvata
- svoju prepreku ne razumije i ne prihvata

- Napomena:

ZAKLJUČNO MIŠLJENJE

Zdravstvena sposobnost za uključivanje u postupak profesionalne rehabilitacije	SPOSOBAN	PRIVREMENO NESPOSOBAN DO _____	NESPOSOBAN
---	-----------------	--	-------------------

- **Ključna ograničenja pri osposobljavanju**
- **Sposobnost za obavljanje posla**

Specijalist/ica medicine rada:

Ime i prezime, faksimil

Prilog 3. Obrazac medicine rada „Utvrđivanje preostale radne sposobnosti nakon rehabilitacije“

UTVRĐIVANJE PREOSTALE RADNE SPOSOBNOSTI NAKON REHABILITACIJE

Datum: _____

OSNOVNI PODATCI O KORISNIKU

Ime i prezime: _____ Datum rođenja: _____

PROCJENA ZDRAVSTVENIH ČIMBENIKA

- Ciljani podatci iz zdravstvene anamneze i osnovnog zdravstvenog pregleda

PODATCI IZ ANAMNEZE

Obiteljska:

Osobna:

Radna:

Sadašnje stanje:

Navike

Pušenje:		Alkohol:		Droga:	
----------	--	----------	--	--------	--

Potpis korisnika

KLINIČKI NALAZ

2. koža i vidljive sluznice; 2. mišićno-koštani; 3. glava; 4. zubi; 5. limfne žlijezde; 6. usna šupljina; 7. uši; 8. oči; 9. nos; 10. vrat; 11. prsni koš; 12. pluća; 13. srce; 14. trbuh; 15. jetra; 16. slezena; 17. urogenitalni put; 18. kralješnica; 19. udovi; 20. živčani sustav; 21. psihički status.
-
-

Patološke promjene

Mjerenja

Visina: _____ cm Težina: _____ kg Puls: _____ /min Krvni tlak: _____ / _____ mmHg

Funkcije

Vid na daljinu:	Vid na blizinu:	audiometrija:
Dubinski vid:	Raspoznavanje boja:	EKG:
Vidno polje:	Mala spirometrija:	RTG:

Laboratorijski nalazi

Hgb:	SE:	Mokraća:
E:	L:	Šećer u krvi:

Ostali nalazi

specijalistički: _____

rendgenski: _____

laboratorijski: _____

▪ **Ključne dijagnoze po MKB-10 i MKF**

Šifra	Dijagnoza bolesti

▪ **Ocjena stupnja rehabilitiranosti**

- zadovoljavajuća
- ne zadovoljava

- Napomena:

▪ **Ocjena potrebe za medicinsko – tehničkim pomagalima**

- pomagala su prijeko potrebna
 - ima primjerna pomagala
 - nema primjerna pomagala

- pomagala nisu potrebna

- Napomena:

▪ **Ocjena razumijevanja i prihvaćanja zdravstvenih prepreka u svakidašnjem životu i radu**

- svoju prepreku razumije i prihvaca
- svoju prepreku razumije, ali je ne prihvaca
- svoju prepreku ne razumije i ne prihvaca

- Napomena:

Ocjena zdravstvenog stanja i prognoza

- stanje je stabilno
- stanje je labilno

ZAKLJUČNO MIŠLJENJE

Zdravstvena sposobnost nakon postupka profesionalne rehabilitacije	SPOSOBAN	PRIVREMENO NESPOSOBAN DO _____	NESPOSOBAN
--	-----------------	--	-------------------

Ključna ograničenja pri radu

RAD NA VISINI	RAD U BUCI S VIBRIRAJUĆIM ALATOM	U PRAŠINI	NOĆNOJ SMJENI
---------------	----------------------------------	-----------	---------------

Ostalo:

-
- **Prijedlog dalnjih mjera profesionalne rehabilitacije ili drugi prijedlozi**
 - **Ostale napomene**

Specijalist/ica medicine rada:

Ime i prezime, faksimil

Prilog 4. Socijalno-anamnestički podaci - obrazac

SOCIJALNO-ANAMNESTIČKI PODATCI

DATUM_____

OPĆI PODATCI

1.1. IME I PREZIME (OČEVO I MAJČINO IME):_____

1.2. DATUM I MJESTO ROĐENJA:_____

1.3. ADRESA STANOVANJA (AKO SE RAZLIKUJU ADRESE PREBIVALIŠTA (adresa s osobne iskaznice) I BORAVIŠTA (mjesto gdje stvarno živite) NAPISATI OBJE ADRESE:_____

1.4. JMBG (OIB):_____

1.5. TELEFON/MOBITEL/FAX:_____

1.6.

DA	NE
----	----

 ZAPOSLEN:

NAZIV POSLODAVCA:_____

1.7. KONTAKT OSOBA (osoba od povjerenja) KOJOJ SE MOŽEMO JAVITI UKOLIKO SE UKAŽE POTREBA

IME I PREZIME:_____

U KAKVOJ STE VEZI S NAVEDENOM OSOBOM (član obitelji, prijatelj...):_____

ADRESA STANOVANJA:_____

TELEFON/MOBITEL/FAX:_____

1. OBRAZOVANJE

2.1. Stupanj obrazovanja (vrsta i smjer završene škole):_____

2.2. Stručna spremka (kvalifikacija):_____

2.3. Zanimanje:_____

2. FINANSIJSKA SITUACIJA

3.1. Jeste li u tretmanu centra za socijalnu skrb?

--	--

 da

--	--

 ne

3.2. Nadležni centar za socijalnu skrb:_____

Ime i prezime socijalnog radnika:_____

3.3. Pruženi oblici socijalne zaštite i u kojem iznosu

osobna invalidnina

(iznos)_____

jednokratna novčana naknada

(iznos)_____

doplatak za pomoć i njegu

(iznos)_____

stalna pomoć

(iznos) _____

naknada do zaposlenja

(iznos) _____

ostalo (navesti što i iznos): _____

3.4. Ukupan radni staž: _____

3.5. Radno iskustvo-kod kojeg poslodavca i na kojim poslovima (navesti sve poslove na kojima ste do sada radili; navedite i one poslove koji nisu upisani u radnu knjižicu)

3.6. Koliki je vaš ukupni mjesecni prihod-plaća i socijalna zaštita? _____

3.7. Primanja supružnika /životnog partnera/roditelja/ drugih osoba koje žive sa vama u zajedničkom kućanstvu:

3.8. Kako procjenjujete svoju finansijsku situaciju /iznos mjesecnih troškova:

- troškovi stanovanja (režije, stanačina): _____
- krediti, dugovi i ostala potraživanja: _____
- vozilo (rate leasinga, osiguranje, benzin): _____
- alimentacija, drugi oblici uzdržavanja: _____
- ostali troškovi (hrana, odjeća, pušenje, hobiji...): _____
- ostale obveze (osiguranje, štednja): _____

3.9. Ukupni mjesecni troškovi: _____

3.10. Trenutačno ukupno stanje dugovanja: _____

3. STAMBENE PRILIKE

4.1. Stanarski odnos:

stanar

sustanar

podstanar

kod roditelja

vlasnik kuće – stana

stanar doma

4.2. Stambeni uvjeti:

vrlo dobri

dobri

zadovoljavajući

loši

4.3. Je li vam osigurano stambeno pitanje?

da

ne

4.4. Razmišljate li o traženju drugih stambenih rješenja?

da

ne

4.5. Trebate li arhitektonski prilagođen stan?

da

ne

4.6. Ostali podatci o stambenim prilikama (kvadratura stambenog prostora, broj soba...)

5. MOBILITET

5.1. Imate li vozačku dozvolu?

da

ne

Ako da, koja kategorija_____

5.2. Posjedujete li vozilo?

da

ne

5.3. Možete li se koristiti sredstvima javnog prometa?

da, bez pomoći drugih osoba

□

da, s djelomičnom pomoći drugih osoba

da, isključivo uz pomoć drugih osoba

uopće ne

5.4. Koliko ste daleko spremni putovati do radnog mjesta?

- u kilometrima _____
- u minutama _____

6. OBITELJSKI PODATCI

6.1. Obiteljski status:

samac

oženjen

izvanbračna zajednica

razveden

udovac

odvojeni život

6.2. Članovi zajedničkog kućanstva

Prezime i ime	Srodstvo	God. rođenja	Zanimanje, zaposlen	Osoba s invaliditetom/zdrav
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

9.				
10.				

6.3. Imate li djecu koju ste dužni uzdržavati?

<input type="checkbox"/>	da
--------------------------	----

<input type="checkbox"/>	ne
--------------------------	----

6.4. Nabrojite ostale članove vaše obitelji (braća, roditelji)

Prezime i ime	Srodstvo	God. rođenja	Mjesto stanovanja
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

7. PODATCI O INVALIDITETU / ZDRAVSTVENOM STANJU

7.1. Zdravstveni status:

zdrav

kronično bolesna osoba (navedite bolesti koje Vam stvaraju najviše poteškoća)

osoba s invaliditetom

osoba s tjelesnim oštećenjem

7.2. Nadležna ambulanta primarne zdravstvene zaštite: _____

7.3. Ime liječnika: _____

7.4. Vrsta i kategorija invaliditeta/tjelesnog oštećenja: _____

7.5. Invaliditet/tjelesno oštećenje nastali su kao posljedica:

ozljede na radu

ozljede izvan rada

profesionalne bolesti

oboljenja

oštećenja pri porodu

oštećenja u ranom djetinjstvu

psihičke smetnje

7.6. Koje tijelo vas je uputilo na vještačenje (centar za socijalnu skrb, liječnik)?

7.7. Datum nastanka invaliditeta: _____

7.8. Jeste li sudionik Domovinskog rata?

da

ne

7.9. Dajete li prednost osobama s invaliditetom?

da

ne

7.10. Jeste li kod određenih radnji ovisni o pomoći drugih osoba?

ne

djelomično

potpuno

7.11. Ako jeste, opišite o kojim je radnjama riječ? (kretanje, presvlačenje, održavanje osobne higijene, drugo...)

8. OSOBNA SITUACIJA

8.1. Imate li kontakt s drugim socijalnim, savjetodavnim ili ustanovama za pomoć i njegu? Ako da, s kojim?

8.2. Jeste li član udruge (koje i koliko drugo)? _____

8.3. Postoje li u vašoj potvrdi o nekažnjavanju zapisi koji su relevantni za vašu buduću radnu karijeru? Ako da, koji?

8.4. Očekujete li u skoroj budućnosti sudski proces? Ako da, zašto?

8.5. Imate li problema s ovisnostima? Ako da, o kojim je ovisnostima riječ?

8.6. Postoji li za vas neka trenutačno otežavajuća problemska situacija? Ako da, koja?

8.7. Pada li vam teško odvajanje od kuće? (samo za one odvojene od obitelji)

8.8. Od koga posebno? (samo za one odvojene od obitelji)

9. SLOBODNO VRIJEME

9.1. Za koja ste područja zainteresirani? (sport, kultura, povijest, politika, umjetnost)

9.2. Kojim se hobijima bavite? (glazba, ples, pecanje, glazba, TV, čitanje...)

9.3. Koje vještine i znanja posjedujete? (strani jezik, rad na računalu...)

10. DODATNA ZAPAŽANJA

11. ZAVRŠNO MIŠLJENJE SOCIJALNOG RADNIKA

Prilog 5. Radna anamneza –obrazac

RADNA ANAMNEZA

DATUM _____

1. OPĆI PODATCI

Ime i prezime: _____

Datum rođenja: _____

Adresa stanovanja: _____

Kategorija invaliditeta: _____

Zaposlen:

DA	NE
----	----

Naziv poslodavca: _____

2. OBRAZOVANJE

Osnovna škola: _____

Jeste li pohađali osnovnu školu po posebnom/prilagođenom programu?

Srednja škola: _____

Jeste li pohađali srednju školu po posebnom/prilagođenom programu ?

Fakultet: _____

Zvanje: _____

Zanimanje: _____

Dodatne edukacije: _____

Dodatna neformalna znanja koja posjedujete: _____

3. PODATCI O INVALIDITETU

4. RADNO ISKUSTVO

Jeste li ikada bili u radnom odnosu?

DA	NE
----	----

Koliko ukupno godina radnog staža imate? _____

S koliko godina života ste počeli raditi prvi posao? _____

Trajanje nezaposlenosti / bolovanje: _____

Prethodno radno iskustvo

	Od - Do	Naziv tvrtke	Radno mjesto, opis poslova i odgovornosti	Poteškoće u obavljanju radnih zadataka	Razlog otkaza	Učestalost bolovanja (nikad, rijetko, povremeno, često)
1.						
2.						
3.						
4.						

Koji posao/poslove biste željeli raditi? _____

Jeste li motivirani za dodatno osposobljavanje i koje: _____

5. SLOBODNO VRIJEME

Aktivnosti: _____

Trebate li pri svakidašnjim aktivnostima pomoći druge osobe?

DA	NE
----	----

6. MOBILNOST:

Koristite li se (samostalno) javnim prijevozom?

DA	NE
----	----

Vozačka dozvola: _____

Posjedujete li automobil?

DA	NE
----	----

Jeste li spremni dulje putovati do radnog mjesta?

DA	NE
----	----

7. ZAVRŠNO MIŠLJENJE

Stručni radnik:

Prilog 6. Izvještaj o rezultatima rehabilitacijske procjene - obrazac izvještaja

CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU _____

Voditelj slučaja* _____

1. OSOBNI PODATCI O KORISNIKU

Ime i prezime: _____

Datum rođenja: _____

OIB: _____

Mjesto rođenja: _____

Adresa stanovanja: _____

Kontakt-osoba: _____

2. OBRAZOVANJE I DOSADAŠNJA PROFESIONALNA KARIJERA

Stručna spremam: _____

Zvanje: _____

Zanimanje: _____

Godine radnog staža: _____

Dosadašnji poslovi: _____

Trajanje nezaposlenosti: _____

3. SOCIJALNA SITUACIJA

Bračni status: _____

Djeca (za uzdržavanje): _____

Stambena situacija: _____

Finansijska situacija: _____

Mobilnost: _____

4. ZDRAVSTVENI STATUS

Dijagnoze: _____

*Voditelj slučaja upoznaje korisnika s rezultatima završene rehabilitacijske procjene.

Opis zdravstvenog stanja/ograničenja (procjena zdravstvenog stanja na temelju pregleda lječnika medicine rada, pregled i sjedinjavanje postojeće medicinske dokumentacije, po potrebi procjena drugih lječnika specijalista):

ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE SPECIJALISTE MEDICINE RADA:

5. REHABILITACIJSKA TEHNOLOGIJA (ako se koristi):

6. PROCJENA I MIŠLJENJE SOCIJALNOG RADNIKA:

7. PSIHOLOGIJSKI NALAZ I MIŠLJENJE (klinički intervju, rezultati testiranja i interpretacija, navesti primjenjena psihodijagnostička sredstva)

PODACI DOBIVENI KLINIČKIM INTERVJUOM I OPSERVACIJOM PONAŠANJA TIJEKOM INTERVJU I ISPITIVANJA

UTVRĐIVANJE KOGNITIVNIH SPOSOBNOSTI

Intelektualne sposobnosti (rezultati na primjenjenim testovima intelektualnih sposobnosti i njihova interpretacija, pri čemu se ne navode vrijednosti IQ nego se navodi utvrđena intelektualna efikasnost u kategorijama):

Specifične kognitivne sposobnosti (rezultati na testovima specifičnih kognitivnih sposobnosti i njihova interpretacija- ako su ispitanice):

PROCJENA LIČNOSTI

Upitnici ličnosti, projektivne tehnike (rezultati na primjenjenim upitnicima i tehnikama ličnosti i njihova interpretacija):

PROCJENA PROFESIONALNIH INTERESA(rezultati na upitniku/upitnicima profesionalnih interesa i njihova interpretacija i/ili (ako upitnik interesa nije primijenjen) procjena motivacije za rad, na kojim poslovima te procjena motivacije za dodatno obrazovanje/usavršavanje/osposobljavanje i u kojim područjima):

ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE PSIHOLOGA: (sažeti odgovor na pitanja o kognitivnim sposobnostima, strukturi i dinamici ličnosti, eventualnim psihopatološkim odstupanjima i profesionalnim interesima korisnika, te zaključno mišljenje):

8. REZULTATI PROVJERE ŠKOLSKOG ZNANJA (iz matematike i hrvatskog jezika):

9. **PROCJENA RADNOG FUNKCIONIRANJA** (procjena radne učinkovitosti, ponašanja u radu, osobnoj prilagodbi poslu i radnoj okolini u različitim realnim ili simuliranim radnim situacijama):

ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE REHABILITATORA:

STUPANJ INVALIDITETA U ODNOSU NA RAD (prema članku 4. i Prilogu 1. Pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji):

SAŽETAK REHABILITACIJSKE PROCJENE:

ZAKLJUČNO MIŠLJENJE STRUČNOG TIMA: (sadržava prijedlog daljnje rehabilitacije):

Datum procjene:

Voditelj stručnog tima:

Članovi stručnog tima:

Korisnik:

(kao osoba u postupku izjavljujem da sam usmeno upoznat/a s rezultatima rehabilitacijske procjene)

Ravnatelj Centra:

Prilog 7. Individualni plan profesionalne rehabilitacije IPPR

INDIVIDUALNI PLAN PROFESIONALNE REHABILITACIJE

Ime i prezime korisnika usluge	
Provoditelj profesionalne rehabilitacije	
Voditelj stručnog tima	
Voditelj slučaja	
Plan za razdoblje	

1.	Dugoročni cilj (željeno stanje korisnika)			Rok za postizanje cilja:	
	Kratkoročni ciljevi (potrebne usluge)	Aktivnosti, metode i tehnike za postizanje cilja	Odgovorna osoba	Rok za provjeru ostvarenja cilja	Ostvareni cilj (da, ne djelomično)
1.					
2.					
3.					
4.					

(dodavanje redaka po potrebi)

Privremena izvješća i dokumenti	----- ----- -----
--	-------------------------

Potpis i suglasnost svih sudionika:

	Potpis	Datum
Korisnik usluge		
Član stručnog tima/voditelj slučaja		

PROCJENA TROŠKOVA (cijena predviđenih usluga profesionalne rehabilitacije) _____

Prilog 8. Radni listovi („Interesi“, „Usponi i padovi“, „Jake strane-slabe strane“, „Osobni kriteriji“, „Moja dosadašnja zaposlenja i aktivnosti“, „Sklonost“, „Područja rada“, „Moj život za 5 godina“) koji se primjenjuju u sklopu Analize potencijala iz Opće profesionalne orientacije

Radni list – Interesi*

Interesi

1. Kakvu vrstu posla pretežito želite obavljati u svom zanimanju?

(označite križićem ono što se odnosi na Vas i po potrebi dopunite)

- ručna obrada različitih materijala
- sklapanje, montiranje, instaliranje, gradnja
- namjestiti, rukovati, nadzirati
- istraživati, provjeravati, mjeriti
- kreativno oblikovanje, umjetničko izražavanje
- popravljati, održavati, stavljati u pogon
- reproducirati, crtati
- obradivati, uzgajati, brinuti o/paziti na/uzgajati (*životinje, biljke*), njegovati / uzgajati (poljoprivredna i šumarska zanimanja)
- uredski poslovi, gospodarenje, upravljanje, organiziranje
- prodavati, savjetovati
- osobne usluge, njega zdravlja i tijela

- _____
- _____
- _____

2. Gdje i s kime/čime želim raditi?

- u zatvorenom
- u prirodi
- djeca, mladi
- podaci, činjenice, brojke
- biljke
- uredski materijal
- metal
- tekstil, koža
- plastika
- strojevi
- vozila, prijevozna sredstva
- alati za finu mehaniku

- informacije i mediji
 - na otvorenom
 - građevina
 - odrasli
 - životinje
 - prehrambene namirnice
 - kemija, fizika
 - drvo
 - papir
 - keramika, staklo, glina, zemlja, kamen
 - električni uređaji, elektronika
 - grubi alati
 - računalo, zaslon, CNC, CAD
 - strani jezici
-

*radni list se ispunjava 20 minuta

Radni list – Usponi i padovi*

Usponi i padovi

Aktivnosti i vještine koje sam rado obavljao/obavljala **Aktivnosti i vještine** koje nisam rado obavljao/obavljala

Škola:

Naukovanje:

Zvanja/zanimanja:

Slobodno vrijeme/ kućanstvo:

*Radni list se ispunjava 20 minuta. Osoba se promatra na cijelovit način s naglaskom na obrazovanje. Iznimno je važan dio koji govori o interesima i slobodnom vremenu iz kojeg se često može doći do budućeg zanimanja.

Radni list – Slabe i jake strane*

Jake strane – slabe strane

Razmislite o svojim radnim i osobnim potencijalima i postavite si sljedeća pitanja:

Posjedujem... JAKE STRANE <hr/> <hr/>	Jako dobar/dobra sam u / znam <hr/> <hr/>
U posljednje vrijeme naučio/naučila sam sljedeće: <hr/> <hr/>	Drugima je teško prihvatljivo što sam... SLABE STRANE <hr/> <hr/>

*Individualni rad na Radnom listu. Na svako od postavljenih pitanja je potrebno istaknuti tri stvari i napisano zajednički analiziraju korisnik i član stručnog tima.

Radni list – Osobni kriteriji*

Osobni kriteriji

1. Navedite koji su Vam kriteriji važni za Vaš budući posao!

2. Upišite te kriterije u krugove prema njihovoj važnosti!

ja

*Individualan rad na Radnom listu. Radnim listom potiče se izražavanje želja čime se osoba želi baviti. Crtanje kruga, u sredini JA, najmanje važni kriteriji se upisuju u zadnjem krugu.

Radni list – Moja dosadašnja zaposlenja i djelatnosti*

Moja dosadašnja zaposlenja i aktivnosti

Zaposlenja Kućanstvo Aktivnosti u slobodno vrijeme	Nabranje konkretnih poslova	Još mogu obavljati	Još želim obavljati

*Individualni rad na Radnom listu. Ako osoba nema radnog iskustva piše samo zadatke koje je obavljala kod kuće.

Radni list – Sklonost*

Sklonost

Kakvim radnim zahtjevima osjećam da sam trenutno dorastao/dorasla?

(označite križićem ono što se odnosi na Vas i po potrebi dopunite)

- tjelesno opterećenje**

Ograničeno zbog: _____

- izloženost stresu**

- vještina rada rukama i prstima**

- razumijevanje prostornih odnosa**

- smisao za tehniku**

- smisao za trgovinu**

- socijalna kompetencija**

- lako sklapa kontakte, vješt u pregovaranju**

- jezične sposobnosti: usmeno izražavanje (hrvatski)**

- jezične sposobnosti: pismeno izražavanje (hrvatski)**

- jezične sposobnosti na stranom jeziku: usmeno i pismeno izražavanje**

- organizacijske sposobnosti**

- analitičke sposobnosti, logičko razmišljanje**

- kreativno oblikovanje, umjetničko izražavanje**

- matematično-računske sposobnosti**

- sposobnost pamćenja**

- izdržljiv, strpljiv**

- kooperativan (spremnost na timski rad)**

- smisao za tehniku**

- jezično nadaren („dobar govornik“)**

- spreman na kompromise**

- izdržljivost, strpljivost**

- spremnost na timski rad, spremnost na kompromise**

- fleksibilnost, spremnost na promjene, spremnost na učenje**

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

*Individualan rad na Radnom listu. Korisnik označava kućice uz koje se nalazi tvrdnja koja označava kojim se poslovnim zahtjevima osjeća dorastao i što je fizički sposoban izdržati. Osim toga izražava se čime su uvjetovana njegova ograničenja. Za analizu rezultata je iznimno važna točka fleksibilnost i spremnost za učenje.

Radni list – Područja rada*

Područja rada

Sažetak konkretnih

poslova i aktivnosti

- koji su iskoristivi u zaposlenju
- koji su mogući s obzirom na invaliditet
- i koje želim obavljati u svome budućem zanimanju

Područja djelatnosti

Zanimanja

*Individualni rad na Radnom listu. Korisnik u prvoj koloni navodi sažetak poslova koje može i želi obavljati. Druga kolona se ne popunjava, jer se čekaju rezultati testova za tehnička i ekonomска zanimanja.

Radni list – Moj život za 5 godina*

Moj život za 5 godina

1. Najprije se osvrnite na svoj život u odnosu na obitelj.

Što Vam je osobito važno?

2. Razmislite sada o svom budućem području rada!

Gdje ćete raditi? (u kojoj tvrtki)

Opišite tu djelatnost što točnije! (Koja su Vaša zaduženja?)

3. Nadalje opišite, što još postoji u Vašem sadašnjem životu osim obitelji i posla, odnosno što Vam je još bitno? (hobiji, kontakti, prijateljstva,)

4. Ako gledate još dalje u svoju budućnost: koje ciljeve/ planove želite ostvariti za 10 godina?

* Individualan rad na Radnom listu. Na posljednje pitanje korisnici će vrlo teško odgovoriti, te ga treba ponoviti nakon što dobiju dodatna znanja o zanimanjima.

Prilog 9. Radni list – Savjeti za razgovor za posao

RAZGOVOR S POSLODAVCEM

KAKO SE PREDSTAVITI POSLODAVCU

Postupak odabira kandidata

Postupak odabira kandidata za neki posao ima uglavnom ustaljeni redoslijed:

1. kandidati podnose zamolbu i prilažu svoj životopis i popratne dokumente (navedene u tekstu natječaja za posao)
2. predselekcija - na temelju životopisa i zamolbi poslodavac odabire manji broj kandidata koje poziva na intervju ili upućuje u selekcijski postupak
3. selekcija - najčešće uključuje psihologičko testiranje testovima sposobnosti, upitnicima ličnosti, razgovor s psihologom, te ako je potrebno može uključivati zdravstveni pregled ili testiranje stručnih znanja i specifičnih sposobnosti (npr. korištenje računala, strani jezici i slično)
4. intervju s poslodavcem – s obzirom na rezultate provedene selekcije, poslodavac odabire manji broj kandidata koji se pozivaju na intervju s poslodavcem

Priprema za intervju

Nakon što vas je poslodavac pozvao na intervju, iznimno je važno dobro se pripremiti za taj razgovor. Tijekom pripreme za razgovor s poslodavcem prikupite informacije o tvrtki i radnom mjestu za koje se natječete.

Razmislite o mogućim pitanjima, pročitajte svoj životopis i pripremite svoje odgovore. Poslodavci često traže da se u nekoliko minuta (1-2 minute) kratko predstavite pa je dobro unaprijed pripremiti kraće izlaganje o sebi koje uključuje:

- podatke o obrazovanju
- opis zadnjeg zaposlenja
- opis nekog prijašnjeg posla važnog za novo zapošljavanje
- posebna znanja i vještine
- razlog zbog kojeg tražite posao
- očekivanja od budućeg posla
- radne kvalitete i osobine

Može vam biti korisno vježbanje izlaganja s prijateljem, članom obitelji ili sami ispred zrcala. Vodite računa o vremenu izlaganja - budite jasni i precizni. Odjeća treba biti uredna i prikladna, u skladu s poslom za koji se natječete. Izbjegavajte upadljivu odjeću, nakit, jake parfeme i slično.

Budite spremni sve prezentirano potkrnjepiti dokumentima (diplomom, radnom knjižicom, životopisom, pismom/pismima preporuke, uvjerenjima o završenim tečajevima, vozačkom dozvolom i dr.)
Pripremite nekoliko odgovarajućih pitanja za poslodavca.

Pitanja za poslodavca

Razgovor s poslodavcem trebao bi biti dvosmjerna komunikacija. Pitanja postavljena tijekom intervjuja imaju svrhu pojasnitи u kojoj ste mjeri odgovarajuća osoba za određeni posao, ali i koliko ponuđeni posao odgovara Vama. To znači da tijekom intervjuja poslodavcu možete postavljati neka pitanja, tražiti pojašnjenja i sl. Često na kraju razgovora poslodavci sami daju priliku da pitate ono što vas zanima.

Pitanjima koja ćete postaviti za vrijeme ili na kraju intervjuja možete otkloniti neke nejasnoće, ali i poslati poruku o važnosti koju pridajete razgovoru. Stoga je važno unaprijed pripremiti nekoliko pitanja koja želite postaviti. Možda ćete na neka od njih odgovor dobiti tijekom razgovora.

U inicijalnom razgovoru predlažemo postavljati općenita pitanja o tvrtki i radnom mjestu za koje se natječete, a izbjegavati ona koja se odnose samo na Vašu dobit (npr. plaću, korištenje slobodnih dana i sl.).

Primjeri pitanja koja možete postaviti poslodavcu tijekom intervjuja:

- Kako izgleda tipičan dan na ovom poslu?
- Što očekujete od mene?

- Kako izgleda dnevni raspored aktivnosti?
- Što je iz Vašeg iskustva najteži dio posla?
- Postoji li probni rok i koliko on traje?
- Je li ovo novo radno mjesto ili popunjavate postojeće?
- Kada očekujete da ćete donijeti konačnu odluku o izboru?

Potrudite se ostaviti pozitivan prvi dojam

Proces stvaranja prvog dojma igra važnu ulogu u ljudskim socijalnim interakcijama. Prvi dojam koji stvorimo o drugim ljudima utječe na naše ponašanje prema tim osobama i na naša očekivanja.

Razgovor za posao je situacija u kojoj osoba koja donosi sud o kandidatima ima na raspolaganju ograničeno vrijeme, a odluku mora donijeti često samo na temelju vlastitog dojma o kandidatima (ako odabir ne provode stručnjaci za profesionalnu selekciju). U takvoj situaciji poslodavci na temelju dostupnih informacija donose odluke o primjerenosti određenog kandidata za radno mjesto, pri čemu je prvi dojam vrlo važan.

Na što paziti?

- Budite točni - dođite na razgovor 10-15 minuta prije zakazanog termina što će Vam omogućiti da se organizirate, pregledate dokumente, zauzmete stajalište sukladno slici koju želite ostaviti.
- Ne žvačite žvakaču gumu ili bombon.
- Izbjegavajte u zadnji čas popušti cigaretu ili popiti još jednu kavu 'za smirenje'.
- Predstavite se poslodavcu i drugim prisutnima.
- Rukujte se čvrsto – ali bez pretjerivanja sa stiskom.
- Pričekajte da Vam ponude da sjednete.
- Vodite računa o tonu svoga glasa (ni pretihi, ni preglasno govoriti) i "govoru tijela" koji treba biti sukladan onomu što govorite.

Odgovarajte na pitanja efikasno.

- Usmjerite se na postavljeno pitanje, ne govorite previše i ne gubite se u detaljima.
- Gledajte sugovornike u oči i ne prekidajte ih dok govore.
- Pozorno slušajte što Vam poslodavac govorí i što vas pita.
- Pokušajte biti što prirodniji, ali pritom vodite računa o pravilima pristojnog ponašanja i uvažavanje sugovornika.
- Vodite brigu o tomu da su Vaši odgovori usmjereni ponajprije na posao (npr. ako Vam kažu: „Recite nam nešto o sebi“ ne započinjite dugu priču o svom osobnom životu).
- Nemojte govoriti loše o bivšim poslodavcima jer time možete ostaviti loš dojam o sebi.
- Ako niste sigurni što je poslodavac mislio postavljajući Vam određeno pitanje, tražite pojašnjenje.

Postave li Vam pitanje s negativnim prizvukom, npr.: 'Koji je najgori posao na kojemu ste radili i zbog čega?' ili 'Što je Vaša najveća slabost?' pokušajte ih preokrenuti u pozitivna ili unaprijed pripremite odgovor na način da prikažete i pozitivne aspekte spomenutog primjera.

Ako trebate pomoći pripremi za razgovor s poslodavcem možete nam se obratiti jer imamo **radionicu** pod nazivom "**Kako se predstaviti poslodavcu**" namijenjenu upravo pripremi za intervju, te s važnim informacijama o tomu što trebate pripaziti tijekom intervjuja.

Prilog 10. Izvještaj o rezultatima izrade perspektiva-obrazac izvještaja

CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU:_____

Voditelj slučaja izrade perspektiva* :_____

1. OSOBNI PODATCI O KORISNIKU

Ime i prezime:_____

Datum rođenja:_____

OIB:_____

Mjesto rođenja:_____

Adresa stanovanja:_____

Kontakt-osoba:_____

2. OBRAZOVANJE I DOSADAŠNJA PROFESIONALNA KARIJERA

Stručna spremam:_____

Zvanje:_____

Zanimanje:_____

Godine radnog staža:_____

Dosadašnji poslovi:_____

Trajanje nezaposlenosti:_____

3. SOCIJALNA SITUACIJA

Bračni status:_____

Djeca (za uzdržavanje):_____

Stambena situacija:_____

Finansijska situacija:_____

Mobilnost:_____

4. ZDRAVSTVENI STATUS

Dijagnoze:_____

*Voditelj slučaja s korisnikom analizira rezultate izrade perspektiva.

Opis zdravstvenog stanja/ograničenja (procjena zdravstvenog stanja na temelju pregleda liječnika medicine rada, pregled i sjedinjavanje postojeće medicinske dokumentacije, po potrebi procjena drugih liječnika specijalista):

ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE SPECIJALISTE MEDICINE RADA:

5. REHABILITACIJSKA TEHNOLOGIJA (ako se koristi):

6. ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE SOCIJALNOG RADNIKA:

7. PSIHOLOGIJSKI NALAZ I MIŠLJENJE (iz rehabilitacijske procjene):

UTVRĐIVANJE KOGNITIVNIH SPOSOBNOSTI

Intelektualne sposobnosti (rezultati na primjenjenim testovima – iz rehabilitacijske procjene):

Specifične kognitivne sposobnosti (rezultati na primjenjenim testovima specifičnih kognitivnih sposobnosti - ako su ispitivane – iz rehabilitacijske procjene):

PROCJENA LIČNOSTI

Upitnici ličnosti, projektivne tehnike (rezultati na primjenjenim upitnicima i tehnikama ličnosti – iz rehabilitacijske procjene):

PROCJENA PROFESIONALNIH INTERESA

Upitnici profesionalnih interesa (rezultati na upitniku/upitnicima profesionalnih interesa i njihova interpretacija i/ili (ako upitnik interesa nije primjenjen) procjena motivacije za rad, na kojim poslovima te procjena motivacije za dodatno obrazovanje/usavršavanje/osposobljavanje i u kojim područjima – iz rehabilitacijske procjene):

ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE PSIHOLOGA: (sažeti odgovor na pitanja o kognitivnim sposobnostima, strukturi i dinamici ličnosti, eventualnim psihopatološkim odstupanjima i profesionalnim interesima korisnika, te zaključno mišljenje – iz rehabilitacijske procjene):

8. RESULTATI PROVJERE ŠKOLSKOG ZNANJA (iz matematike i hrvatskog jezika – iz rehabilitacijske procjene):

9. RESULTATI TESTIRANJA TIJEKOM PRONALAŽENJA PERSPEKTIVA:

EKONOMSKA I ADMINISTRATIVNA ZANIMANJA:

TEHNIČKA ZANIMANJA:

10. RADNA SITUACIJA/ IZDRŽLJIVOST/ MOTIVACIJA:

11. ZAKLJUČAK I MIŠLJENJE REHABILITATORA:

12. SADRŽAJ PRONALAŽENJA PERSPEKTIVA (navesti aktivnosti u kojima je korisnik sudjelovao):

13. SAŽETAK IZRade PERSPEKTIVA:

14. PRIJEDLOG : (ishod Individualnog plana profesionalne perspektive):

15. CIJENA PROGRAMA OBRAZOVARANJA/OSPOSOBLJAVANJA/USAVRŠAVANJA: _____

Datum:

Voditelj stručnog tima:

Članovi stručnog tima:

Korisnik:

(kao osoba u postupku izjavljujem da sam usmeno upoznat/a s rezultatima rehabilitacijske procjene)

Ravnatelj Centra:

Prilog 11. Analiza radnog mesta

OBRAZAC ANALIZA RADNOG MJESTA

1. OPĆI PODATCI		
a) Poslovni subjekt - poslodavac		
b) Djelatnost poslodavca		
c) Naziv radnog mesta		
d) Šifra radnog mesta prema NKZ		
e) Potreban stupanj stručne spreme (1. - 9.)		
f) Potrebna naobrazba		
g) Potrebna specifična znanja i vještine		
h) Potrebno radno iskustvo		
i) Radno mjesto s posebnim uvjetima rada	DA	NE

2. UVJETI ORGANIZACIJE RADA					
a) Rad u smjenama	DA		NE		
b) Broj smjena	1	2	3	4	
c) Smjene se izmjenjuju	DNEVNO	TJEDNO	U TURNUSIMA		
d) Rad je	RUČNI	UZ STROJEVE	POJEDINAČNI	GRUPNI	NA VRPCI
e) Broj izvršitelja na tim poslovima					
f) Ritam rada	SLOBODAN			ODREĐEN	
g) Rad se sastoji od	ISTIH ZADATAKA KOJI SE SERIJSKI PONAVLJAJU			RAZLIČITIH ZADATAKA KOJI SE UZASTOPNO IZMJENJUJU	
h) Poslovi	STALNI			SEZONSKI	
i) Terenski rad	NE POSTOJI		POVREMEN	STALAN	
j) Odgovornost za sigurnost drugih	MALA		SREDNJA	VELIKA	
k) Odgovornost za materijal	MALA		SREDNJA	VELIKA	
l) Odgovornost za sredstva rada	MALA		SREDNJA	VELIKA	
m) Odgovornost za rad drugih	MALA		SREDNJA	VELIKA	

3. OPIS RADNOG MJESTA I RADNIH POSTUPAKA				
a) Predmet rada				
b) Sirovine i materijali				
c) Sredstva rada	alati			
	strojevi			
	zaštitna sredstva	tehnička		
		osobna		
d) Popis i opis poslova prema redoslijedu				

e) Srodni poslovi	

4. ZAHTJEVI I UVJETI RADA I RADNE OKOLINE	
	a) Fizikalni uvjeti (OCJENA: 0 – ne postoji; 1 – povremeno; 2 – 50% vremena; 3 – stalno)
RAD U PROSTORIJI	
RAD NA OTVORENOM	
RAD NA NATKRIVENOM	
RAD NA VISINI	

b) Mikroklimatski i ostali uvjeti			
	(OCJENA: 0 – ne postoji; 1 – povremeno; 2 – 50% vremena; 3 – stalno)		STUPANJ (°C) / POSTOTAK VLAŽNOSTI (% RV) / RAZINA BUKE U PROSTORU dB (A) / ATMOSF. PRITISAK (ATM)...
UZ VISOKU TEMPERATURU			
U VLAŽNOM ZRAKU			
U VODI			
S VODOM			
PRI NISKOJ TEMPERATURI			
PRI PRIKLADNOJ VENTILACIJI			
PRI NAGLIM PROMJENAMA TEMPERATURE			
BUKA			
VIBRACIJE			NF VF
POVIŠENI TLAK			
ŠTETNA ZRAČENJA			UV IR IONZ.
KEMIJSKA ŠTETNOST (plinovi, pare, dimovi, UMD)			
PRAŠINA (koja, koliko, veličina čestice)			
IZLOŽENOST BIOLOŠKIM ŠTETNIM AGENSIMA (kojim)			
IZLOŽENOST ALERGENIMA (kojim)			
RUKOVANJE EKSPLOZIVnim MATERIJALIMA (kojim)			

c) Mogućnost izloženosti povredama / ozljedama		
	(OCJENA: 0 – nema mogućnosti; 1 – povremeno; 2 – prosječno izraženo; 3 – naročito izraženo; 4 – stalna mogućnost)	NAPOMENE
1.MEHANIČKIM (PADOVI, PREDMETI KOJI ROTIRAJU, ODLJEĆU...)		
2.KEMIJSKIM		
3.OD ELEKTRIČNE STRUJE		
4.OSTALIM (kojim)		

5. TJELESNE AKTIVNOSTI I POLOŽAJ TIJELA PRI RADU		
a) Osnovni položaj i kretnje tijela		
	(OCJENA: 0 – položaj tijela nije zastupljen ; 1 – slabo zastupljen; 2 – prosječno zastupljen; 3 – često zastupljen; 4 – stalno zastupljen)	NAPOMENE
VISEĆI		
SJEDENJE		
ČUČANJE		
KLEČANJE		
LEŽANJE		
PRIGNUT		
SAGNUT		
HODANJE		
PENJANJE		
SAGIBANJE		
STAJANJE		

b) Rad ruku		
	(OCJENA: 0 – aktivnost nije zastupljena; 1 – aktivnost slabo zastupljena; 2 – aktivnost prosječno zastupljena; 3 – aktivnost često zastupljena; 4 – stalno zastupljena aktivnost)	NAPOMENA (BRZINA / SPRETNOST / PRECIZNOST)
RAD PRSTIMA		
RAD ŠAKOM		
KETANJE PODLAKTICOM		
KRETANJE CIJELE RUKE		
KRETANJE IZNAD VISINE RAMENA		

c) Rad s teretom		
I. Značajke tereta (PREMA PRAVILNIKU O ZAŠТИTI NA RADU PRI RUČNOM PRENOŠENJU TERETA, NN 42/05)		
TEŽINA (prijem s 2 ruke) U KG - T(2)		
UKUPNA MASA PRENESENOG TERETA		
OBLIK		
DIMENZIJE		
HVATIŠTE		
MOGUĆNOST NEPREDVIĐENOG POMICANJA		
KOLICA, DIZALICA		

II. Opterećenja radnika (PREMA PRAVILNIKU O ZAŠТИTI NA RADU PRI RUČNOM PRENOŠENJU TERETA, NN 42/05)		
OPIS POLOŽAJA TIJELA I TERETA PRILIKOM PRENOŠENJA TERETA - T(3)		
UDALJENOST (u metrima, vodoravna, okomita)		
VREMENSKO ODREĐIVANJE OPTEREĆENJA U 1 SMJENI	KOLIKO PUTA KOD PERIODIČNOG PRENOŠENJA - T(1)	
	KOLIKO MIN. KOD DUGOTRAJNOG PRENOŠENJA - T(1)	

III. Značajke radnog okoliša i radno iskustvo djetatnika na poslovima koje obavlja (PREMA PRAVILNIKU O ZAŠТИTI NA RADU PRI RUČNOM PRENOŠENJU TERETA, NN 42/05)		
STANJE NA MJESTU RADA (površina prostora, pod, osvijetljenost, hватиšte, visina) – T(4)		
RADNO ISKUSTVO NA POSLOVIMA KOJE OBAVLJA – T(5)		
TEMPERATURA - T(6)		

OCJENJIVANJE UKUPNOG OPTEREĆENJA UO = ((T(2) + T(3) + T(4) + T(5) + T(6)) · T(1))	
DIZANJE	
PRENOŠENJE	
SPUŠTANJE	
GURANJE	
VUČENJE	
BACANJE	
DRŽANJE	

6. POTREBNE SENZORNE OSOBINE ZA RAD

a) Vid

	(OCJENA: 0 - nema zahtjeva; 1 – minimalni zahtjev; 2 - prosječan zahtjev; 3 - maksimalan zahtjev)	NAPOMENE
VID NA BLIZINU		
VID NA DALJINU		
BINOKULARNI VID		
DUBINSKI VID		
STALAN NAPOR VIDA		
SITNI DETALJI		
NORMALNO VIDNO POLJE		
PERCEPTIVNE SPOSOBNOSTI		
BRZA REAKCIJA NA SLOŽENE VIZUALNE INFORMACIJE		
ADAPTACIJA NA TAMU		
RASPOZNAVANJE BOJA		
RASPOZNAVANJE NIJANSI BOJA		

	(OCJENA: 0 - nema zahtjeva; 1 – minimalni zahtjev; 2 - prosječan zahtjev; 3 - maksimalan zahtjev)	NAPOMENE
b) Sluh		
c) Raspoznavanje mirisa		
d) Raspoznavanje okusa		
e) Osjet opipa		

7.POTREBNE PSIHOMOTORNE I DRUGE OSOBINE I SVOJSTVA

a) Psihomotorne sposobnosti

	(OCJENA: 0 - nema zahtjeva; 1 – minimalni zahtjev; 2 - prosječan zahtjev; 3 - maksimalan zahtjev)	NAPOMENE
TJELESNA SNAGA		
IZDRŽLJIVOST		
OPĆA TJELESNA SPRETNOST		
SPRETNOST RUKU		
SPRETNOST PRSTIJU		
BRZINA REAKCIJA		
OKOLUMOTORNA KOORDINACIJA		
AUDIOMOTORNA KOORDINACIJA		
RAZGOVJETAN GOVOR		
RAVNOTEŽA		
NEŠTO DRUGO		

b) Intelektualni zahtjevi

OPĆA INTELEKTUALNA	
--------------------	--

RAZVIJENOST		
KONCENTRACIJA		
PAMĆENJE		
RAZUM. ODNOSA MEĐU RIJEĆIMA		
RAZUM. PROSTORNIH ODNOSA		
RAZUM. MEHANIČKIH ODNOSA		
RAZUM. ODNOSA MEĐU BROJEVIMA		
APSTRAKTNO MIŠLJENJE		
LAKOĆA IZRAŽAVANJA		
NEŠTO DRUGO		
c) Osobine ličnosti		
EMOCIONALNA OTPORNOST		
SOCIJABILNOST		
SPOSOBNOST ORGANIZIRANJA		
SPOSOBNOST RUKOVODENJA		
ADAPTIBILNOST		
NEŠTO DRUGO		

8. MEDICINSKE I DRUGE KONTRAINDIKACIJE:

APSOLUTNE:

RELATIVNE:

9. MOGUĆNOSTI / POTREBA ADAPTACIJE - PRILAGODBE MJESTA RADA:

ARHITEKTONSKA PRILAGODBA:

TEHNIČKA PRILAGODBA (strojevi / oprema / alati / pribor itd.)

OSTALO

10. POTREBNA DOPUNSKA IZOBRAZBA:

11. MOGUĆNOST RADA OSOBA S INVALIDITETOM NA RADNOM MJESTU OVISNO O VRSTI OŠTEĆENJA			
BR.	VRSTA OŠTEĆENJA	DA / NE	MOGUĆNOST RAZUMNE PRILAGODBE
1.	bolesti uha / oštećenja sluha		
2.	bolesti oka / oštećenje vida		
3.	oštećenja glasovno - gorovne komunikacije		
4.	oštećenja lokomotornog sustava		
5.	oštećenja središnjeg živčanog sustava		
6.	oštećenja perifernog živčanog sustava		
7.	intelektualne teškoće		
8.	psihički poremećaji		
9.	ostala oštećenja		

NAPOMENE

CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU:

Članovi stručnog tima: psiholog _____ (potpis)

 tehnolog _____ (potpis)

 spec. medicine rada _____ (potpis)

 rehabilitator _____ (potpis)

 socijalni radnik _____ (potpis)

Datum_____

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

Na temelju članka 12. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine« br. 59/96, 94/96 i 114/03) ministar za gospodarstvo, rad i poduzetništvo donosi

PRAVILNIK

O ZAŠТИTI NA RADU PRI RUČNOM PRENOŠENJU TERETA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuju mjere za osiguranje sigurnosti i zdravlja pri ručnom prenošenju tereta, pri kojem su radnici zbog težine tereta, učestalosti pokreta ili ergonomski neodgovarajućeg položaja tijela izloženi opasnosti oštećenja leđa.

Članak 2.

U smislu odredaba ovog Pravilnika ručno prenošenje tereta znači svaki fizički rad koji uključuje dizanje, prenošenje, spuštanje, guranje, vučenje ili nošenje tereta ljudskom snagom i druge slične radnje (npr. podupiranje, držanje).

Članak 3.

Izraz »leđa« znači kralježnica sa svim mišićima, ligamentima, živcima i drugim dijelovima tijela koji su opterećeni pri ručnom prenošenju tereta.

II. DUŽNOSTI POSLODAVCA

Članak 4.

Poslodavac mora, kad god je to moguće, ručno prenošenje tereta zamjeniti s primjerenom radnom napravom, pomagalima i primjerenim mehaničkim pomagalima.

Poslodavac mora utvrditi te provoditi organizacijske i tehničke mјere te pravilan način rada i tako smanjiti opterećenost leđa i s tim povezanu opasnost od njezinih oštećenja u slučajevima kada nije moguće izbjegći ručno prenošenje tereta.

Članak 5.

Poslodavac je dužan savjetovati se s radnicima i njihovim predstavnicima o mјerama za osiguranje sigurnosti i zdravlja pri radu i o poduzetim mјerama pravovremeno izvještavati na način i po postupku utvrđenom zakonom.

Članak 6.

Poslodavac mora radnike upoznati sa značajkama tereta i o drugim čimbenicima koji utječu na siguran rad te ih sposobiti za takav način rada pri ručnom prenošenju tereta da se izbjegnu oštećenja leđa.

Pri sposobljavanju za rad o pravilnom načinu ručnog prenošenja tereta mora poslodavac osim tjelesne izdržljivosti radnika uzeti u obzir i odredbe utvrđene u prilozima ovog Pravilnika koji su njegov sastavni dio.

Članak 7.

Pri određivanju radnih zadataća za ručno prenošenje tereta mora poslodavac uzeti u obzir radnikovu tjelesnu izdržljivost, dob i spol. Tjelesnu sposobnost ocjenjuje ovlašteni liječnik.

III. OPTEREĆENJE RADNIKA

Članak 8.

Radnik pojedine kategorije smije povremeno samo u primjerenim uvjetima ručno prenositi teret najveće mase koja je utvrđena u Prilogu I. Ukupno smije radnik najkraće u dva sata premjestiti samo 1000 kg najtežeg tereta s time da istog dana ne smije biti opterećen dodatnim radom na prenošenju.

Ukoliko su tereti lakši od najtežih tereta dozvoljenih u Prilogu I, prenose ponavljajuće ili dugotrajno, opterećenost radnika se računa po metodici iz Priloga II.

Članak 9.

Čimbenici koje treba uzeti u obzir pri ocjenjivanju rizika za sigurnost i zdravlje radnika pri ručnom prenošenju tereta, posebice za oštećenja leđa su:

1. Značajke tereta:

- njegova težina, oblik i dimenzije,
- položaj hrvatišta,
- položaj težišta,
- mogućnost nehotičnog i nepredviđenog pomicanja.

2. Opterećenja radnika:

- potrebno držanje ili pomicanje (gibanje) tijela, posebice zakretanje trupa u predjelu kralježnice te držanje tijela u pretklonu,
- udaljenost tereta od tijela radnika,
- vodoravna i/ili okomita udaljenost, na koju je potrebno prenijeti teret,
- intenzitet, učestalost i trajanje potrebine tjelesne sile,
- uporaba odgovarajuće osobne zaštitne opreme,
- nametnuti ritam rada, na kojeg radnik ne može utjecati,
- raspoloživo vrijeme za odmor i mirovanje.

3. Značajke radnog okoliša:

- prostor, koji je na raspolaganju radniku, posebice u vertikalnom smjeru,
- visinska razlika između pojedinih razina hoda, prihvaćanja i odlaganja tereta i – temperatura, vlažnost i brzina strujanja zraka u prostoru,
- osvijetljenost radnog mjesta,
- vrsta površine po kojoj se prenosi teret,
- svojstva radne odjeće i obuće.

Članak 10.

Stupanj opterećenosti radnika pri ručnom prenošenju tereta se izračunava uzimanjem u obzir čimbenika iz članka 9. ovoga Pravilnika na način utvrđen u Prilogu II Pravilnika. Poslodavac mora tako oblikovati radna mjesta da izračunata opterećenost ne prelazi 50 bodova. Ukoliko je ta vrijednost prekoračena, potrebno je ponovno provjeriti vrijednosti pojedinih čimbenika te smanjiti one na koje je moguće utjecati organizacijskim i drugim mјerama.

Ukoliko stupanj opterećenosti iz stavka 1. prelazi 40 bodova na radnom mjestu, na kojem radnik pri ručnom prenošenju tereta mora obavljati ponavljajuće pokrete s nametnutim ritmom rada a nije moguć istovremeni rad više radnika, poslodavac mora osigurati radnicima na svakih 55 minuta neprekidnog rada najmanje 5 minuta odmora. Za vrijeme odmora radnik mora napustiti svoje radno mjesto, odmarati se u primjerenom položaju ili obavljati korektivne vježbe rastezanja i rasterećivanja određenih skupina mišića. Način korištenja odmora preporučuje specijalist medicine rada s time da radnici o tome moraju biti upoznati.

Poslovi pri kojima je stupanj opterećenosti veći od 40 bodova spadaju u poslove s posebnim uvjetima rada.

Članak 11.

Radnici iznimno smiju prenositi terete teže od vrijednosti navedenih u Prilogu I, kad je hitno potrebno prenošenje ljudi i kada je prenošenje potrebno obaviti u prostorima, gdje ugradnja mehaničkih pomagala nije moguća zbog specifičnih zahtjeva kao ni mogući istovremeni rad dovoljnog broja radnika, čime bi se težina tereta jednakomjerno raspodijelila.

Članak 12.

Radnici smiju ručno prenositi terete utvrđene u članku 11. ovoga Pravilnika samo na temelju stručne ocjene ovlaštenog liječnika te ako su prethodno bili osposobljeni za takve radove.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Poslodavac mora rad na ručnom prenošenju tereta prilagoditi odredbama ovoga Pravilnika u roku od tri godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 115-01/04-01/14

Urbroj: 526-08-04-4

Zagreb, 8. ožujka 2005.

Ministar
Branko Vukelić, v. r.

PRILOG I

NAJVEĆA DOZVOLJENA MASA TERETA (U KG) GLEDE NA SPOL I DOB RADNIKA

Dob	Muškarci	Žene
15 do 19 godina	35	13
od 19 do 45 godina	50	15
iznad 45 godina	45	13
Trudnice		5

Primjereni uvjeti pri prenošenju tereta su:

- držanje tijela pri prenošenju mora biti ergonomski primjereni;
- prostor za kretanje i hodanje mora biti dovoljno velik, tlo ravno i da nije skliko, osvijetljenost radilišta primjerena;
- teret mora imati primjereni hvatište.

Ukupna masa prenesenog tereta smije biti 1.000 kg dnevno.

PRILOG II

METODA OCJENJIVANJA OPTEREĆENJA ZDRAVIH RADNIKA UZIMANJEM U OBZIR ČIMBENIKA IZ ČLANKA 9. OVOGA PRAVILNIKA

1. Vremensko određivanje opterećenja

1. Poslodavac utvrđuje da li se pri obavljanju radnih zadaća s ponavljajućim pokretima radi o pokretima s kratkotrajnim prenošenjem ili o pokretima pri kojima držanje i prenošenje tereta traje dulje.

U prvom slučaju je odlučujuća učestalost (frekvencija) radnih zadaća a u drugom slučaju udio vremena punog opterećenja u odnosu na vrijeme trajanja radne zadaće. Ukoliko je trajanje djelovanja ljudske snage pri prenošenju tereta kraće od 30 % potrebnog vremena za obavljanje radne zadaće, radi se o kratkotrajnom opterećenju.

2. Bodovno vrednovanje opterećenja se utvrđuje glede na broj potrebnih radnih zadaća tijekom jednoga radnog dana. Radni dan je trajanje rada u jednoj smjeni.

Tablica br. 1

Periodično ponavljajuće gibanje s kratkotrajnim prenošenjem tereta → broj zadaća tijekom radnog dana	Dugotrajno prenošenje → zbroj vremena djelovanja ljudske snage pri prenošenju tereta u radnom danu	Vrijednost u bodovima T (1)
manje od 10 puta	manje od 30 minuta	1

10 – do 40 puta	od 31 minute do 60 minuta	2
41 – do 200 puta	od 61 minute do 180 minuta	4
200 – do 500 puta	od 181 minute do 300 minuta	6
više od 500 puta	više od 300 minuta	8

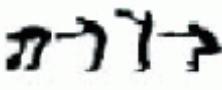
2. Težina tereta (prijem s obje ruke)

Tablica br. 2

Težina tereta (kg)		Vrijednost u točkama T(2)
Za muškarce	Za žene	
do 10 kg	do 5 kg	1
10 do 20 kg	5 do 10 kg	2
20 do 30 kg	10 do 15 kg	4
30 do 40 kg	–	7
više od 40 kg	–	10

3. Položaj tijela i tereta prilikom prenošenja

Tablica br. 3.

Položaj tijela	Opis položaja prilikom prenošenja tereta	Vrijednost u bodovima
	– gornji dio tijela uspravan bez zakretanja, – teret uz tijelo (naslonjen na tijelo), – kratki put prenošenja	1
	tijelo u blagom pretklonu ili je gornji dio tijela lagano zakrenut teret uz tijelo sjedeći položaj ili kraći put prenošenja (do 5 koraka)	2
	tijelo u dubokom pretklonu ili jako nagnuto prema naprijed. Manji pretklon, istovremeno je gornji dio tijela malo zakrenut teret daleko od tijela ili u visini ramena sjedeći ili stojeći položaj	4

	tijelo u dubokom pretklonu s time da je istovremeno zakrenut gornji dio tijela teret daleko od tijela neprimjerena stabilnost držanja tijela u stojećem, čučećem ili klečećem položaju	8
--	--	---

4. Stanje na mjestu rada

Tablica br. 4

Stanje na mjestu rada	Vrijednost u bodovima T(4)
Dobri, ergonomski odgovarajući uvjeti na radnom mjestu (dovoljan prostor, ravan i čvrst pod, koji nije klizav, zadovoljavajuća osvijetljenost, primjerenog hватиšte tereta)	:110%>0
Neergonomski uvjeti na radnom mjestu, Skučen radni prostor (površina za radnika manja od 1,5m ² , sigurnost stajališta je ograničena (neravno, nagnuto, meko ili klisko, stepenice)	1
Prostor ograničen obzirom na visinu < 2 m	2

5. Radno iskustvo

Tablica br. 5

Radno iskustvo na poslovima koje obavlja	Vrijednost u točkama T(5)
0 – 12 mjeseci	1
12 mjeseci i više	0

6. Temperatura u radnom okolišu

Tablica br. 6

Temperatura (°C)	Vrijednost u bodovima T(6)	Temperatura (°C)	Vrijednost u bodovima T(6)
ispod -20	10	-4	0,4
-18	8,1	-2	0,1
-16	6,4	od -1 do +21	0
-14	4,9	22	0,70
-12	3,6	24	1,74
-10	2,5	26	3,74
-8	1,6	28	6,02
-6	0,9	iznad 30	10

7. Ocjenjivanje ukupnog opterećenja

Ukupno opterećenje je pokazatelj opterećenja radnika svim navedenim parametrima rada i okoliša. Ocjenjivanje ukupnog opterećenja se izračunava po jednadžbi:

$$UO = (T(2) + T(3) + T(4) + T(5) + T(6)) \cdot T(1)$$

Tablica br. 7

UO	Obrazloženje utvrđenih vrijednosti
do 10	Nisko opterećenje – ne postoji opasnost za zdravlje zbog ručnog prenošenja tereta.
10 do 25	Povećano opterećenje – mogućnost prekomjernog opterećenja kod radnika sa smanjenom radnom sposobnošću.
26 do 50	Veliko opterećenje – mogućnost prekomjernog opterećenja kod zdravih radnika. Potrebno je istražiti mogućnosti za smanjivanje opterećenja zbog ručnog prenošenja tereta.
iznad 50	Vrlo veliko opterećenje – velika mogućnost nastanka zdravstvenih oštećenja zbog ručnog prenošenja tereta. Nužna je uporaba odgovarajuće opreme ili drugih metoda rada za smanjivanje tjelesnog opterećenja.

Prilog 12. Plan individualne stručne podrške i praćenja tijekom obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja

Ime i prezime korisnika stručne podrške	
Obrazovna ustanova	
Program obrazovanja/osposobljavanja/usavršavanja	
Poslodavac kod kojeg korisnik obavlja praksu	
Cilj stručne podrške i praćenja	
Provoditelj stručne podrške	

Vrsta stručne podrške i praćenja	Metode i tehnike stručne podrške i praćenja – kratak opis	Predviđen broj sati usluge / mj.
UKUPNO SATI		

Potpis i suglasnost svih sudionika	Ime i prezime	Potpis	Datum
Korisnik stručne podrške			
Provoditelj stručne podrške			
Voditelj slučaja			
Poslodavac			

Prilog 13. Plan individualne stručne podrške i praćenja na određenom radnom mjestu i u radnom okruženju

Ime i prezime korisnika stručne podrške	
Poslodavac	
Radno mjesto	
Cilj programa stručne podrške i praćenja	

1. Stručna podrška usmjerenja na korisnika

Vrsta stručne podrške	Sadržaj stručne podrške i metode rada– kratak opis	Predviđen broj sati stručne podrške mj.
UKUPNO SATI		

2. Stručna podrška usmjerenja na poslodavca i radno okruženje

Vrsta stručne podrške	Sadržaj stručne podrške i metode rada– kratak opis	Predviđen broj sati stručne podrške mj.
UKUPNO SATI		

3. Ukupno trajanje stručne podrške u satima: _____ tijekom _____ mjeseci.

4. IPSP je izradio stručni tim centra za profesionalnu rehabilitaciju: _____

Za tim (potpis) _____

5. Potpis i suglasnost svih sudionika:

	Ime i prezime	Potpis	Datum
Korisnik stručne podrške			
Poslodavac			
Mentor na radnom mjestu			
Radni asistent (provoditelj stručne podrške)			

Prilog 14. Radna lista korisnika radnog centra

PREZIME I IME KORISNIKA: _____

PRAĆENJE ZA MJESEC: _____

Datum rada	RADNE OPERACIJE	Vrijeme rada

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće	
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1- velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća	
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla	
SAMOSTALNOST U RADU <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenost; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu	
KVALITETA RADA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada	
KVANTITETA RADA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 – povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 – nešto slabije od očekivanog; 3 –očekivana kvantiteta rada ; 4 – kvantiteta je veća od očekivane	
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 –postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 –povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 -stabilna razina radnog funkcioniranja	
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU) <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan	
PRILAGODBA NA RAD <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadataka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate	
SAMOINICIJATIVA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvijek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa	

Datum rada	RADNE OPERACIJE	Vrijeme rada

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1- velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla
SAMOSTALNOST U RADU	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenos; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu
KVALITETA RADA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada
KVANTITETA RADA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 – povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 – nešto slabije od očekivanog; 3 –očekivana kvantiteta rada ; 4 – kvantiteta je veća od očekivane
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 – postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 – povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU)	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan
PRILAGODBA NA RAD	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadatka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate
SAMOINICIJATIVA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvijek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa

Datum rada	RADNE OPERACIJE	Vrijeme rada

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1- velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla
SAMOSTALNOST U RADU	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenos; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu
KVALITETA RADA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada
KVANTITETA RADA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 – povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 – nešto slabije od očekivanog; 3 –očekivana kvantiteta rada ; 4 – kvantiteta je veća od očekivane
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 – postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 – povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU)	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan
PRILAGODBA NA RAD	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadatka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate
SAMOINICIJATIVA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebitno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvijek sam poduzima potrebitno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa

Datum rada	RADNE OPERACIJE	Vrijeme rada

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1- velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla
SAMOSTALNOST U RADU	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenos; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu
KVALITETA RADA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada
KVANTITETA RADA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 – povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 – nešto slabije od očekivanog; 3 –očekivana kvantiteta rada ; 4 – kvantiteta je veća od očekivane
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 – postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 – povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU)	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan
PRILAGODBA NA RAD	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadatka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate
SAMOINICIJATIVA	<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvijek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa

Datum rada	RADNE OPERACIJE	Vrijeme rada

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće	
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1 - velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 - lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 - usvajanje znanja bez poteškoća	
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 - teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 - lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 - stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla	
SAMOSTALNOST U RADU	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 - potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenost; 2 - potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 - potpuno samostalan u radu	
KVALITETA RADA	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - kvaliteta rada izrazito niska; 1 - kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 - kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 - manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvalitet prihvatljiva; 4 - izvrsna kvaliteta rada	
KVANTITETA RADA	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 - povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 - nešto slabije od očekivanog; 3 - očekivana kvantiteta rada ; 4 - kvantiteta je veća od očekivane	
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 - izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 - postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 - povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja	
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU)	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - ne može se uključiti u grupu, kad u ulazi u konflikte; 1 - teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 - povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 - prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 - izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan	
PRILAGODBA NA RAD	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 -izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 - teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2 - umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadataka; 3 - lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 - potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate	
SAMOINICIJATIVA	
<u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 - vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 - povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 - često pokazuje samoinicijativu; 4 - uvijek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa	

Radni instruktor _____

Prilog 15. Mjesečno praćenje korisnika radnog centra

PREZIME I IME KORISNIKA: _____

PRAĆENJE ZA MJESEC: _____

DATUM STJECANJA STATUSA KORISNIKA RC-a: _____

AKTIVNOST KOJOM SE KORISNIK U RC-u BAVI: _____

BROJ SATI U MJESECU PROVEDENIH U RC-u: _____

OBVEZNA MJESEČNA SATNICA: _____

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće	
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1 - velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća	
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla	
SAMOSTALNOST U RADU <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenost; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu	
KVALITETA RADA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada	
KVANTITETA RADA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 – povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 – nešto slabije od očekivanog; 3 –očekivana kvantiteta rada ; 4 – kvantiteta je veća od očekivane	
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 – postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 – povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 -stabilna razina radnog funkcioniranja	
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU) <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan	
PRILAGODBA NA RAD <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadataka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate	
SAMOINICIJATIVA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvjek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa	

KOJE POTEŠKOĆE U RADU ISKAZUJE KORISNIK? _____

JE LI POTREBNA PRILAGODBA I KOJA? _____

IZOSTANCI S AKTIVNOSTI I RAZLOZI: _____

POSEBNE NAPOMENE: _____

Radni instruktor: _____

Član stručnog tima: _____

Prilog 16. Završno mišljenje i preporuka- Radni centar

PREZIME I IME KORISNIKA: _____

DATUM STJECANJA STATUSA KORISNIKA RADNOG CENTRA: _____

PROGRAM U CIJELOSTI PROVEDEN: _____

(da, ne)

AKO PROGRAM NIJE U CIJELOSTI PROVEDEN, NAVESTI RAZLOG: _____

KORISNIK SE USAVRŠAVAO ZA POSLOVE: _____

KORISNIK JE ZAPOŠLJIV: _____

(navesti gdje se korisnik može zaposliti na osnovi uvjeta propisanih čl.7. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom)

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - iznimna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće	
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1- velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se pojavljuju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća	
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla	
SAMOSTALNOST U RADU <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenost; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu	
KVALITETA RADA <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvalitet prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada	
KVANTITETA RADA <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – konstantno iznimno niska količina i daleko od očekivanih rezultata; 1 – povremeno niska količina i slabije od očekivanih rezultata; 2 – nešto slabije od očekivanog; 3 –očekivana kvantiteta rada ; 4 – kvantiteta je veća od očekivane	
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 – postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 –povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja	
KOMUNIKACIJA/PRIHVAĆENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU) <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan	
PRILAGODBA NA RAD <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadataka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate	
SAMOINICIJATIVA <u>STUPNJEVI PROCJENE:</u> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvijek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa	

OBRAZLOŽENJA PROCJENA: _____

KORISNIK MOŽE RADITI NA: _____

(normiranim poslovima, nenormiranim poslovima)

PROCJENA RADNE UČINKOVITOSTI/IZNOSA SUBVNENCije UZ OBRAZLOŽENJE: _____

POPIS RADNIH OPERACIJA KOJE JE KORISNIK SVLADAO: _____

PRIJEDLOG POTREBNIH PRILAGODBI KOJE BI OLAKŠALE RAD: _____

POPIS POSLODAVACA KOJI SU KONTAKTIRANI U SVRHU RADNE PROBE/ZAPOŠLJAVANJA: _____

KORISNIK JE BIO NA RADNOJ PROBI KOD POSLODAVCA: _____

SAMOPROCJENA RADNOG FUNKCIONIRANJA: _____

POSEBNE NAPOMENE: _____

Centar za profesionalnu rehabilitaciju: _____

Radni instruktor: _____

Član stručnog tima: _____

Datum: _____

Ravnatelj Centra

Prilog 17. Mjesečno praćenje korisnika virtualne radionice

PREZIME I IME KORISNIKA: _____

PRAĆENJE ZA MJESEC: _____

DATUM STJECANJA STATUSA KORISNIKA VR-e: _____

AKTIVNOST KOJOM SE KORISNIK U VR-i BAVI: _____

BROJ SATI U MJESECU PROVEDENIH U VR-i: _____

OBVEZNA MJESEČNA SATNICA: _____

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - izuzetna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće	
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1 – velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se javljaju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća	
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla	
SAMOSTALNOST U RADU <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoći i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenost; 2 – potrebna je pomoći i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu	
KVALITETA RADA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvativljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada	
UČINKOVITOST <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – neučinkovit; 1 – učinkovit samo uz pojačanu kontrolu i poticaj trenera; 2 – učinkovitost ovisi o vrsti i složenosti zadatka; 3 – učinkovit u okviru očekivanja, zadatke ispunjava unutar zadanog roka; 4 – izuzetno učinkovit, zadatke izvršava i prije isteka roka	
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 – izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 – postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 – povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja	
KOMUNIKACIJA/PRIHVACENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU) <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvacenost, komunikativan, srdačan	
PRILAGODBA NA RAD <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadataka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate	
SAMOINICIJATIVA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvjek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa	

KOJE POTEŠKOĆE U RADU ISKAZUJE KORISNIK? _____

JE LI POTREBNA PRILAGODBA I KOJA? _____

IZOSTANCI S AKTIVNOSTI I RAZLOZI: _____

POSEBNE NAPOMENE: _____

Radni instruktor: _____

Član stručnog tima: _____

Prilog 18. Završno mišljenje i preporuka - Virtualna radionica

PREZIME I IME KORISNIKA: _____

DATUM STJECANJA STATUSA KORISNIKA VIRTUALNE RADIONICE: _____

PROGRAM U CIJELOSTI PROVEDEN: _____

(da, ne)

AKO PROGRAM NIJE U CIJELOSTI PROVEDEN, NAVESTI RAZLOG: _____

KORISNIK SE USAVRŠAVAO ZA POSLOVE: _____

KORISNIK JE ZAPOŠLJIV: _____

(navesti gdje se korisnik može zaposliti na osnovi uvjeta propisanih čl.7. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom)

PROCJENA OSOBINA, VJEŠTINA, MOGUĆNOSTI I KARAKTERISTIKA RADNOG FUNKCIONIRANJA KORISNIKA	
STUPANJ RADNE MOTIVACIJE <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nemotiviranost za rad; 1 - znatno smanjena motiviranost; 2 - motivacija ovisi o vanjskim utjecajima; 3 - primjerena motiviranost; 4 - izuzetna zainteresiranost za rad i motiviranost za postignuće	
MOGUĆNOST USVAJANJA NOVIH ZNANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - izrazito ograničena mogućnost usvajanja novih znanja; 1- velike smetnje i poteškoće, moguće usvajanje znanja potrebnih za izvršavanje samo najjednostavnijih zadataka; 2 - umjerene smetnje i poteškoće, potrebno dodatno znanje i vježba za postizanje očekivanih rezultata; 3 – lakše smetnje, poteškoće se javljaju u primjeni znanja potrebnih za izvršavanje složenijih radnih zadataka; 4 – usvajanje znanja bez poteškoća	
STUPANJ SPRETNOSTI I VJEŠTINA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne postoji potrebna spremnost i mogućnost usvajanja vještina za izvršavanje najjednostavnijih zadataka; 1 – teže smetnje i poteškoće zbog kojih je korisnik u mogućnosti izvršiti samo najjednostavnije zadatke; 2 – umjerene smetnje i poteškoće, potrebna je sustavna vježba spremnosti; 3 – lakše smetnje i poteškoće, spremnost je moguće postići u radnom procesu; 4 – stupanj spremnosti i vještina u potpunosti odgovara zahtjevima posla	
SAMOSTALNOST U RADU <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 - potpuna nesamostalnost u radu; 1 – potrebna je pomoć i podrška trenera u gotovo svim zadacima, bez obzira na složenost; 2 – potrebna je pomoć i podrška trenera u složenijim zadacima; 3 - potrebna je povremena podrška u novim radnim situacijama; 4 – potpuno samostalan u radu	
KVALITETA RADA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – kvaliteta rada izrazito niska; 1 – kvaliteta je odgovarajuća samo u najjednostavnijim fazama izrade proizvoda; 2 – kvaliteta je uglavnom slabija, ispod očekivane razine; 3 – manje ili povremene manjkavosti, u cijelosti kvaliteta prihvatljiva; 4 – izvrsna kvaliteta rada	
UCINKOVITOST <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – neučinkovit; 1 – učinkovit samo uz pojačanu kontrolu i poticaj trenera; 2 – učinkovitost ovisi o vrsti i složenosti zadatka; 3 – učinkovit u okviru očekivanja, zadatke ispunjava unutar zadanog roka; 4 – izuzetno učinkovit, zadatke izvršava i prije isteka roka	
STABILNOST RADNOG FUNKCINIRANJA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –radno funkcioniranje je konstantno bitno sniženo; 1 –izrazita i dugotrajna razdoblja slabijeg radnog i/ili vanjskog funkcioniranja, ali postoje i razdoblja boljeg radnog funkcioniranja; 2 –postupan pad radnog funkcioniranja tijekom radnog vremena; 3 – povremene blaže promjene radnog funkcioniranja; 4 - stabilna razina radnog funkcioniranja	
KOMUNIKACIJA/PRIHVAĆENOST U GRUPI (RADNOM OKRUŽENJU) <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – ne može se uključiti u grupu, katkad ulazi u konflikte; 1 – teško se uključuje u grupu ili se osamljuje; 2 – povremene poteškoće u prilagodbi grupi; 3 – prihvaćen u grupi, ne uočavaju se poteškoće; 4 – izvrsna prihvaćenost, komunikativan, srdačan	
PRILAGODBA NA RAD <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 –izrazite smetnje i poteškoće, nema mogućnosti prilagodbe; 1 – teže smetnje i poteškoće u prilagodbi na rad, 2- umjerene smetnje i poteškoće, prilagodba oscilira s obzirom na težinu radnih zadataka; 3 – lakše smetnje i poteškoće, uspijeva se prilagoditi u većini radnih situacija; 4 – potpuna prilagodba na rad, postiže zadane rezultate	
SAMOINICIJATIVA <i>STUPNJEVI PROCJENE:</i> 0 – nikada ne pokazuje samoinicijativu; 1 – vrlo rijetko pokazuje samoinicijativu; 2 – povremeno pokazuje samoinicijativu i poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa; 3 – često pokazuje samoinicijativu; 4 – uvijek sam poduzima potrebno za što bolje izvršavanje zadatka ili poboljšanje radnog procesa	

OBRAZLOŽENJA PROCJENA: _____

KORISNIK MOŽE RADITI NA: _____

(normiranim poslovima, nenormiranim poslovima)

PROCJENA RADNE UČINKOVITOSTI/IZNOSA SUBVENCIJE UZ OBRAZLOŽENJE: _____

PRIJEDLOG POTREBNIH PRILAGODBI KOJE BI OLAKŠALE RAD: _____

KORISNIK JE BIO NA RADNOJ PROBI KOD POSLODAVCA: _____

SAMOPROCJENA RADNOG FUNKCIONIRANJA: _____

POSEBNE NAPOMENE: _____

Centar za profesionalnu rehabilitaciju: _____

Radni instruktor: _____

Član stručnog tima: _____

Datum: _____

Ravnatelj Centra

Prilog 19. Procjena radne učinkovitosti i radne prilagodbe

PROCJENA RADNE UČINKOVITOSTI I RADNE PRILAGODBE
(ispunjava poslodavac)

Prezime i ime zaposlenika						
Datum rođenja						
Puni naziv poslodavca						
Procjenjivač (neposredni rukovoditelj ili mentor koji procjenjuje)						
Naziv radnog mjestra						
Broj zaposlenika koji kod poslodavca rade na istom radnom mjestu						

Datum procjenjivanja				2	0		
----------------------	--	--	--	---	---	--	--

1. PROCJENA RADNOG FUNKCIONIRANJA:

Kod svake tvrdnje zaokružite jednu ocjenu od 0 do 4. (4 – potpuno točno; 3 – većinom točno; 2 – točno; 1 – većinom netočno; 0 – potpuno netočno)	Potpuno točno	Većinom točno	Točno	Većinom netočno	Potpuno netočno
1.Pri svom radu je točan i precizan.	4	3	2	1	0
2.Upute brzo razumije i usvoji.	4	3	2	1	0
3.Pri radu je pouzdan, uočava pogreške i na odgovarajući način ih ispravlja.	4	3	2	1	0
4.Sposobnost koncentracije pri radnom zadatku je dobra.	4	3	2	1	0
5.Svoj rad i radne zadatke dobro planira.	4	3	2	1	0
6.Radna pomagala učinkovito upotrebljava.	4	3	2	1	0
7.Sposoban je brzo se prilagoditi promjenama u radnom procesu.	4	3	2	1	0
8.Uvažava pravila i propise na radnom mjestu.	4	3	2	1	0
9.Fina ručna spremnost je zadovoljavajuća.	4	3	2	1	0
10.Grubu ručnu spremnost je zadovoljavajuća.	4	3	2	1	0
11.Kvaliteta rada je u potpunosti u skladu sa standardima.	4	3	2	1	0
12.Učinkovitost na normiranim poslovima je zadovoljavajuća.	4	3	2	1	0
13.Učinkovitost na nenormiranim poslovima je zadovoljavajuća.	4	3	2	1	0
14.Radni rezultati se s vremenom poboljšavaju.	4	3	2	1	0
15.Radni rezultati su stabilni i konstantni.	4	3	2	1	0
16.Usmjerjen je na rad, motiviran, voli raditi.	4	3	2	1	0
17.Raspoloživo radno vrijeme aktivno koristi za rad.	4	3	2	1	0
18.Pri radu je ustrajan.	4	3	2	1	0
19.Pri radu je samoinicijativan.	4	3	2	1	0
20.Sposoban je samostalno izvršavati zadane radne naloge.	4	3	2	1	0
21.Pri radu je predan, radi na očekivan način.	4	3	2	1	0
22.Emocionalno je stabilan i na odgovarajući način reagira.	4	3	2	1	0
23.Ponašanje je primjerno, bez odstupanja.	4	3	2	1	0
24.Stabilan je u odnosu na kolege na poslu.	4	3	2	1	0
25.Na stres nije pretjerano osjetljiv.					
26.Sposoban je brinuti se o svom urednom izgledu.	4	3	2	1	0
27.Na priklađan način prihvata vođenje.	4	3	2	1	0
28.Sposoban je primiti kritiku i uvažiti je.	4	3	2	1	0
29.Potraži pomoć kad mu je potrebna.	4	3	2	1	0
30.S kolegama se dobro razumije i prikladno kontaktira.	4	3	2	1	0
31.Sposoban je raditi u grupi.	4	3	2	1	0
32.U radnom okolišu i grupi je dobro prihvaćen.	4	3	2	1	0
33.U grupi se ponaša na priklađan način.	4	3	2	1	0

Ako se radna učinkovitost kvantitativno određuje, navedite točne podatke o postotku dostizanja norme zadnjih 3 mjeseca (za svaki mjesec posebno):

Ako radno mjesto nije normirano izrazite postotak radne neučinkovitost u zadnjih 3 mjeseca:

Navedite točne podatke koliko je vremena zaposlenik u posljednjih 3 mjeseci bio na bolovanju (za svaki mjesec posebno):

2. NAVEDITE NAJČEŠĆE POGREŠKE I NEUSPJEHE U OBAVLJANJU POSLA

Ukupna procjena radnog funkcioniranja (zaokružiti ocjenu)	
Stupanj poteškoća (opis stupnja poteškoća):	Ocjena
Nema poteškoća (ne postoje, zanemarive)	0
Manje poteškoće (lakše, blaže)	1
Umjerene poteškoće (srednje, znatne)	2
Velike poteškoće (teške, ozbiljne)	3
Potpune poteškoće (najteže, u cijelosti)	4

Zaposlenik na radnom mjestu kontaktira (označiti stavljanjem križića)	Učestalost			
	Nikada	Rijetko	Povremeno	Često
1.Neposredni suradnici				
2.Kolege				
3.Nadređeni				
4.Ostali (koji?)				
5.Ostali izvan tvrtke (koji?)				

Način obavljanja posla (DA – NE)	
Posao se obavlja prema detaljnim uputama.	
Posao se obavlja prema standardnim uputama i usvojenim procedurama.	
Posao se obavlja prema precizno definiranim procedurama, točno određenim obrascima ili posebnim standardima.	
Posao se obavlja prema utvrđenim procedurama i specijaliziranim službeničkim, administrativnim ili tehničkim standardima.	
Odarbana je jedna od postojećih alternativnih radnih metoda, koja je u skladu s propisima i profesionalnim standardima.	
Stvara se radna metoda u skladu s osnovnim uputama, propisima i specijaliziranim profesionalnim standardima.	

Opseg kontrole i nadgledanje na poslu (DA - NE)	
Rad uz neposredno i blisko nadgledanje	
Rad je podvrgnut detaljnoj provjeri u redovitim razmacima.	
Završeni rad se provjerava u idućoj fazi radnog kruga.	
Nadglednik izvještava o radnom napretku i provjerava uspješnost obavljenog posla.	
Dovršeni zadaci se podvrgavaju naknadnoj provjeri.	
Uspjesi se dostavljaju na opći uvid.	
Poslovna dostignuća se dostavljaju na uvid vrhu uprave.	

Štetne posljedice za zaposlenika i radni proces ako se posao na ovom radnom mjestu ne radi ispravno:

Štetne posljedice za zaposlenika i radni proces ako radni zadatak nije učinjen na vrijeme:

Vaše mišljenje, prijedlozi, opaske:

Navedite pogodnosti i programe s kojima je poslodavac prilagodio radno mjesto osobi s invaliditetom
(tehničke prilagodbe, arhitektonske prilagodbe, osposobljavanje, obrazovanje i sl.)

Postoji li mogućnost u radnoj sredini za individualno prilagođavanje radnog mjesta (da – ne)

-s obzirom na radno vrijeme: _____

s obzirom na tijek radnog procesa: _____

-s obzirom na pojednostavljenje radnog postupka: _____

-s obzirom na tehnička pomagala: _____

Potpis procjenjivača

Prilog 20. Samoprocjena radnog ponašanja

SAMOPROCJENA RADNOG PONAŠANJA
(ispunjava osoba s invaliditetom)

Prezime i ime						
OIB						
Obrazovanje						
Datum zasnivanja radnog odnosa / Datum početka ospozobljavanja						
Naziv radnog mjesta						

Datum procjenjivanja				2	0	
----------------------	--	--	--	---	---	--

Kod sljedećih pitanja izaberite i označite jedan ili više ponuđenih odgovora

1. KOLIKO STE ZADOVOLJNI POSLOM KOJI RADITE?

- iznimno zadovoljan
- većinom sam zadovoljan, osim nekim manjim sitnicama
 - osrednje zadovoljan
 - većinom nezadovoljan
 - potpuno nezadovoljan, želio bih raditi drugi posao

Ako niste zadovoljni, napišite zašto niste:

2. U usporedbi S DRUGIM ZAPOSLENICIMA, VAŠ POSAO
RADITE:

- mnogo bolje
- nešto bolje
- jednako dobro
- nešto slabije
- mnogo slabije

3. AKO RADITE NA NORMU, NAPIŠITE KOLIKU NORMU OBIČNO
POSTIŽETE (u postotku):

4. VAŠE POTEŠKOĆE PRI RADU SU POSLJEDICA:

- bolesti, tjelesnog oštećenja
- neprimjerenog odnosa prema meni
 - neprimjerenog (preteškog, prenapornog) posla
 - slabe organizacije i neprimjerenih uvjeta rada
 - nemam poteškoće
 - ostalo: _____

5. KAKO NA VAS I NA VAŠE POTEŠKOĆE GLEDAJU NA RADNOM MJESTU?

- posve me razumiju i pomažu mi
- razumiju me, ali ne sasvim
 - malo me razumiju
 - ne razumiju me, od mene traže previše
 - za moje poteškoće ne znaju
 - nemam poteškoća

6. PRI RADU MI POTEŠKOĆE UZROKUJE:

- norma i preveliki zahtjevi
- preveliki tjelesni napor – fizički rad
 - preveliki psihički napor
 - prisilan tjelesni položaj
 - nezanimljiv, jednoličan posao
 - odnosi s ostalim zaposlenicima
 - odnos s prepostavljenim

- kontakti sa strankama
- slabi radni uvjeti
- česte promjene u poslu
- ništa, nemam poteškoće
- nešto drugo: _____

7. KAKO VAS VAŠE POTEŠKOĆE OMETAJU U SADAŠNJEM POSLU?

- posao je u potpunosti neodgovarajući, za taj posao nisam sposoban
 - moje zdravstvene poteškoće me ometaju povremeno i pri pojedinim fazama radnog procesa
 - poteškoće imam rijetko i one u većoj mjeri ne utječu na posao
 - moje zdravstvene poteškoće me pri radu ne ometaju
- nešto drugo: _____

8. SAMOPROCJENA RADNOG FUNKCIONIRANJA

Odgovorite koliko sljedeće tvrdnje vrijede za vas i rad na radnom mjestu.

Kod svake tvrdnje zaokružite jednu ocjenu od 0 do 4. (4 – potpuno točno; 3 – većinom točno; 2 – točno; 1 – većinom netočno; 0 – potpuno netočno)	Potpuno točno	Većinom točno	Točno	Većinom netočno	Potpuno netočno
1.Pri svom radu sam točan i precizan.	4	3	2	1	0
2.Upute za rad brzo razumijem i ne treba mi ih ponavljati.	4	3	2	1	0
3.Pri radu sam pouzdan, uočavam pogreške i na odgovarajući način ih ispravljam.	4	3	2	1	0
4.Posao obavljam sabrano i lako se koncentriram na radne zadatke	4	3	2	1	0
5.Svoj posao i radne zadatke dobro planiram.	4	3	2	1	0
6.S radnim pomagalima i alatom sam spretan.	4	3	2	1	0
7.Brzoo se prilagođavam promjenama u radnom procesu.	4	3	2	1	0
8.Uvažavam pravila i propise na radnom mjestu.	4	3	2	1	0
9.Dobar sam u poslu gdje je potrebna fina ručna spretnost.	4	3	2	1	0
10.Dobar sam u poslu gdje je potrebna gruba ručna spretnost i snaga ruku.	4	3	2	1	0
11.Ako se usporedim s ostalim zaposlenicima radim jednako dobro ili bolje od njih.	4	3	2	1	0
12.Ako se usporedim s ostalim zaposlenicima radim količinski jednako ili više od njih.	4	3	2	1	0
13.U poslovima gdje nema norme učinim toliko koliko se od mene zahtjeva.	4	3	2	1	0
14.S vremenom sam u poslu sve uspješniji.	4	3	2	1	0
15.Moji radni rezultati su stabilni.	4	3	2	1	0
16.Rado dolazim na posao, volim raditi.	4	3	2	1	0
17.Cijelo radno vrijeme koristim za rad, rijetko prekidam rad.	4	3	2	1	0
18.Pri radu sam ustajan.	4	3	2	1	0
19.Samoinicijativan sam, učinim više nego što se od mene zahtjeva.	4	3	2	1	0
20.Samostalno izvršavam radne zadatke, ne trebam pomoći drugih.	4	3	2	1	0
21.Pri radu sam predan.	4	3	2	1	0
22.Problemi me ne uznemire brzo i ne izbacice iz takta.	4	3	2	1	0
23.Moje ponašanje na poslu je primjerenovo.	4	3	2	1	0
24.Nisam pretjerano osjetljiv.	4	3	2	1	0
25.Na posao dolazim uredan.	4	3	2	1	0
26.S nadređenima nemam problema.	4	3	2	1	0
27.Kada me se upozori da nešto ne radim dobro, primim kritiku i uvažim je.	4	3	2	1	0
28.Pomoći potražim kada mi je potrebna.	4	3	2	1	0
29.S kolegama na poslu se dobro razumijem.	4	3	2	1	0
30.Volim raditi u grupi.	4	3	2	1	0
31.Kolege me dobro prihvataju.	4	3	2	1	0
32.Mislim da me ostali zaposlenici cijene.	4	3	2	1	0

9. VAŠE MIŠLJENJE, PRIJEDLOZI I OPASKE:

10. MOGAO BIH BOLJE OBAVLJATI POSAO KADA BI MI POSLODAVAC

PRILAGODIO RADNO MJESTO

(tehnička prilagodba, koja?) _____

(arhitektonska prilagodba,koja?) _____

(radno vrijeme, kakvo?) _____

(tijek radnog procesa, kako?) _____

(pojednostavljenje radnog postupka, kako?) _____

(osposobljavanje,koje?) _____

(obrazovanje,koje?) _____

Potpis zaposlenika / korisnika

Prilog 21. Izvještaj o rezultatima procjene radne učinkovitosti

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA PROCJENE RADNE UČINKOVITOSTI

1. Osobni podaci o korisniku

Prezime i ime	
Datum rođenja	
OIB	
Obrazovanje	
Datum zasnivanja radnog odnosa / Datum početka osposobljavanja	
Naziv radnog mesta	
Poslodavac	

2. Radna anamneza (informacije o radnoj prošlosti, radnom stažu, obrazovanju, osposobljavanju i funkciranju na sadašnjem radnom mjestu u prošlosti, informacije o ostvarenju očekivanih učinaka rada u posljednja tri mjeseca):

3. Podatci o invaliditetu, sažetak zdravstvene dokumentacije, mišljenja nadležnog tijela vještačenja o radnoj sposobnosti i nalazi programa profesionalne rehabilitacije:

4. Opis radnog mesta, zahtjeva i uvjeta rada, te očekivanih učinaka posla:

5. Procjena prikladnosti radnog mesta (ergomska rješenja, prilagodba radnog mesta i radnih prostorija, psihosocijalna pomoć i podrška osobi s invaliditetom u radnom okruženju, prikladnost programa osposobljavanja i uvođenja u posao), prijedlozi za poboljšanja, prilagodbu ili promjenu radnog mesta:

6. Procjena radne učinkovitosti

ELEMENTI PROCJENE	PROCJENA
RADNO FUNKCIONIRANJE OSOBE S INVALIDITETOM (Izvor podataka: a) podatci o radnoj učinkovitosti, b) podatci poslodavca, c) samoprocjena djelatnika, d) zdravstvena dokumentacija)	STUPANJ POTEŠKOĆA: (0 -nema poteškoća; 1 – manje poteškoće; 2 – srednje, umjerene poteškoće; 3 – ozbiljne, velike poteškoće; 4 – potpune poteškoće)
Stabilnost kroz promatrano razdoblje / prisutnost izrazitih oscilacija u funkcioniranju na poslu	
Odsutnost s posla zbog bolesti	
Djelatnikova samoprocjena radnog učinka	
Kvaliteta rada u odnosu na postavljene zahtjeve	
Kvantiteta rada u odnosu na postavljene zahtjeve	Procjena u %
PODRUČJE PRILAGODBE OSOBE S INVALIDITETOM POSLU (Izvor podataka: a) upitnik za poslodavca, b) samoprocjena djelatnika, c) intervju s djelatnikom, d) opažanje na radnom mjestu, e) radna anamneza)	STUPANJ POTEŠKOĆA: (0 -nema poteškoća; 1 – manje poteškoće; 2 – srednje, umjerene poteškoće; 3 – ozbiljne, velike poteškoće; 4 – potpune poteškoće)
Radne vještine, sposobnosti, kvaliteta i kvantiteta posla	
Samostalno i pouzdano obavljanje posla	
Prilagođavanje promjenama, npr. mogućnost prelaska na druge poslove	
Opseg potrebne pomoći u radu	
Uvažavanje pravila o sigurnom radu	
Postizanje kriterija kvalitete rada	
Postizanje kriterija količine posla	
Stabilnost radnog učinaka	
Radna izdržljivost i opterećenje	
Radne značajke, osobna prilagodba	
Motivacija, predanost	
Inicijativa	
Upornost	
Emocionalna kontrola i stabilnost	
Bihevioralna prilagodba	
Prihvaćanje vodstva	
Uklučenost u grupu / komunikacija	
PODRUČJE PRILAGODE POSLA OSOBI S INVALIDITETOM (Izvor podataka: a) razgledavanje radnog mesta; b) podatci poslodavca; c) podaci djelatnika)	STUPANJ POTEŠKOĆA: (0 -nema poteškoća; 1 – manje poteškoće; 2 – srednje, umjerene poteškoće; 3 – ozbiljne, velike poteškoće; 4 – potpune poteškoće)
Uz ergonomska rješenja	
Uz adaptaciju radnih mesta i radnih prostora	
Uz psihosocijalnu pomoći i podršku osobama s invaliditetom u radnom okruženju	
Uz prikidan program osposobljavanja i uvođenja u posao	

7. Sažetak nalaza i obrazloženje konačne procjene:

**8. Konačna procjena radne učinkovitosti i određivanje iznosa subvencije u postotku minimalne plaće
(ODGOVARAJUĆE ZAOKRUŽITI):**

PROCJENA RADNE UČINKOVITOSTI	ZAPOSLENJE	SUBVENCIJA U % MINIMALNE PLAĆE
iznad 90 i uključujući 95%	na otvorenom tržištu rada	10
iznad 80 i uključujući 90%	na otvorenom tržištu rada ili u integrativnim radionicama	20
iznad 70 i uključujući 80%		30
iznad 60 i uključujući 70%		40
iznad 50 i uključujući 60%		50
iznad 30 i uključujući 50%		70

Osobe s invaliditetom zapošljive na zaštitnim radnim mjestima u zaštitnim radionicama ostvaruju pravo na 75% subvencije plaće prema Pravilniku o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Centar za profesionalnu rehabilitaciju: _____

Stručni tim: _____

Datum _____

Ravnatelj Centra:

LITERATURA

Etični kodeks (2012.), Standardi storitev zaposlitvene rehabilitacije, Univerzitetni rehabilitacijski Inštitut Republike Slovenije, Razvojni center za zaposlitveno reahbilitacije, Ljubljana

Europska načela izvravnosti u rehabilitaciji (2014.), European Platform for Rehabilitation, Brussels www.epr.eu

Leistungskatalog (2012.), Berufliches Bildungs und Rehabilitationszentrum, Linz

Projekt „Profesionalna rehabilitacija kao metoda integracije osoba s invaliditetom na hrvatskom tržištu rada“ (2009.-2014.), Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom/Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom „Narodne novine“ 44/14, 2/15 i 13/15

Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom „Narodne novine“ 44/14 i 2/15

Pravilnik o psihodijagnastičkim sredstvima (2005.), Hrvatska psihološka komora

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom „Narodne novine“ 44/14, 97/14 i 2/15

Standardi psihologiskog testiranja (2005.), Pravilnik o psihodijagnastičkim sredstvima, Hrvatska psihološka komora

Standardi rada kliničkih i zdravstvenih psihologa (2008.), Hrvatska psihološka komora

Standardi rada psihologa u području medicine rada (2011.), Hrvatska psihološka komora

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom „Narodne novine“ 157/13 i 152/14

Udruga za promicanje Inkluzije, Zapošljavanje uz podršku, Zagreb, 2005.

Žunić, Z. (2001.) Profesionalnom rehabilitacijom u 21. stoljeće, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb